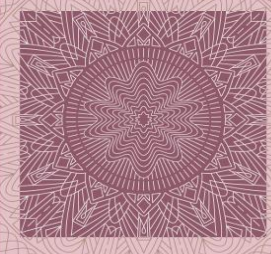
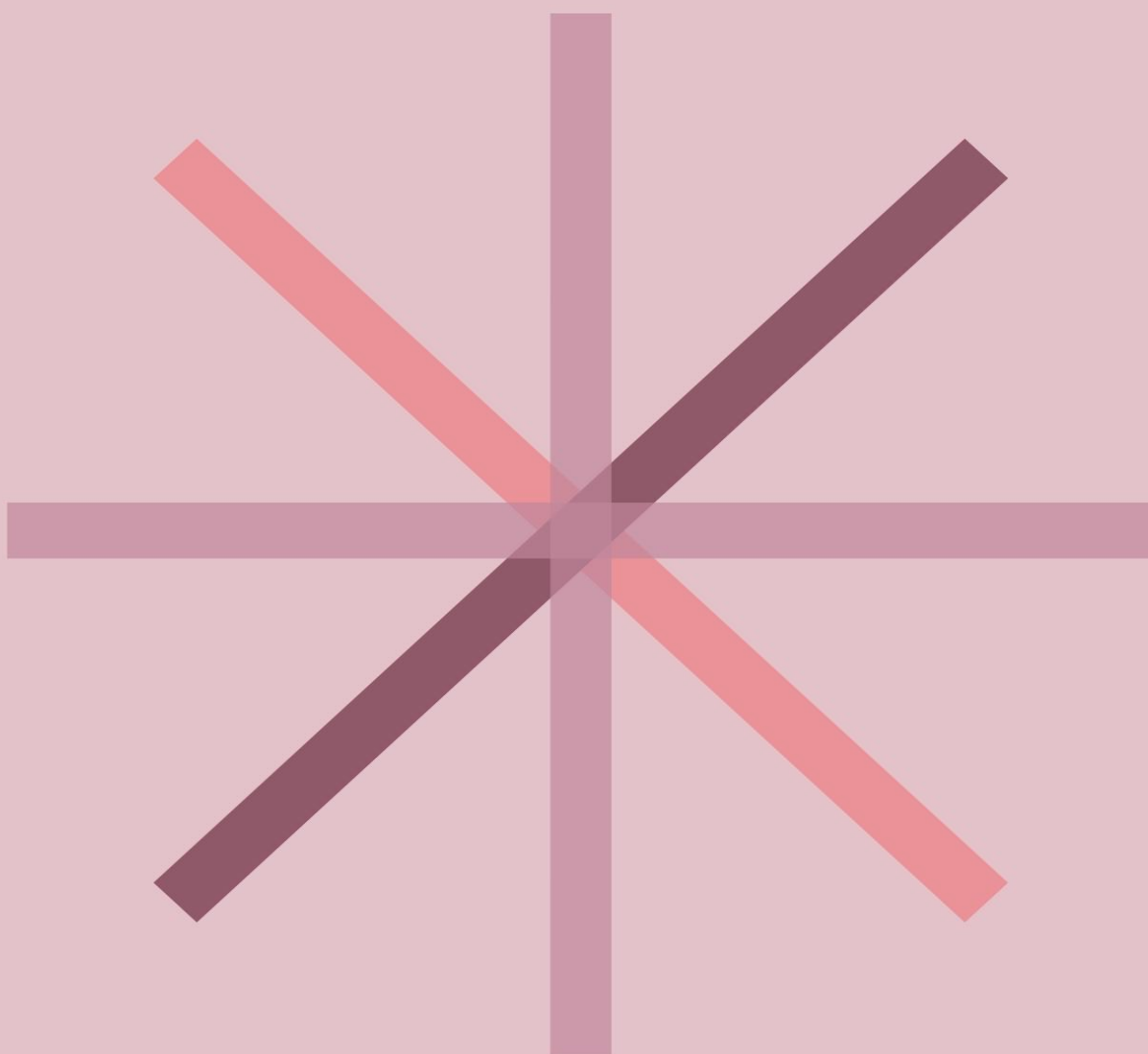




ธนาคารแห่งประเทศไทย



รายงานภาวะเศรษฐกิจไทย ปี 2558



ประเด็นเศรษฐกิจไทยปี 2558 และแนวโน้มปี 2559	1
ภาพรวมเศรษฐกิจไทยปี 2558	4
1. ภาคเศรษฐกิจต่างประเทศ.....	4
2. การค้าต่างประเทศและดุลการชำระเงิน.....	10
2.1 การส่งออกและนำเข้าสินค้า.....	10
2.2 การส่งออกและนำเข้าบริการ	14
2.3 ดุลการชำระเงิน	15
Box: ส่งออกไทย: แรงขับเคลื่อนที่หายไปและภัยต่อเศรษฐกิจ	17
3. อุปสงค์ในประเทศ	20
3.1 การอุปโภคบริโภคภาคเอกชน.....	20
3.2 การลงทุนภาคเอกชน	22
3.3 ภาคการคลัง	24
Box: มาตรการภาครัฐและภัยต่อเศรษฐกิจ	27
4. เศรษฐกิจด้านอุปทาน	31
4.1 ภาคอุตสาหกรรม.....	31
4.2 ภาคเกษตรกรรม.....	33
4.3 ภาคบริการ	35
4.4 ภาคอสังหาริมทรัพย์	37
5. ภาวะการเงิน.....	39
5.1 อัตราดอกเบี้ยและสินเชื่อ.....	39
5.2 ภาวะอัตราแลกเปลี่ยน.....	43
6. เสถียรภาพเศรษฐกิจการเงินไทย	45
6.1 เสถียรภาพในประเทศ.....	45
6.2 เสถียรภาพด้านต่างประเทศ.....	52
7. สรุปนโยบายและมาตรการการเงินที่สำคัญ.....	53

ประเด็นเศรษฐกิจไทยปี 2558 และแนวโน้มปี 2559

ในปี 2558 เศรษฐกิจฟื้นตัวอย่างค่อยเป็นค่อยไปโดยขยายตัวร้อยละ 2.8 แรงขับเคลื่อนหลักมาจากการใช้จ่ายในประเทศ ทั้งการใช้จ่ายภาครัฐที่เร่งเบิกจ่ายตลอดปีพร้อมกับการออกมาตรการต่าง ๆ เพื่อช่วยสนับสนุนการเติบโตของเศรษฐกิจ และการบริโภคภาคเอกชนที่ขยายตัวได้เพราะได้รับปัจจัยสนับสนุนจากรายได้ครัวเรือนนอกภาคเกษตรที่ปรับสูงขึ้นบ้างจากปีที่แล้ว ราคาน้ำมันที่ลดลงต่อเนื่อง รวมถึงความเชื่อมั่นที่ทยอยฟื้นตัว แม้จะมีปัจจัยถ่วงจากระดับหนี้ที่สูงและรายได้ครัวเรือนภาคเกษตรที่อยู่ในระดับต่ำเพราะได้รับผลกระทบจากปัญหาภัยแล้งและราคาสินค้าเกษตรตกต่ำ โดยเฉพาะข้าวและยางพารา ขณะที่ภาคการท่องเที่ยวช่วยสนับสนุนการฟื้นตัวของเศรษฐกิจ โดยได้รับผลดีจากการขยายตัวสูงของนักท่องเที่ยวจีน และได้รับผลกระทบเพียงชั่วคราวจากเหตุระเบิดในกรุงเทพฯ

อย่างไรก็ดี การฟื้นตัวของเศรษฐกิจยังถูกถ่วงจากการส่งออกสินค้าที่หดตัวต่อเนื่อง โดยเป็นการหดตัวจากทั้งด้านราคาตามราคาน้ำมันที่ปรับลดลง และด้านปริมาณที่ได้รับผลกระทบจากเศรษฐกิจของประเทศคู่ค้าหลักที่ชะลอตัว โดยเฉพาะจีนและอาเซียน ส่งผลให้การผลิตในภาคอุตสาหกรรมโดยรวมอยู่ในระดับต่ำ แม้จะมีการส่งออกและการผลิตสินค้าบางหมวดที่ขยายตัวดี อาทิ รถยนต์ แต่เป็นเพราะปัจจัยชั่วคราวเนื่องจากมีการผลิตรถยนต์รุ่นใหม่ รวมทั้งการเร่งซื้อรถยนต์ในประเทศช่วงปลายปีก่อนการปรับขึ้นภาษีสรรพสามิตในปี 2559 อุปสงค์ในประเทศที่ฟื้นตัวอย่างค่อยเป็นค่อยไปและการส่งออกสินค้าที่ยังซบเซา อีกทั้งกำลังการผลิตที่ยังมีเพียงพอ ส่งผลให้การลงทุนภาคเอกชนหดตัว แม้จะปรับดีขึ้นในไตรมาสสุดท้ายแต่ยังจำกัดเฉพาะในบางธุรกิจ ได้แก่ การลงทุนในหมวดโทรคมนาคมเพื่อขยายโครงข่ายหลังการประมูลคลื่นความถี่ 4G และหมวดพลังงานทดแทนจากนโยบายส่งเสริมของภาครัฐ

ทางด้านเสถียรภาพเศรษฐกิจและการเงิน แม้อัตราเงินเฟ้อทั่วไปติดลบจากราคาน้ำมันที่ปรับลดลงมาก แต่ความเสี่ยงต่อภาวะเงินฝืดยังต่ำเพราะอัตราเงินเฟ้อพื้นฐานยังเป็นบวกและการคาดการณ์อัตราเงินเฟ้อยังอยู่ใกล้เคียงกับเป้าหมายนโยบายการเงิน อัตราการว่างงานทรงตัวในระดับต่ำใกล้เคียงกับปีก่อน อย่างไรก็ตาม เศรษฐกิจที่ฟื้นตัวอย่างช้า ๆ และไม่ทั่วถึงทำให้เสถียรภาพของภาครัฐครัวเรือนและภาคธุรกิจเปราะบางมากขึ้นบ้าง โดยเฉพาะในด้านความสามารถในการชำระหนี้ สะท้อนจากคุณภาพสินเชื่อของภาคเอกชนที่ด้อยลง แต่ภาคสถาบันการเงินยังมีความเข้มแข็งพอที่จะรองรับผลกระทบจากระดับหนี้เสียที่เพิ่มขึ้นได้

ดุลบัญชีเดินสะพัดเกินดุลต่อเนื่อง สาเหตุหลักมาจากมูลค่าการนำเข้าสินค้าที่หดตัวสูงเนื่องจากราคาน้ำมันที่ลดลงมากและเศรษฐกิจที่ฟื้นตัวช้า ๆ ด้านดุลบัญชีเงินทุนเคลื่อนย้ายขาดดุลจากการขายหลักทรัพย์ไทยของนักลงทุนต่างชาติเพื่อลดสัดส่วนการถือครองสินทรัพย์เสี่ยงของกลุ่มประเทศตลาดเกิดใหม่ในช่วงที่ตลาดการเงินโลกผันผวน การลงทุนโดยตรงในต่างประเทศของคนไทยเพื่อแสวงหาโอกาสทางธุรกิจ และการลงทุนในหลักทรัพย์ต่างประเทศทั้งตราสารทุนและตราสารหนี้ของนักลงทุนไทยเพื่อแสวงหาผลตอบแทนและเพื่อกระจายความเสี่ยง ส่วนเงินบาทและเงินสกุลภูมิภาคอ่อนค่าลงจากปีก่อนเมื่อเทียบกับดอลลาร์ สรอ. เนื่องจากเศรษฐกิจสหรัฐฯ มีทิศทางปรับดีขึ้นและตลาดเริ่มคาดการณ์ว่าธนาคารกลางสหรัฐฯ จะปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายในช่วงปลายปี ขณะที่ดัชนีค่าเงินบาทอ่อนค่าลงเช่นกันแต่ในอัตราที่น้อยกว่าเพราะเงินบาทเคลื่อนไหวไปในทิศทางที่สอดคล้องกับเงินสกุลภูมิภาค โดยรวมเสถียรภาพด้านต่างประเทศไม่น่ากังวล เนื่องจากทุนสำรองระหว่างประเทศต่อหนี้ระยะสั้นอยู่ในระดับสูงกว่ามาตรฐานสากล และสัดส่วนหนี้ต่างประเทศต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศยังอยู่ในระดับต่ำ

ภาวะการเงินผ่อนคลายมากขึ้น ในปี 2558 กนง. ปรับลดอัตราดอกเบี้ยนโยบายลง 2 ครั้งในการประชุมเดือนมีนาคมและเมษายน เพื่อปรับแก้ภาวะการเงินที่ตึงตัวและสนับสนุนการฟื้นตัวของเศรษฐกิจไทย ทำให้ ณ สิ้นปี 2558 อัตราดอกเบี้ยนโยบายอยู่ที่ร้อยละ 1.50 ต่อปี ส่งผลให้ต้นทุนการระดมทุนของภาคเอกชนลดลงโดยเฉพาะในตลาดตราสารหนี้ ธุรกิจขนาดใหญ่จึงระดมทุนผ่านตราสารหนี้เพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม เศรษฐกิจที่ฟื้นตัวอย่างค่อยเป็นค่อยไปทำให้สถาบันการเงินยังมีความระมัดระวังในการปล่อยสินเชื่อ อัตราการขยายตัวของสินเชื่อภาคเอกชนจึงสูงขึ้นเพียงเล็กน้อยจากปีก่อน โดยปริมาณสินเชื่อใหม่ที่ให้แก่ภาคธุรกิจส่วนใหญ่ยังอยู่ในระดับต่ำ ยกเว้นบางธุรกิจที่ขยายตัวดี อาทิ ธุรกิจสังหาริมทรัพย์ ธุรกิจพลังงานทดแทน และธุรกิจผลิตอาหารแปรรูป ขณะที่สินเชื่อ SMEs ขยายตัวเร่งขึ้น ส่วนหนึ่งเป็นผลจากมาตรการสินเชื่ออัตราดอกเบี้ยต่ำของภาครัฐ

ในปี 2559 เศรษฐกิจไทยมีแนวโน้มฟื้นตัวต่อเนื่อง โดยมีแรงขับเคลื่อนหลักจากการใช้จ่ายในประเทศ ทั้งการใช้จ่ายภาครัฐและการบริโภคภาคเอกชน รวมถึงภาคการท่องเที่ยว ซึ่งจะช่วยปรับแก้ภาวะการเงินที่ตึงตัวได้ ในภาวะที่การส่งออกยังมีแนวโน้มอยู่ในระดับต่ำตามภาวะเศรษฐกิจคู่ค้าหลักที่ยังมีทิศทางชะลอตัว สำหรับอัตราเงินเฟ้อมีแนวโน้มอยู่ในระดับต่ำต่อเนื่องตามราคาน้ำมันในตลาดโลกที่ยังอยู่ในระดับต่ำ โดยอัตราเงินเฟ้อทั่วไปจะค่อย ๆ กลับมาเป็นบวกเนื่องจากผลของฐานราคาน้ำมันสูงที่ทยอยลดลง และอุปสงค์ในประเทศที่ทยอยฟื้นตัว

 ภาวะเศรษฐกิจปี 2558 ธนาคารแห่งประเทศไทย							
	2556	2557		2558			
	ทั้งปี	ครึ่งปีแรก	ครึ่งปีหลัง	ทั้งปี	ครึ่งปีแรก	ครึ่งปีหลัง	ทั้งปี
<i>(% การเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน นอกจากระบุเป็นอย่างอื่น)</i>							
อัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจไทย^{1/}	2.7	0.1	1.5	0.8	2.8	2.8	2.8
ด้านอุปสงค์ (การใช้จ่าย)							
การใช้จ่ายของครัวเรือน	1.0	-0.9	2.0	0.6	2.1	2.1	2.1
การใช้จ่ายของรัฐบาล	2.5	2.3	1.9	2.1	0.9	3.5	2.2
การลงทุนในสินทรัพย์ถาวร	-1.0	-7.6	3.1	-2.4	6.3	3.2	4.7
- ภาคเอกชน	-1.5	-6.0	4.4	-1.0	0.2	-4.1	-2.0
- ภาครัฐ	0.8	-12.9	-1.3	-7.3	29.4	30.2	29.8
การส่งออกสินค้าและบริการ	2.7	-0.3	0.7	0.2	1.3	-1.0	0.2
การนำเข้าสินค้าและบริการ	1.6	-9.9	-0.4	-5.3	1.3	-2.0	-0.4
ด้านอุปทาน (การผลิต)							
เกษตร	0.8	2.6	-1.0	0.7	-4.4	-3.3	-3.8
อุตสาหกรรม	1.7	-1.2	0.8	-0.2	1.0	0.9	0.9
ก่อสร้าง	0.1	-6.6	-0.4	-3.7	15.8	15.8	15.8
บริการและอื่นๆ	3.5	0.8	2.2	1.5	4.0	4.0	4.0
เสถียรภาพในประเทศ							
ดัชนีราคาผู้บริโภคทั่วไป	2.18	2.23	1.56	1.89	-0.81	-0.98	-0.90
ดัชนีราคาผู้บริโภคพื้นฐาน (ไม่รวมราคาอาหารสดและพลังงาน)	1.00	1.45	1.72	1.59	1.22	0.88	1.05
อัตราการว่างงาน (ร้อยละ)	0.7	0.9	0.7	0.8	0.9	0.9	0.9
หนี้สาธารณะ ณ สิ้นงวด (พันล้านบาท)	5,450	5,655	5,624	5,624	5,684	6,005	6,005
สัดส่วนหนี้สาธารณะต่อ GDP (ร้อยละ)	45.7	47.1	46.3	46.3	42.8	44.4	44.4
เสถียรภาพต่างประเทศ (พันล้านดอลลาร์ สรอ.)							
ดุลการค้า	6.7	12.2	12.4	24.6	15.3	19.3	34.6
ดุลบัญชีเดินสะพัด	-5.2	5.6	9.9	15.4	14.6	17.0	31.6
บัญชีทุน	0.3	0.0	0.1	0.1	0.0	0.0	0.0
เงินทุนเคลื่อนย้าย	-2.5	-8.6	-7.9	-16.5	-3.8	-14.3	-18.1
ดุลการชำระเงิน	-5.0	-1.1	-0.1	-1.2	7.3	-1.5	5.9
เงินสำรองระหว่างประเทศ ณ สิ้นงวด	167.3	168.2	157.1	157.1	160.3	156.5	156.5
หนี้ต่างประเทศ ณ สิ้นงวด	141.9	144.9	140.1	140.1	136.5	129.4P	129.4P
สัดส่วนเงินสำรองระหว่างประเทศต่อหนี้ระยะสั้น (เท่า)	2.7	2.7	2.8	2.8	2.9	3.1P	3.1P
สัดส่วนหนี้ต่างประเทศต่อ GDP (ร้อยละ)	35.8	36.3	34.4	34.4	33.3	31.8P	31.8P
สัดส่วนหนี้ต่างประเทศต่อมูลค่าส่งออกสินค้าและบริการ (ร้อยละ)	51.9	52.7	50.1	50.1	48.6	46.4P	46.4P
สัดส่วนหนี้ระยะสั้นต่อหนี้ต่างประเทศ (ร้อยละ)	43.6	43.2	40.0	40.0	40.2	39.6P	39.6P
ภาคการเงิน ณ สิ้นงวด (พันล้านบาท)							
ฐานเงิน	1,581.3	1,508.1	1,668.1	1,668.1	1,549.9	1,710.1	1,710.1
% การเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน	5.6	8.8	5.5	5.5	2.8	2.6	2.6
ปริมาณเงินตามความหมายแคบ	1,661.3	1,585.2	1,682.6	1,682.6	1,619.8	1,781.7	1,781.7
% การเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน	3.9	4.3	1.3	1.3	2.2	5.9	5.9
ปริมาณเงินตามความหมายกว้าง	16,062.2	16,119.8	16,811.9	16,811.9	17,101.3	17,560.2	17,560.2
% การเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน	7.3	4.4	4.7	4.7	6.1	4.5	4.5
เงินฝากรวมตัวแลกเปลี่ยนของสถาบันการเงิน ^{2/}	15,764.2	15,788.5	16,433.4	16,433.4	16,776.1	17,274.4	17,274.4
% การเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน	7.6	3.8	4.2	4.2	6.3	5.3	5.3
สินเชื่อภาคเอกชนของสถาบันการเงิน ^{2/}	14,688.9	14,892.7	15,343.4	15,343.4	15,651.2	16,159.5	16,159.5
% การเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน	10.0	6.5	4.5	4.5	5.3	5.6	5.6
อัตราดอกเบี้ย ณ สิ้นงวด (ร้อยละต่อปี)							
- ตลาดซื้อคืนพันธบัตร 1 วัน	2.25	2.00	2.00	2.00	1.50	1.50	1.50
- ระหว่างธนาคาร	2.15	1.90	1.90	1.90	1.40	1.40	1.40
- เงินฝากประจำ 1 ปี ^{3/}	2.23	1.73	1.73	1.73	1.50	1.40	1.40
- ลูกค้านิติ ^{3/}	6.84	6.75	6.75	6.75	6.51	6.51	6.51
อัตราแลกเปลี่ยน ณ สิ้นงวด (บาทต่อดอลลาร์ สรอ.)	32.86	32.45	32.90	32.90	33.77	36.00	36.00
ดัชนีค่าเงินบาท ณ สิ้นงวด^{4/} (ปี 2555 = 100)	102.12	102.46	109.08	109.08	108.84	106.07	106.07

หมายเหตุ: 1/ ณ ราคาคงที่

2/ สถาบันการเงิน หมายถึง สถาบันรับฝากเงินทุกประเภท ยกเว้นธนาคารแห่งประเทศไทย

3/ อัตราดอกเบี้ยอ้างอิงเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ 4 แห่ง

4/ ดัชนีค่าเงินบาทเพิ่มขึ้น หมายความว่า เงินบาทแข็งค่าขึ้นเทียบกับสกุลเงินของประเทศคู่ค้าคู่แข่ง

P = ข้อมูลเบื้องต้น

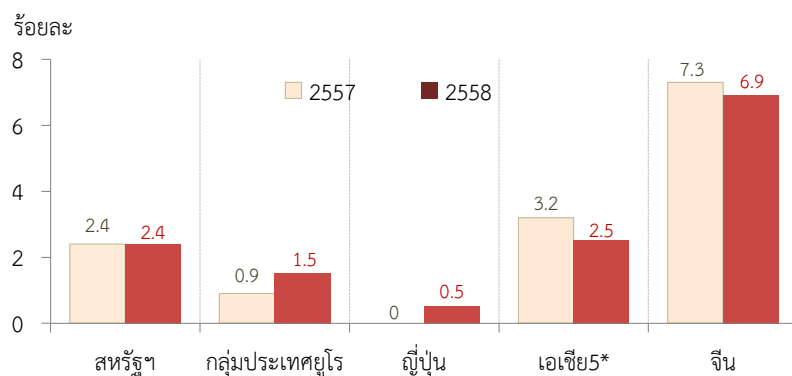
ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กระทรวงพาณิชย์ สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ และธนาคารแห่งประเทศไทย



1. ภาวะเศรษฐกิจต่างประเทศ

เศรษฐกิจโลกในปี 2558 พื้นตัวได้อย่างค่อยเป็นค่อยไป และมีความแตกต่างกันในแต่ละภูมิภาค โดยเศรษฐกิจประเทศหลักปรับตัวดีขึ้น โดยเฉพาะสหรัฐฯ ที่พื้นฐานทางเศรษฐกิจปรับตัวขึ้นต่อเนื่อง ขณะที่เศรษฐกิจภูมิภาคเอเชียขยายตัวในอัตราที่ชะลอลงตามเศรษฐกิจจีน

อัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจโลกในปี 2557 และ 2558



หมายเหตุ: * คำนวณโดยการถ่วงน้ำหนักตาม GDP-PPP ของประเทศในภูมิภาคเอเชีย 5 ประเทศ ได้แก่ เกาหลีใต้ ไต้หวัน ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และอินโดนีเซีย

ที่มา: Bureau of Economic Analysis (US Department of Commerce), Cabinet Office of Japan, CEIC, Eurostat และการคำนวณของธนาคารแห่งประเทศไทย

เศรษฐกิจกลุ่มประเทศอุตสาหกรรมหลัก (G3)

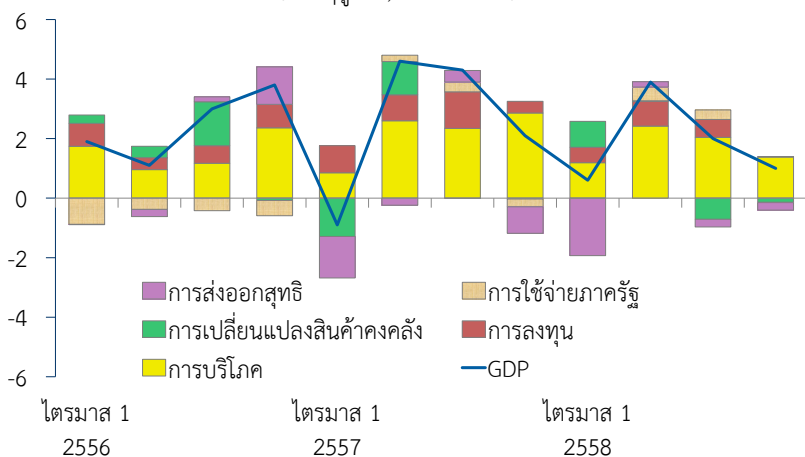
สหรัฐอเมริกา: มีทิศทางการฟื้นตัวชัดเจนตามการบริโภคที่ขยายตัวดี

เศรษฐกิจสหรัฐฯ ในปี 2558 ขยายตัวในอัตราร้อยละ 2.4 เท่ากับปีก่อน โดยเศรษฐกิจในไตรมาสแรกหดตัวจากปัจจัยชั่วคราวทั้งสภาพอากาศที่หนาวเย็นกว่าปกติซึ่งส่งผลกระทบต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจ และการประท้วงของแรงงานในท่าเรือฝั่งตะวันตก (West Coast) รวมถึงราคาน้ำมันที่ลดลงมาอยู่ที่ระดับต่ำกระทบต่อผลประกอบการและการลงทุนของบริษัทในธุรกิจพลังงาน อย่างไรก็ตาม เศรษฐกิจในไตรมาสที่ 2 กลับมาขยายตัวเร่งขึ้นตามการบริโภคภาคเอกชนที่ได้รับแรงสนับสนุนจากตลาดแรงงานที่ฟื้นตัวต่อเนื่อง โดยเฉพาะการบริโภคสินค้าคงทน รวมถึงการส่งออกที่กลับมาขยายตัวได้หลังจากเหตุการณ์ประท้วงที่ท่าเรือสิ้นสุดลง

ในช่วงครึ่งหลังของปี เศรษฐกิจสหรัฐฯ สามารถขยายตัวได้ต่อเนื่องตามอุปสงค์ในประเทศ โดยเฉพาะการบริโภค แต่การส่งออกสุทธิได้รับผลกระทบจากทั้งการชะลอตัวทางเศรษฐกิจของกลุ่มประเทศตลาดเกิดใหม่ และการแข็งค่าของเงินดอลลาร์ สรอ. ตามความเชื่อมั่นของนักลงทุนต่อแนวโน้มการฟื้นตัวของเศรษฐกิจสหรัฐฯ และการคาดการณ์การปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายของธนาคารกลางสหรัฐฯ ซึ่งในที่สุดได้มีการปรับเพิ่มอัตราดอกเบี้ยนโยบายเป็นครั้งแรกในเดือนธันวาคม 2558 หลังคงอัตราดอกเบี้ยนโยบายไว้ที่ร้อยละ 0 - 0.25 มาเป็นเวลากว่า 7 ปี เนื่องจากคณะกรรมการนโยบายการเงินของสหรัฐฯ เห็นว่าตลาดแรงงานปรับดีขึ้นต่อเนื่องและอัตราเงินเฟ้อมีทิศทางปรับสูงขึ้นและเข้าใกล้เป้าหมายมากขึ้น ทั้งนี้ แนวโน้มการลดระดับการผ่อนคลายนโยบายการเงินของสหรัฐฯ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นต่อเนื่องในปี 2559 อาจสร้างความผันผวนในตลาดการเงินโลกได้เป็นระยะ และอาจเป็นปัจจัยเสี่ยงต่อเสถียรภาพเศรษฐกิจการเงินของประเทศตลาดเกิดใหม่ที่ต้องติดตามต่อไป

แหล่งที่มาของการขยายตัวทางเศรษฐกิจของสหรัฐอเมริกา

ร้อยละเทียบจากไตรมาสก่อน (ปรับฤดูกาล, annualized)



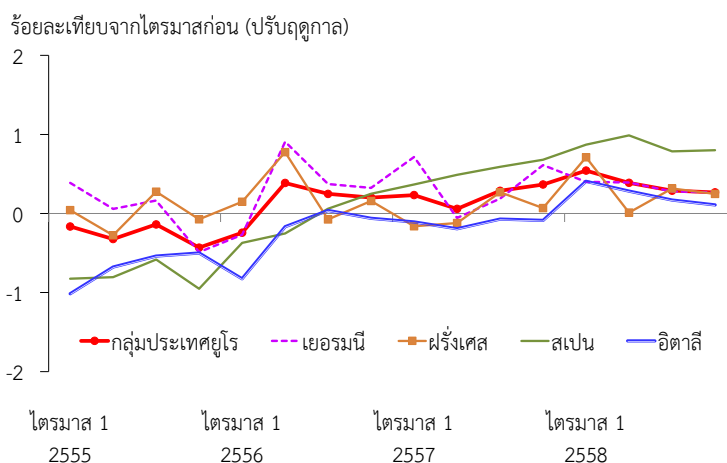
ที่มา: US Department of Commerce

กลุ่มยูโร¹: เริ่มมีสัญญาณฟื้นตัวโดยได้รับแรงสนับสนุนจากภาวะการเงินที่ผ่อนคลายและการจ้างงานที่ทยอยฟื้นตัวต่อเนื่อง

เศรษฐกิจกลุ่มประเทศยูโรในปี 2558 ขยายตัวร้อยละ 1.5 ดีขึ้นจากปีก่อน ที่ขยายตัวร้อยละ 0.9 โดยในช่วงครึ่งแรกของปี เศรษฐกิจฟื้นตัวดีขึ้นจากอุปสงค์ในประเทศที่ได้รับปัจจัยสนับสนุนจาก (1) ภาวะการเงินที่ผ่อนคลาย ซึ่งส่วนหนึ่งมาจากการดำเนินนโยบายการเงินของธนาคารกลางยุโรป (ECB) ผ่านการเข้าซื้อสินทรัพย์ของภาครัฐ² ที่มีส่วนช่วยให้สินเชื่อภาคธนาคารขยายตัวต่อเนื่อง (2) ราคาน้ำมันที่ปรับลดลง และ (3) การส่งออกที่ได้รับผลดีจากเงินยูโรที่อ่อนค่า แม้ในช่วงไตรมาสที่ 2 เศรษฐกิจกลุ่มยูโรต้องเผชิญกับความเสี่ยงที่กรีซจะผิดนัดชำระหนี้ภาครัฐจากการต่อรองเงื่อนไขการชำระหนี้ระหว่างรัฐบาลกับเจ้าหนี้ที่ยืดเยื้อ และการคว่ำบาตรรัสเซียของสหภาพยุโรปที่ส่งผลต่อการส่งออกของหลายประเทศในยุโรป

ในช่วงครึ่งหลังของปี เศรษฐกิจกลุ่มประเทศยูโรขยายตัวชะลอลงเล็กน้อยจากการส่งออกที่แผ่วลงตามอุปสงค์ในตลาดโลก โดยเฉพาะอุปสงค์จากกลุ่มประเทศตลาดเกิดใหม่ รวมถึงเกิดเหตุก่อการร้ายในกรุงปารีสในช่วงปลายปีที่ส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของภาคเอกชน อย่างไรก็ตาม การบริโภคภาคเอกชนยังขยายตัวได้ต่อเนื่อง ทั้งนี้ คาดว่าการบริโภคจะเป็นแรงขับเคลื่อนเศรษฐกิจที่สำคัญในระยะต่อไป โดยยังมีปัจจัยสนับสนุนจากภาคแรงงานที่ปรับตัวดีขึ้น ภาวะการเงินที่ยังผ่อนคลาย และราคาน้ำมันที่อยู่ในระดับต่ำ

อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจของกลุ่มประเทศยูโร



ที่มา: Eurostat

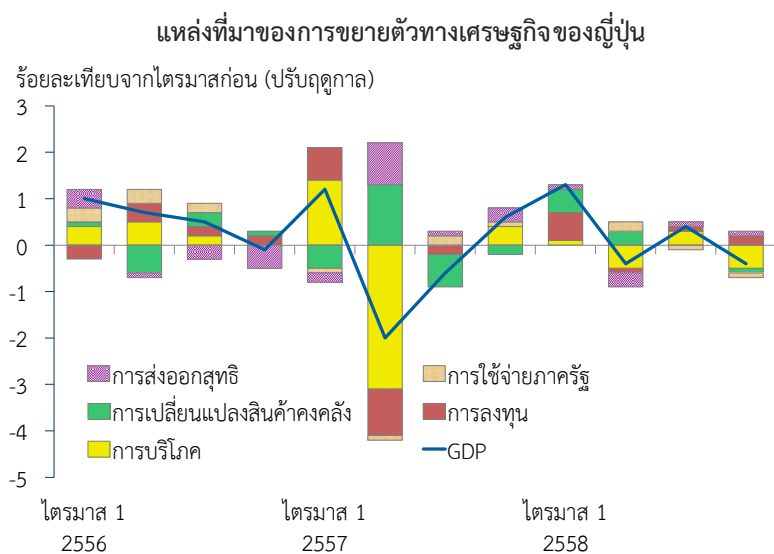
¹ ประกอบด้วย 19 ประเทศที่ใช้เงินสกุลยูโรร่วมกัน ได้แก่ กรีซ ไชปรัส เนเธอร์แลนด์ เบลเยียม โปรตุเกส ฝรั่งเศส ฟินแลนด์ มอลตา เยอรมนี ลักเซมเบิร์ก ลัตเวีย ลิทัวเนีย สเปน สโลวาเกีย สโลวีเนีย ออสเตรีย อิตาลี เอสโตเนีย และไอร์แลนด์

² ตั้งแต่เดือนมีนาคม 2558 ECB ได้เพิ่มมาตรการผ่อนคลายเชิงปริมาณ โดยการซื้อสินทรัพย์มูลค่า 60 พันล้านยูโรต่อเดือน และเมื่อเดือนธันวาคม 2558 ECB ได้ขยายระยะเวลาการเข้าซื้อสินทรัพย์จากเดิมที่จะสิ้นสุดในเดือนกันยายน 2559 เป็นเดือนมีนาคม 2560 เป็นอย่างน้อย พร้อมทั้งประกาศลดอัตราดอกเบี้ยเงินฝาก (Deposit Facility Rate) ลงร้อยละ 0.10 มาอยู่ที่ร้อยละ -0.30

ญี่ปุ่น: ขยายตัวได้อย่างค่อยเป็นค่อยไปตามการขยายตัวของอุปสงค์ภายในประเทศที่อยู่ในระดับต่ำ

เศรษฐกิจญี่ปุ่นในปี 2558 ขยายตัวร้อยละ 0.6 ดีขึ้นจากปีก่อนที่ร้อยละ 0.0 ตามการฟื้นตัวของอุปสงค์ในประเทศ โดยเฉพาะการลงทุนในภาคธุรกิจ ซึ่งได้แรงสนับสนุนจากผลกำไรที่อยู่ในระดับสูง โดยเฉพาะกลุ่มธุรกิจส่งออกและกลุ่มธุรกิจที่มีการลงทุนในต่างประเทศจากการที่ค่าเงินเยนอ่อนลงในช่วงที่ผ่านมา ในส่วนของการบริโภคภาคเอกชนถึงแม้จะมีแรงสนับสนุนจากการปรับขึ้นค่าจ้าง แต่การบริโภคโดยรวมยังอยู่ในระดับต่ำ ส่วนหนึ่งมาจากสภาพอากาศที่ผิดปกติในบางไตรมาสซึ่งส่งผลกระทบต่อการจัดจำหน่ายใช้สอยของครัวเรือน สำหรับการส่งออกชะลอตัวตามอุปสงค์ของเศรษฐกิจประเทศคู่ค้าที่อ่อนแอโดยเฉพาะอาเซียน

ในเดือนธันวาคม 2558 คณะกรรมการนโยบายการเงินของญี่ปุ่น มีมติคงการดำเนินมาตรการผ่อนคลายนโยบายการเงิน QQE (Quantitative and Qualitative Monetary Easing) พร้อมทั้งเพิ่มมาตรการเสริม (Supplementary QQE) เช่น การเพิ่มอายุเฉลี่ยของพันธบัตรรัฐบาลญี่ปุ่นที่ธนาคารกลางญี่ปุ่นเข้าซื้อ และการจัดตั้ง New Exchange-Traded Funds (ETFs) Program ในการเข้าซื้อหุ้นกลุ่มที่มีกิจกรรมเกี่ยวข้องกับการลงทุนสูง เพื่อสนับสนุนให้เศรษฐกิจฟื้นตัวได้ต่อเนื่อง



ที่มา: Cabinet Office of Japan

เศรษฐกิจจีนและภูมิภาคเอเชีย: ขยายตัวชะลอลงตามการส่งออกที่ซบเซาและอุปสงค์ในประเทศที่ชะลอลง

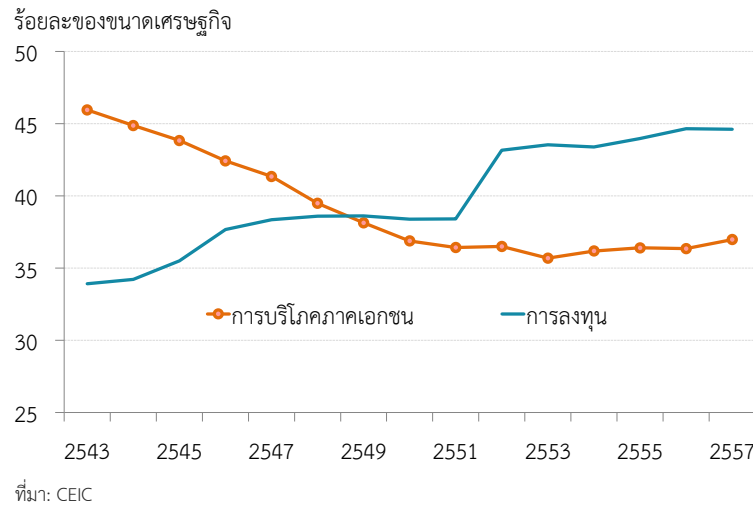
เศรษฐกิจจีนในปี 2558 ขยายตัวร้อยละ 6.9 ซึ่งเป็นอัตราที่ชะลอลงจากปีก่อนที่ร้อยละ 7.3 ตามการส่งออกที่หดตัวจากอุปสงค์คู่ค้าในตลาดโลกที่อ่อนแอลงและการลงทุนที่ชะลอตัว โดยเฉพาะการลงทุนในภาคอสังหาริมทรัพย์ที่ยังมีอุปทานส่วนเกินอยู่ในระดับสูง และการลงทุนในภาคอุตสาหกรรมที่ชะลอลงสอดคล้องกับฐานะการเงินของภาคธุรกิจที่อ่อนแอลง โดยเฉพาะในธุรกิจเหมืองแร่และสาขาที่เกี่ยวข้อง รวมถึงหนี้ภาคเอกชนที่เพิ่มขึ้น ขณะที่การลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานของภาครัฐยังมีข้อจำกัดทั้งจากรายได้รัฐบาลท้องถิ่นและข้อจำกัดด้านแหล่งเงินทุนจากมาตรการควบคุมการระดมทุนในภาคธนาคารเงา (Shadow Banking)

อย่างไรก็ดี การบริโภคภาคเอกชนและการขยายตัวของภาคบริการช่วยพยุงเศรษฐกิจจีนไว้ได้ในระดับหนึ่ง ซึ่งเป็นผลจากการที่ทางการจีนปรับโครงสร้างเศรษฐกิจ โดยให้ความสำคัญกับการบริโภคในประเทศเพื่อเป็นแรงขับเคลื่อนหลักของเศรษฐกิจแทนการพึ่งพาการลงทุนและการส่งออก นอกจากนี้ การบริโภคภาคเอกชนได้รับแรงสนับสนุนจาก (1) กำลังซื้อที่เพิ่มขึ้นตามการปรับขึ้นค่าจ้างและราคาน้ำมันที่อยู่ในระดับต่ำ และ (2) นโยบายสนับสนุนจากทางการ อาทิ แผนปฏิรูปความเป็นเมือง (Urbanization Reform) และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับที่ 13 ที่มุ่งยกระดับรายได้ประชากร ในขณะเดียวกัน ภาครัฐยังสนับสนุนกิจกรรมในภาคบริการให้มีบทบาทมากขึ้นต่อเนื่อง

นอกจากนี้ ในปี 2558 ทางการจีนได้ประกาศมาตรการผ่อนคลายทางการเงินและการคลังอย่างต่อเนื่อง เพื่อดูแลเศรษฐกิจที่ชะลอลงและรักษาระดับการขยายตัวทางเศรษฐกิจให้ใกล้เคียงกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ในปี 2558 ที่ร้อยละ 7 อาทิ (1) การลดอัตราดอกเบี้ยนโยบายและปรับลดอัตราการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่อง (Reserve Requirement Ratio: RRR) (2) การเร่งรัดการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานของรัฐบาลท้องถิ่น และ (3) การผ่อนคลายข้อจำกัดด้านการระดมทุนของรัฐบาลท้องถิ่น ซึ่งมีส่วนช่วยให้เศรษฐกิจจีนไม่ชะลอตัวอย่างรวดเร็วนัก

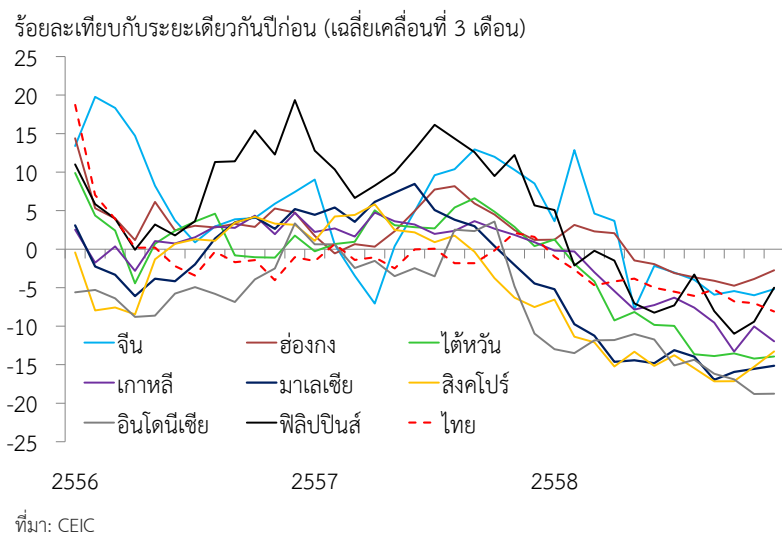
ในระยะต่อไปคาดว่าเศรษฐกิจจีนจะมีแนวโน้มชะลอลงอีก โดยทางการจีนได้กำหนดเป้าหมายอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจในระยะ 5 ปีข้างหน้าที่ร้อยละ 6.5 ต่อปี

สัดส่วนของการบริโภคภาคเอกชนและการลงทุนในเศรษฐกิจจีน



เศรษฐกิจของประเทศในภูมิภาคเอเชียไม่รวมจีนขยายตัวในอัตราที่ชะลอตัวลงจากปีก่อนตามการส่งออกที่หดตัวเป็นสำคัญ โดยเป็นผลจาก (1) อุปสงค์ของประเทศคู่ค้าที่อ่อนแอโดยเฉพาะจีนและอาเซียนที่พึ่งพิงการส่งออกไปจีนสูง (2) ราคาสินค้าโภคภัณฑ์ในตลาดโลกที่ลดลงส่งผลกระทบต่อรายได้จากการส่งออกของประเทศในกลุ่มอาเซียนที่มีสัดส่วนการส่งออกสินค้าโภคภัณฑ์สูง และ (3) โครงสร้างการค้าโลกที่เปลี่ยนแปลงไปทำให้เศรษฐกิจเอเชียได้รับอานิสงส์จากการฟื้นตัวของเศรษฐกิจหลักน้อยลง ทั้งนี้ การส่งออกที่อ่อนแอต่อเนื่องตั้งแต่ต้นปี 2558 ส่งผลกระทบต่ออุปสงค์ในประเทศของภูมิภาคโดยรวม โดยเฉพาะการลงทุนในเครื่องจักรและอุปกรณ์ อย่างไรก็ตาม การบริโภคภาคเอกชนได้รับผลดีจากราคาน้ำมันที่อยู่ในระดับต่ำแม้ว่าผู้บริโภคบางส่วนจะมีความเชื่อมั่นลดลงและยังระมัดระวังการใช้จ่าย เนื่องจากการจ้างงานในภาคอุตสาหกรรมมีสัญญาณชะลอตัว

อัตราการขยายตัวของมูลค่าการส่งออกของประเทศในเอเชีย





2. ภาคการค้าต่างประเทศ และดุลการชำระเงิน

2.1 การส่งออกและนำเข้าสินค้า

การส่งออกสินค้า

มูลค่าการส่งออกสินค้าของไทยหดตัวสอดคล้องกับทิศทางการส่งออกของภูมิภาค เนื่องจากราคาสินค้าส่งออกได้รับผลกระทบจากภาวะราคาน้ำมันและราคาสินค้าโภคภัณฑ์ในตลาดโลกตกต่ำ และปริมาณสินค้าส่งออกได้รับผลกระทบจากการชะลอตัวของเศรษฐกิจประเทศคู่ค้าโดยเฉพาะจีนและอาเซียน การสูญเสียความสามารถในการแข่งขันในบางสินค้าของไทย และโครงสร้างการค้าโลกที่เปลี่ยนแปลง

มูลค่าการส่งออกสินค้าในปี 2558 หดตัวต่อเนื่อง เป็นผลจากทั้งด้านราคาและปริมาณ โดยราคาสินค้าส่งออกหดตัวจากภาวะราคาน้ำมันและราคาสินค้าโภคภัณฑ์ในตลาดโลกตกต่ำ ส่งผลให้สินค้ากลุ่มที่ราคาเคลื่อนไหวตามราคาน้ำมันดิบ ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม เคมีภัณฑ์ ปิโตรเคมี ยางพารา และผลิตภัณฑ์ยาง ซึ่งมีสัดส่วนประมาณร้อยละ 16.2 ของมูลค่าการส่งออกรวมในปีนั้นหดตัวสูง นอกจากนี้ ราคาส่งออกน้ำตาลได้ปรับลดลงต่ำสุดในรอบ 6 ปี เนื่องจากภาวะอุปทานส่วนเกินจากอินเดียและการอ่อนค่าของเงินเรียลของบราซิลซึ่งเป็นผู้ส่งออกน้ำตาลอันดับหนึ่งของโลก

สำหรับปริมาณการส่งออกหดตัวในเกือบทุกหมวดสินค้า ตามอุปสงค์จากประเทศคู่ค้าที่ชะลอตัว โดยเฉพาะจีนซึ่งเป็นประเทศคู่ค้าหลักของไทย และเป็นผู้นำเข้าสินค้าโภคภัณฑ์รายใหญ่ของโลก โดยนอกจากการชะลอตัวของเศรษฐกิจจีนจะส่งผลกระทบโดยตรงต่อปริมาณการส่งออกสินค้าของไทยแล้ว ยังส่งผลกระทบทางอ้อมทำให้ปริมาณการส่งออกของกลุ่มประเทศผู้ส่งออกสินค้าโภคภัณฑ์สุทธิและพึงพาการส่งออกไปจีนสูงชะลอตัวด้วย โดยเฉพาะอาเซียน ออสเตรเลีย และกลุ่มประเทศตะวันออกกลาง (สัดส่วนการส่งออกของไทยไปอาเซียน ออสเตรเลีย และกลุ่มประเทศตะวันออกกลาง คือ ร้อยละ 25.7 4.6 และ 4.9 ตามลำดับ)

นอกจากนี้ การส่งออกของไทยยังเผชิญกับปัญหาเชิงโครงสร้างที่ดำเนินอยู่อย่างต่อเนื่อง ทั้งจากปัจจัยภายนอกประเทศ ได้แก่ โครงสร้างการค้าโลกที่เปลี่ยนแปลงไปทำให้ปริมาณการค้าโลกเติบโตน้อยกว่าเศรษฐกิจโลกค่อนข้างมาก ส่วนหนึ่งเป็นผลจากการที่หลายประเทศพยายามหันมาพึ่งพิงอุปสงค์ภายในประเทศมากขึ้น ตัวอย่างเช่น นโยบายปฏิรูปเศรษฐกิจของจีน ซึ่งส่งผลให้การนำเข้าของจีนมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง และปัจจัยภายในประเทศ ได้แก่ (1) การสูญเสียความสามารถในการแข่งขันของไทยในบางสินค้า ซึ่งเป็นปัจจัยอุดหนุนการฟื้นตัวของภาคการส่งออกในช่วงสามปีที่ผ่านมา กล่าวคือ ไทยยังคงมีข้อจำกัดในการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อยกระดับการผลิตให้ก้าวทันกับบรรณานิคมการบริโภคที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้การส่งออกฮาร์ดดิสก์ไดรฟ์ (Hard Disk Drive) ซึ่งเป็นสินค้าส่งออกหลักของไทยหดตัวต่อเนื่อง และ (2) การถูกตัดสิทธิพิเศษทางภาษี (GSP) จากกลุ่มประเทศยุโรปในทุกสินค้าตั้งแต่วันที่ 2558

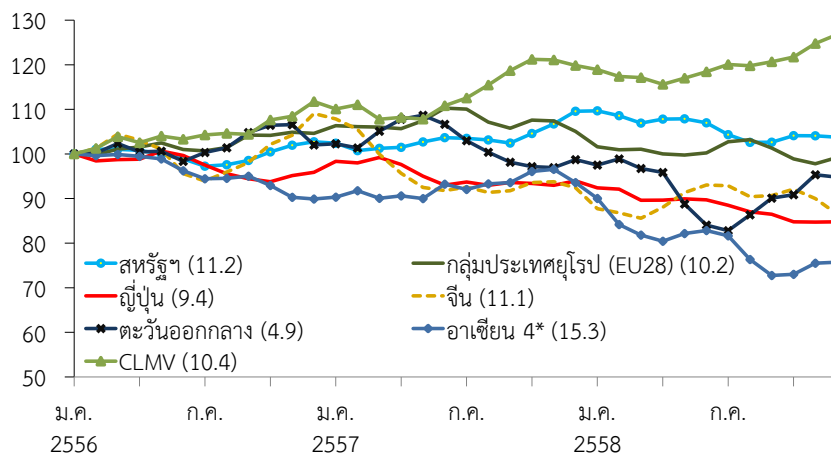
อย่างไรก็ดี สินค้าส่งออกบางกลุ่มสามารถขยายตัวได้ในปีนี้เนื่องจาก (1) ปัญหาเชิงโครงสร้างจากปัจจัยภายในประเทศมีแนวโน้มคลี่คลายลงในบางสินค้า ได้แก่ **แผงวงจรรวม (IC) และทัศนูปกรณ์ (Optical Instruments)** ที่มูลค่าการส่งออกขยายตัวได้ดี เนื่องจากผู้ประกอบการบางส่วนมีการปรับตัว โดยลงทุนขยายกำลังการผลิตสินค้าที่สอดคล้องกับอุปสงค์ของโลกที่เปลี่ยนแปลงไปทำให้ได้รับอานิสงส์จากการเปิดตัวโทรศัพท์เคลื่อนที่ประเภทสมาร์ตโฟน (Smart Phone) และอุปกรณ์แท็บเล็ต (Tablet) รุ่นใหม่มากกว่าในอดีต (2) การได้รับผลดีจากปัจจัยพิเศษ อาทิ มูลค่าการส่งออก**ยานยนต์**ที่ขยายตัวได้ดีตามการส่งออกไปออสเตรเลีย และอาเซียน หลังผู้ผลิตปรับเปลี่ยนสายการผลิตเป็นรถยนต์รุ่นใหม่ในช่วงกลางปี ปริมาณการส่งออก**ยางพาราและมันสำปะหลัง**ที่ขยายตัวดีตามการส่งออกไปจีนเนื่องจากได้รับผลดีจากนโยบายภาครัฐของจีน ได้แก่ การปรับขึ้นภาษีนำเข้ายางคอมปาวด์ที่ทำให้ผู้นำเข้าหันมานำเข้ายางธรรมชาติเพิ่มขึ้น รวมถึงนโยบายการห้ามใช้ข้าวโพดผลิตเอทานอล ซึ่งส่งผลให้ผู้ผลิตจีนหันมานำเข้ามันสำปะหลังทดแทน อย่างไรก็ตาม อุปสงค์

มันสำปะหลังดังกล่าวเริ่มชะลอในช่วงปลายปีหลังจากรัฐบาลจีนอนุญาตให้นำข้าวโพดมาผลิตเอทานอลได้เพื่อระบายสต็อกข้าวโพดที่อยู่ในระดับสูง

ด้านตลาดส่งออกพบว่า มูลค่าการส่งออกของไทยหดตัวในเกือบทุกตลาด มีเพียงการส่งออกไปยังประเทศเพื่อนบ้าน ได้แก่ กัมพูชา ลาว พม่า และเวียดนาม (CLMV) ที่ขยายตัวได้ต่อเนื่อง จนปัจจุบันมีสัดส่วนการส่งออกใกล้เคียงกับตลาดสำคัญ เช่น สหรัฐฯ กลุ่มประเทศยุโรป และญี่ปุ่น สำหรับการส่งออกไปยังกลุ่มประเทศตะวันออกกลางที่โน้มดีขึ้นในช่วงครึ่งหลังของปีเป็นผลจากการส่งออกรถยนต์รุ่นใหม่ที่เร่งตัวขึ้นหลังจากการปรับเปลี่ยนสายการผลิต

การส่งออกของไทยไปตลาดหลัก

ดัชนีปรับฤดูกาล เฉลี่ยเคลื่อนที่ 3 เดือน
(มกราคม 2556 = 100)



หมายเหตุ: ตัวเลขในวงเล็บแสดงสัดส่วนการส่งออกของไทยปี 2558 ไปยังประเทศต่าง ๆ

* อาเซียน 4 ประกอบด้วย ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย สิงคโปร์ และอินโดนีเซีย

ที่มา: CEIC คำนวณโดยธนาคารแห่งประเทศไทย

มูลค่าการส่งออกจำแนกตามสินค้า (ในรูปดอลลาร์ สรอ.)

อัตราการเปลี่ยนแปลง จากระยะเดียวกันปีก่อน (Δ% YoY)	สัดส่วน ในปี 2558	2557	2558 ^P	2558 ^P			
				ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3 ^P	ไตรมาส 4 ^P
สินค้าอุตสาหกรรม	88.7	0.1	-5.5	-2.5	-5.3	-6.2	-7.9
ยานยนต์	15.1	0.1	2.5	4.9	-3.7	7.1	1.6
อิเล็กทรอนิกส์	15.0	1.8	-3.7	-0.1	-2.6	-5.3	-6.3
เคมีภัณฑ์ ปิโตรเคมีและผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม	12.2	-3.4	-21.0	-19.3	-16.7	-23.9	-24.1
เกษตรแปรรูป	12.0	-2.5	-5.4	-3.5	-5.6	-6.8	-5.6
เครื่องใช้ไฟฟ้า	5.6	4.3	-2.1	-0.6	-3.5	0.4	-4.6
ผลิตภัณฑ์โลหะ	4.3	-10.9	-4.1	4.7	-8.4	-5.9	-6.2
สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม	3.2	-0.3	-8.2	-6.2	-8.9	-8.6	-9.1
ทัศนูปกรณ์	1.5	6.7	29.5	20.9	3.1	43.2	43.4
สินค้าเกษตร	7.5	-1.3	-10.7	-15.2	0.8	-12.2	-14.6
ยางพารา	2.4	-26.9	-16.0	-36.1	-12.6	11.1	-15.6
ข้าว	2.2	23	-15.2	-5.1	-7.4	-27.6	-17.4
มันสำปะหลัง	1.3	13.5	-0.7	-2.7	64.2	-29.0	-17.2
สินค้าประมง	0.8	1.4	-17.2	-13.4	-16.5	-20.8	-17.4
สินค้าอื่นๆ	2.9	-13.3	4.3	-29.8	-7.8	80.0	12.5
รวมสินค้าส่งออก	100.0	-0.3	-5.6	-4.3	-5.5	-4.7	-7.9
รวมสินค้าส่งออก (ไม่รวมทองคำ)		-0.1	-6.2	-3.7	-5.7	-6.7	-8.5

หมายเหตุ: P = ข้อมูลเบื้องต้น

ที่มา: กระทรวงพาณิชย์ และธนาคารแห่งประเทศไทย

การนำเข้าสินค้า

มูลค่าการนำเข้าสินค้าหดตัวสูงจากทั้งด้านราคาตามการหดตัวของราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกและด้านปริมาณตามการส่งออกที่หดตัวและการลงทุนภาคเอกชนที่ยังอยู่ในระดับต่ำ

มูลค่าการนำเข้าสินค้าในปี 2558 หดตัวสูงในเกือบทุกหมวดสินค้า โดยการนำเข้าหมวดวัตถุดิบและสินค้าชั้นกลางหดตัวตามการนำเข้าเชื้อเพลิงผลิตภัณฑ์โลหะ และเคมีภัณฑ์ที่ราคาหดตัวตามราคาน้ำมันและราคาสินค้าโภคภัณฑ์ในตลาดโลกและการส่งออกที่หดตัว ขณะที่หมวดสินค้าทุนหดตัวตามการนำเข้าเครื่องจักรและอุปกรณ์จากภาวะการลงทุนภาคเอกชนที่อยู่ในระดับต่ำ อย่างไรก็ตาม การนำเข้าหมวดสินค้าอุปโภคบริโภคขยายตัวได้ตามการบริโภคภาคเอกชนที่ฟื้นตัวอย่างค่อยเป็นค่อยไปและจำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่ขยายตัวดี สำหรับมูลค่าการนำเข้าทองคำทรงตัวจากปีก่อนหน้า โดยปริมาณการนำเข้าขยายตัวสูง เนื่องจากราคาทองคำในตลาดโลกมีทิศทางปรับลดลงตามการแข็งค่าของเงินดอลลาร์ สรอ.

มูลค่าการนำเข้าจำแนกตามสินค้า (ในรูปดอลลาร์ สรอ.)

อัตราการเปลี่ยนแปลง จากระยะเดียวกันปีก่อน ($\Delta\%$ YoY)	สัดส่วน ในปี 2558	2557	2558 ^P	2558 ^P			
				ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3 ^P	ไตรมาส 4 ^P
วัตถุดิบและสินค้าชั้นกลาง	54.7	-4.9	-17.6	-14.1	-13.2	-19.1	-24.2
วัตถุดิบและสินค้าชั้นกลางที่ไม่ใช่เชื้อเพลิง	40.0	-2.7	-6.8	1.3	-3.3	-8.0	-16.5
เชื้อเพลิง	14.7	-8.7	-37.4	-39.8	-30.0	-39.7	-41.1
สินค้าทุน	26.2	-5.5	-3.5	-1.5	-2.1	-11.5	1.9
สินค้าอุปโภคบริโภค	9.9	-1.7	1.5	6.3	3.2	-0.4	-2.8
สินค้าไม่คงทน	6.3	-2.7	-0.3	6.0	0.1	-3.7	-3.3
สินค้าคงทน	3.6	0.1	4.8	6.8	9.3	5.6	-1.9
สินค้านำเข้าอื่นๆ	9.2	-39.8	1.1	23.2	-16.3	-14.6	13.7
ยานยนต์และชิ้นส่วน	4.6	-27.5	-4.2	-6.3	-5.0	-1.0	-4.2
รวมสินค้านำเข้า	100.0	-8.5	-11.3	-7.3	-10.2	-14.5	-13.2
รวมสินค้านำเข้า (ไม่รวมทองคำ)		-5.0	-12.0	-9.8	-9.1	-13.8	-15.3

หมายเหตุ: P = ข้อมูลเบื้องต้น

ที่มา: กระทรวงพาณิชย์ และธนาคารแห่งประเทศไทย

2.2 การส่งออกและนำเข้าบริการ

การส่งออกบริการขยายตัวดีตามรายรับภาคการท่องเที่ยวที่ขยายตัวสูงและเป็นหนึ่งในแรงขับเคลื่อนหลักของเศรษฐกิจปีนี้ โดยเหตุระเบิดในกรุงเทพฯ ในเดือนสิงหาคมส่งผลกระทบต่อภาคการท่องเที่ยวบ้าง แต่สามารถฟื้นตัวได้เร็วโดยเฉพาะในกลุ่มนักท่องเที่ยวจีน สำหรับการนำเข้าบริการหดตัวตามรายจ่ายค่าขนส่งสินค้าที่หดตัวตามมูลค่าการนำเข้าสินค้า

นักท่องเที่ยวต่างประเทศในปี 2558 มีจำนวน 29.9 ล้านคน ขยายตัวสูงถึงร้อยละ 20.4 จากปีก่อน โดยภาคการท่องเที่ยวของไทยยังมีความแข็งแกร่ง ประกอบกับมีปัจจัยสนับสนุน คือ (1) สถานการณ์การเมืองในประเทศที่มีเสถียรภาพมากขึ้นจากปีก่อน ซึ่งส่งผลต่อความเชื่อมั่นของนักท่องเที่ยว (2) นักท่องเที่ยวจีนซึ่งเป็นนักท่องเที่ยวหลักของไทยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องแม้ว่าเศรษฐกิจจีนจะชะลอตัว สะท้อนศักยภาพด้านการเดินทางท่องเที่ยวต่างประเทศของนักท่องเที่ยวจีนที่ยังมีอยู่มาก และส่วนหนึ่งไทยได้รับผลดีจากการปรับเปลี่ยนจุดหมายปลายทางด้านการท่องเที่ยวจากเกาหลีใต้มาเป็นไทยในช่วงที่เกิดโรคระบาด MERS ส่งผลให้สัดส่วนนักท่องเที่ยวจีนต่อจำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศทั้งหมดเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 26.6 จากร้อยละ 18.7 ในปีก่อน และ (3) การขยายเส้นทางการบินของสายการบินต้นทุนต่ำจำนวนมาก รวมถึงการเปิดใช้สนามบินนานาชาติที่อุตะเภามีส่วนช่วยให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาไทยสะดวกขึ้น ดังนั้น แม้ว่าภาคการท่องเที่ยวของไทยจะเผชิญกับปัจจัยลบทั้งภายในและภายนอกประเทศได้แก่ เหตุระเบิดในกรุงเทพฯ ในเดือนสิงหาคม และเหตุก่อการร้ายในกรุงปารีสในเดือนพฤศจิกายน ที่ส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของนักท่องเที่ยว แต่ภาคการท่องเที่ยวได้รับผลกระทบเพียงระยะสั้นและค่อนข้างจำกัด โดยจำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศฟื้นตัวได้เร็วโดยเฉพาะในกลุ่มนักท่องเที่ยวจีน และจำนวนนักท่องเที่ยวจากยุโรปไม่รวมรัสเซียยังคงขยายตัวจากปีก่อน

สำหรับการปรับลดมาตรฐานการบินของไทยโดยองค์การการบินระหว่างประเทศ (International Civil Aviation Organization: ICAO) และสำนักงานบริหารการบินแห่งชาติของสหรัฐฯ (Federal Aviation Administration: FAA)¹ ส่งผลกระทบต่อจำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศค่อนข้างจำกัด เพราะนักท่องเที่ยวสามารถเลือกใช้บริการของสายการบินอื่นทดแทนได้ และสายการบินต่างประเทศหลายสายยังมีความสามารถในการรองรับ

¹ การปรับลดมาตรฐานการบินของไทยดังกล่าวทำให้สายการบินของไทยไม่สามารถเพิ่มเที่ยวบินหรือเปลี่ยนเส้นทางการบินในต่างประเทศได้ และไม่สามารถดำเนินธุรกิจแบบสายการบินร่วม (Code Share) กับสายการบินต่างประเทศได้ อีกทั้งสายการบินแบบเช่าเหมาลำ (Charter Flight) ไม่สามารถบินเข้าบางประเทศได้

2.3 ดุลการชำระเงิน

ดุลการชำระเงินในปีนี้เป็นดุลสูงจากการเกินดุลบัญชีเดินสะพัดเป็นสำคัญ ในขณะที่ดุลบัญชีเงินทุนเคลื่อนย้ายขาดดุลสุทธิจากการขายสุทธิหลักทรัพย์ไทยของนักลงทุนต่างชาติเพื่อลดสัดส่วนการถือครองสินทรัพย์เสี่ยงของกลุ่มประเทศตลาดเกิดใหม่ในช่วงที่ตลาดการเงินโลกผันผวน ประกอบกับการออกไปลงทุนในต่างประเทศอย่างต่อเนื่องของนักลงทุนไทย ทั้งการลงทุนโดยตรงและการลงทุนในหลักทรัพย์

ดุลบัญชีเดินสะพัด

ดุลบัญชีเดินสะพัดในปี 2558 เกินดุลสูงถึง 31.6 พันล้านดอลลาร์ สรอ. หรือประมาณร้อยละ 8.0 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ซึ่งเกินดุลเพิ่มขึ้นจากปีก่อนถึง 16.2 พันล้านดอลลาร์ สรอ. โดยเกือบทั้งหมดเป็นผลจากมูลค่าการนำเข้าสินค้าหมวดเชื้อเพลิงที่ปรับลดลงตามราคาน้ำมันดิบ ส่งผลให้ดุลการค้าเกินดุลสูง ในขณะที่ดุลบริการ รายได้ และเงินโอนขาดดุลน้อยลงจากปีก่อน เพราะรายจ่ายค่าขนส่งสินค้าลดลงมากตามมูลค่าการนำเข้า รวมทั้งรายรับจากภาคการท่องเที่ยวที่ขยายตัวดี

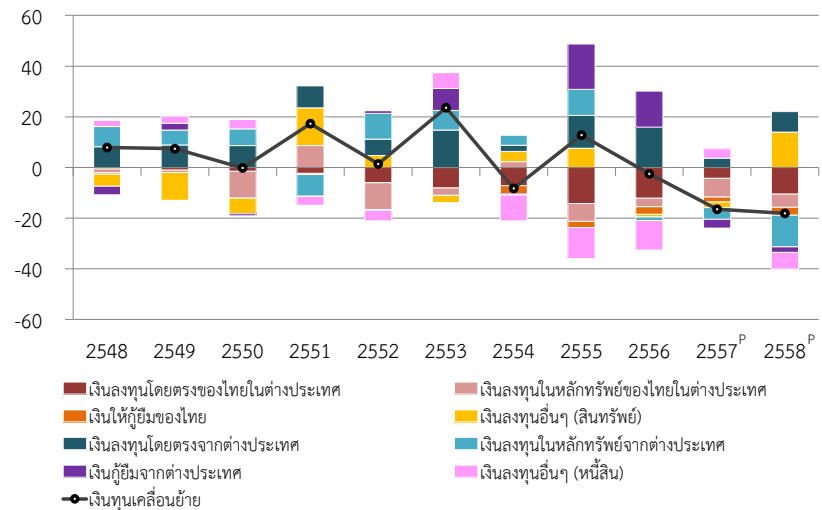
ดุลบัญชีเงินทุนเคลื่อนย้ายและดุลการชำระเงิน

ดุลบัญชีเงินทุนเคลื่อนย้ายในปี 2558 ขาดดุลหรือไหลออกสุทธิ 18.1 พันล้านดอลลาร์ สรอ. เนื่องจาก (1) การขายสุทธิหลักทรัพย์ไทยของนักลงทุนต่างชาติทั้งตราสารทุนและตราสารหนี้อย่างต่อเนื่อง เพื่อปรับลดสัดส่วนการถือครองสินทรัพย์เสี่ยงของกลุ่มประเทศตลาดเกิดใหม่รวมถึงไทยในช่วงที่ตลาดการเงินโลกผันผวน โดยเฉพาะจากทิศทางการดำเนินนโยบายการเงินที่แตกต่างกันของประเทศเศรษฐกิจหลัก รวมถึงความกังวลต่อภาวะเศรษฐกิจในภูมิภาคที่อาจชะลอตัวมากขึ้น (2) การออกไปลงทุนในต่างประเทศอย่างต่อเนื่องของนักลงทุนไทย โดยเฉพาะในธุรกิจการผลิตน้ำมันดิบและก๊าซธรรมชาติ ธุรกิจขายส่งสินค้า และการผลิตเครื่องดื่ม (3) การลงทุนในหลักทรัพย์ต่างประเทศทั้งตราสารทุนและตราสารหนี้ของนักลงทุนไทยเพื่อแสวงหาผลตอบแทนในการลงทุนและเพื่อกระจายความเสี่ยง

อย่างไรก็ดี ยังคงมีเงินลงทุนไหลเข้าจากการลงทุนโดยตรงของนักลงทุนต่างชาติในไทย โดยเฉพาะนักลงทุนสัญชาติญี่ปุ่น สิงคโปร์ และสหรัฐฯ ในธุรกิจบริการทางการเงิน ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ และธุรกิจการผลิตผลิตภัณฑ์คอมพิวเตอร์ อิเล็กทรอนิกส์และแผงวงจร

โดยรวม ดุลการชำระเงินเกินดุล 5.9 พันล้านดอลลาร์ สรอ. เพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่ขาดดุล 1.2 พันล้านดอลลาร์ สรอ.

เงินทุนเคลื่อนย้ายของไทยจำแนกตามประเภทของเงินทุน
พันล้านดอลลาร์ สรอ.



หมายเหตุ: P = ข้อมูลเบื้องต้น, ค่าบวก = เงินทุนไหลเข้า (สินทรัพย์ลด/หนี้สินเพิ่ม), ค่าลบ = เงินทุนไหลออก (สินทรัพย์เพิ่ม/หนี้สินลด)
ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

ดุลการชำระเงิน

(หน่วย: ล้านดอลลาร์ สรอ.)	2557 ^P	2558 ^P	2558 ^P			
			ไตรมาส 1 ^P	ไตรมาส 2 ^P	ไตรมาส 3 ^P	ไตรมาส 4 ^P
สินค้าออก เอฟ.โอ.บี.	224,777	212,109	52,983	52,650	54,224	52,253
Δ% YoY	-0.3	-5.6	-4.3	-5.5	-4.7	-7.9
สินค้าเข้า เอฟ.โอ.บี.	200,194	177,516	45,503	44,790	44,607	42,616
Δ% YoY	-8.5	-11.3	-7.3	-10.2	-14.5	-13.2
ดุลการค้า	24,583	34,593	7,480	7,860	9,616	9,637
ดุลการค้า หักทองคำ	28,377	37,969	8,873	7,897	9,836	11,364
ดุลบริการ รายได้ และเงินโอน	-9,165	-2,985	960	-1,741	-2,750	546
ดุลบัญชีเดินสะพัด	15,418	31,608	8,440	6,119	6,866	10,182
ดุลบัญชีเดินสะพัด หักทองคำ	19,212	34,984	9,833	6,156	7,086	11,910
ดุลบัญชีทุน	100	0	0	0	0	0
ดุลบัญชีเงินทุนเคลื่อนย้าย	-16,489	-18,108	-2,015	-1,787	-7,407	-6,900
สินทรัพย์	-15,802	-4,848	979	-1,808	-2,657	-1,362
เงินลงทุนโดยตรงของไทยในต่างประเทศ	-4,284	-10,554	-2,270	-1,905	-3,342	-3,037
เงินลงทุนในหลักทรัพย์ของไทยในต่างประเทศ	-7,392	-5,190	-849	-3,723	1,021	-1,640
เงินให้กู้ยืมของไทย	-1,989	-3,080	95	-1,557	-1,175	-443
เงินลงทุนอื่นๆ (สินทรัพย์)	-2,137	13,977	4,003	5,377	839	3,758
หนี้สิน	-688	-13,260	-2,994	21	-4,750	-5,538
เงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ	3,720	8,027	2,913	1,290	878	2,947
เงินลงทุนในหลักทรัพย์จากต่างประเทศ	-4,695	-12,484	-1,609	-2,857	-4,119	-3,899
เงินกู้ยืมจากต่างประเทศ	-3,396	-2,217	-2,322	2,568	-832	-1,632
เงินลงทุนอื่นๆ (หนี้สิน)	3,683	-6,586	-1,976	-979	-677	-2,953
คลาดเคลื่อนสุทธิ	-239	-7,641	-2,441	-1,006	-1,843	-2,352
ดุลการชำระเงินรวม	-1,210	5,859	3,985	3,326	-2,383	931

หมายเหตุ: P = ข้อมูลเบื้องต้น

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

ส่งออกไทย: แรงขับเคลื่อนที่หายไปและภัยต่อเศรษฐกิจ

มูลค่าการส่งออกสินค้าของไทยในปี 2558 หดตัวต่อเนื่องกันเป็นปีที่สาม เทียบกับที่เคยขยายตัวสูงในทศวรรษก่อนหน้านี้ สาเหตุสำคัญมาจากทั้งปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายในประเทศ โดยปัจจัยภายนอกส่วนหนึ่งเป็นปัจจัยเชิงวัฏจักร คือ การชะลอตัวของเศรษฐกิจโลกหลังวิกฤตเศรษฐกิจปี 2551 ที่ทำให้อุปสงค์โดยรวมของโลกยังฟื้นตัวไม่เต็มที่ และปัจจัยภายนอกอีกส่วนเป็นปัจจัยเชิงโครงสร้าง ทั้ง (1) โครงสร้างการค้าโลกที่เปลี่ยนแปลงไป กล่าวคือ ความสัมพันธ์ระหว่างการค้าโลกและปริมาณการค้าโลกลดลงจากในอดีต โดยมีสาเหตุสำคัญมาจากห่วงโซ่การผลิตโลก (Global Value Chain) ที่สั้นลง¹ ทำให้ประเทศต่าง ๆ หันมาพึ่งพาอุปสงค์ในประเทศมากขึ้น² ส่งผลให้แม้เศรษฐกิจโลกจะกลับมาขยายตัวได้หลังปัจจัยเชิงวัฏจักรคลี่คลาย แต่ปริมาณการค้าของโลกอาจไม่ขยายตัวสูงเช่นในอดีต และ (2) การเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างในตลาดน้ำมันดิบโลกเนื่องจากอุปทานน้ำมันที่เพิ่มสูงขึ้นโดยเฉพาะจากสหรัฐฯ ซึ่งประสบความสำเร็จในการพัฒนาวิธีการผลิตน้ำมันดิบจากชั้นหินดินดาน (Shale Oil) ส่งผลให้ราคาน้ำมันและสินค้าที่เกี่ยวข้องปรับลดลง

นอกจากนี้ การส่งออกของไทยยังต้องเผชิญกับปัจจัยเชิงโครงสร้างภายในประเทศที่เป็นข้อจำกัดต่อการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขัน ได้แก่ 1) ปัจจัยด้านแรงงาน จากการที่ไทยขาดแรงงานทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ 2) ปัจจัยด้านทุน จากการลงทุนในประเทศที่อยู่ในระดับต่ำเป็นเวลานานทั้งการลงทุนภาคเอกชนและภาครัฐ แนวโน้มการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในภาคอุตสาหกรรมไทยที่ลดลง ประกอบกับในระยะหลังที่นักลงทุนไทยออกไปลงทุนโดยตรงในต่างประเทศมากขึ้น และ 3) ปัจจัยด้านผลิตภาพ เนื่องจากการพัฒนาเทคโนโลยี การวิจัยและพัฒนา (Research and Development: R&D) ไม่ได้ได้รับความสำคัญมาเป็นเวลานาน ส่งผลให้ภาคอุตสาหกรรมโดยรวมของไทยผลิตสินค้าที่มีความซับซ้อนทางเทคโนโลยีสูงได้จำกัด และยังไม่สามารถรองรับความต้องการของผู้บริโภคในตลาดโลกที่เปลี่ยนไปได้ทัน สินค้าส่งออกของไทยส่วนใหญ่จึงประสบปัญหาทั้งจากปริมาณที่ขยายตัวต่ำ และมูลค่าสินค้าที่มีมูลค่าเพิ่มไม่สูงนัก

อย่างไรก็ดี เมื่อพิจารณาถึงทางเลือกอื่น ๆ ที่อาจนำมาใช้เป็นกลจักรขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยแทนการส่งออกสินค้า พบว่าแนวทางการใช้อุปสงค์ในประเทศ และการใช้ภาคบริการ เช่น การท่องเที่ยว และการเป็น Trading Nation ยังมีศักยภาพไม่เพียงพอที่จะทดแทนภาคการส่งออกได้อย่างสมบูรณ์ เนื่องจากในปัจจุบัน รายรับจากการส่งออกบริการคิดเป็นสัดส่วนเพียง 1 ใน 3 ของรายรับจากการส่งออกสินค้า ดังนั้นทุกภาคส่วนจึงควรร่วมมือกันปฏิรูปภาคการส่งออกของไทย และเร่งแก้ไขปัจจัยเชิงโครงสร้างซึ่งฉุดรั้งขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยทางเลือกหนึ่งคือ การมุ่งเน้นส่งเสริมอุตสาหกรรมเป้าหมายที่มีศักยภาพทั้งด้านความสามารถในการแข่งขันในปัจจุบัน การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับประเทศ และแนวโน้มความต้องการของตลาดโลกในอนาคต (Global Mega Trend)

¹ หลังวิกฤตการเงินโลกในปี 2551 ความแตกต่างของต้นทุนการผลิตระหว่างกลุ่มประเทศพัฒนาแล้วกับกลุ่มประเทศกำลังพัฒนาปรับลดลง ทำให้การลงทุนโดยตรงในกลุ่มประเทศกำลังพัฒนาชะลอตัว และมีการพึ่งพิงการผลิตในประเทศกำลังพัฒนาลดลง ส่งผลให้การค้าที่เกี่ยวข้องกับห่วงโซ่การผลิตโลกลดลง

² ตัวอย่างเช่น จีน ใช้นโยบายปฏิรูปเศรษฐกิจที่ลดการพึ่งพาการส่งออกและการลงทุนลงโดยเฉพาะในอุตสาหกรรมหนัก และให้ความสำคัญกับการบริโภคในประเทศและภาคบริการเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ จีนหันมาผลิตสินค้าในห่วงโซ่การผลิตในประเทศของตนเองมากขึ้นทดแทนการนำเข้าสินค้าจากประเทศอื่น ๆ ในภูมิภาค

จากการวิเคราะห์ศักยภาพในแต่ละด้านของอุตสาหกรรมส่งออกของไทย³ (ภาพที่ 1) พบว่าอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพสูงที่สุด เนื่องจากเป็นอุตสาหกรรมที่ไทยมีความสามารถในการแข่งขัน สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับประเทศได้สูง รวมทั้งความต้องการของโลกยังมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ได้แก่

1) อุตสาหกรรมปิโตรเคมีและเคมีภัณฑ์ อย่างไรก็ตาม อุตสาหกรรมนี้มีความเสี่ยงในระยะข้างหน้าจากอุปทานของประเทศคู่แข่งที่มีมากขึ้น รวมทั้งกระแสการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ดังนั้น การพัฒนาในระยะข้างหน้าจึงควรมุ่งไปสู่การผลิตปิโตรเคมีพลาสติกชีวภาพ โดยในปัจจุบันไทยมีความพร้อมในส่วนของอุตสาหกรรมต้นน้ำ ได้แก่ วัตถุดิบทางการเกษตรที่ไทยเป็นผู้ส่งออกอันดับต้น ๆ ของโลกและอุตสาหกรรมปลายน้ำที่ไทยมีผู้ผลิตผลิตภัณฑ์พลาสติกเป็นจำนวนมาก ไทยขาดเพียงอุตสาหกรรมกลางน้ำ ได้แก่ อุตสาหกรรมเม็ดพลาสติกชีวภาพ ที่ปัจจุบันยังต้องพึ่งพาการนำเข้าทั้งหมด

2) อุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม อย่างไรก็ตาม การพัฒนาเพื่อความยั่งยืนในระยะต่อไป ควรเน้นการพัฒนาคุณภาพสินค้าพร้อมทั้งคิดค้นสินค้าใหม่ ๆ ที่มีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้น ผ่านการพัฒนาพร้อมกับอุตสาหกรรมอื่น เช่น การใช้ความรู้จากอุตสาหกรรมยาเข้ามาประกอบอาจทำให้เกิดผลิตภัณฑ์เสริมอาหารรูปแบบใหม่ ๆ เป็นต้น โดยอุตสาหกรรมข้างต้นมีสัดส่วนรวมกันประมาณร้อยละ 16.3 ของมูลค่าการส่งออกรวมของไทยในปัจจุบัน

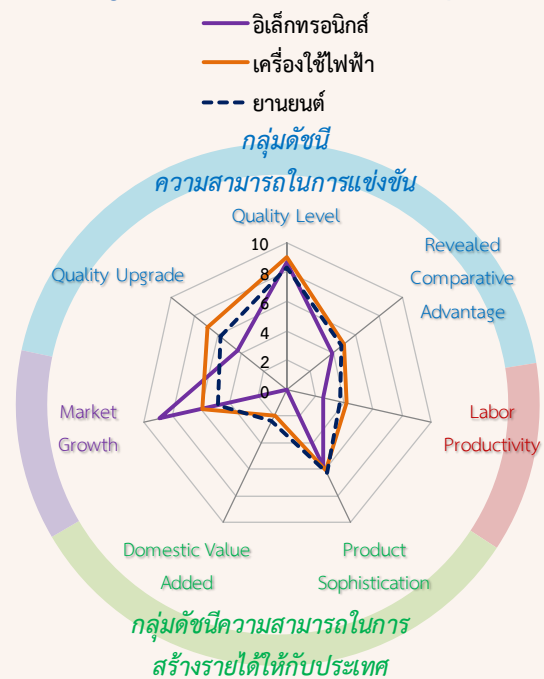
ส่วนอุตสาหกรรมที่ปัจจุบันมีมูลค่าการส่งออกสูง และเป็นแรงขับเคลื่อนให้กับภาคการส่งออกของไทยในทศวรรษที่ผ่านมา (ภาพที่ 2) ได้แก่ อิเล็กทรอนิกส์ เครื่องใช้ไฟฟ้า และยานยนต์ ซึ่งมีสัดส่วนรวมกันประมาณร้อยละ 35.7 ของมูลค่าการส่งออกรวมนั้น มีจุดอ่อนในแง่การสร้างมูลค่าเพิ่ม

ภาพที่ 1 กลุ่มอุตสาหกรรมที่ไทยมีความพร้อมสูง⁴



ที่มา: พรหมวรวิทย์, วรวิทย์ และ วศิน (2558)

ภาพที่ 2 กลุ่มอุตสาหกรรมที่สร้างมูลค่าการส่งออกได้มากในปัจจุบัน



ที่มา: พรหมวรวิทย์, วรวิทย์ และ วศิน (2558)

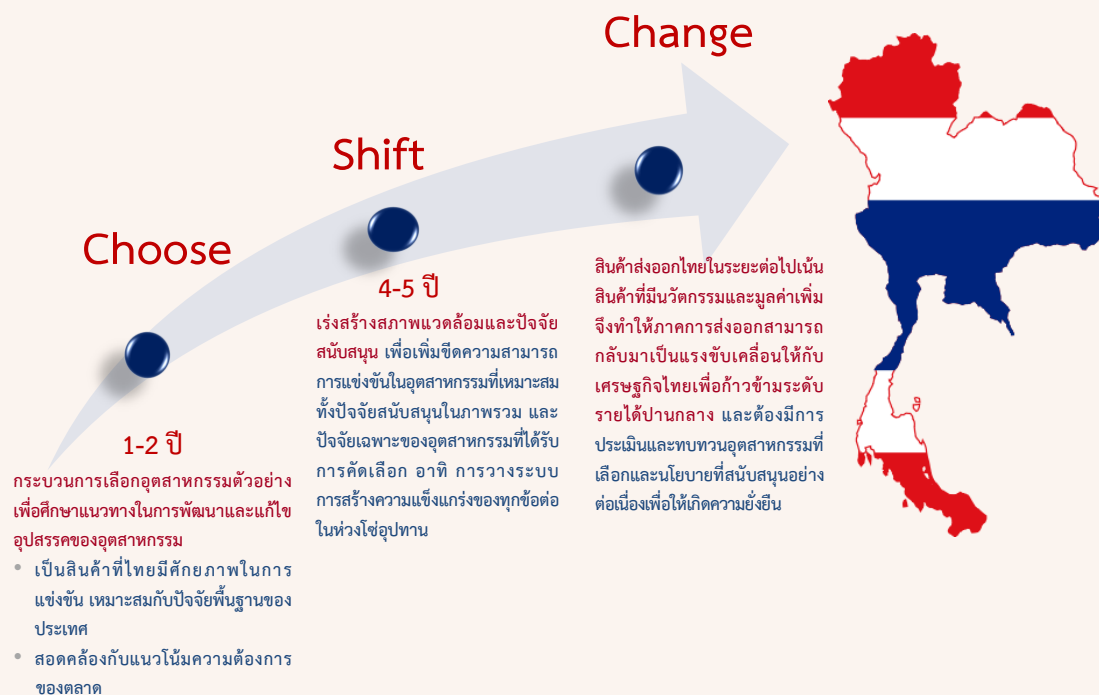
³ พรหมวรวิทย์ ประดิษฐ์, วรวิทย์ มโนปิยอนันต์ และ วศิน โรจยารุณ. (2558). *ส่งออกไทย แรงขับเคลื่อนที่หายไป และภัยต่อเศรษฐกิจ*. โครงการศึกษาการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของไทยในระยะต่อไป. ธนาคารแห่งประเทศไทย.

⁴ คะแนนในรูปสะท้อนคุณสมบัติแต่ละด้านเปรียบเทียบระหว่างอุตสาหกรรมส่งออกของไทย โดยให้คะแนนเท่ากับ 10 สำหรับอุตสาหกรรมที่มีค่าดัชนีชี้วัดสูงสุดในแต่ละด้าน และเท่ากับ 0 สำหรับอุตสาหกรรมที่มีค่าดัชนีชี้วัดต่ำสุด

ให้กับประเทศ เนื่องจากส่วนใหญ่เป็นบริษัทข้ามชาติที่ใช้ประเทศไทยเป็นฐานสำหรับการประกอบสินค้าเท่านั้น แนวทางการพัฒนาในระยะข้างหน้าจึงควรเน้นที่การออกแบบเงื่อนไขการส่งเสริมการลงทุนที่สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับประเทศ รวมทั้งการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพเพียงพอที่จะรองรับเทคโนโลยีการผลิตขั้นสูงได้

โดยสรุป การปฏิรูปภาคการส่งออกให้กลับมาเป็นแรงขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยได้อีกครั้ง (ภาพที่ 3) ทางเลือกหนึ่ง คือ การคัดสรรและให้การสนับสนุนอุตสาหกรรมเป้าหมายที่มีศักยภาพและเหมาะสมกับปัจจัยพื้นฐานของประเทศ (Choose) พร้อมกับสร้างสภาพแวดล้อมและปัจจัยสนับสนุนที่เหมาะสมให้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการเร่งลงทุน R&D พร้อมไปกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (Shift) เพื่อให้สินค้าส่งออกไทยในระยะข้างหน้าเติบโตด้วยนวัตกรรม คุณภาพ และมูลค่าเพิ่ม แทนการเติบโตด้วยปริมาณซึ่งอาศัยปัจจัยแรงงานเป็นสำคัญ (Change) ทั้งนี้หากไทยยังไม่เร่งยกระดับความสามารถในการแข่งขันแล้ว คงยากที่ภาคการส่งออกจะกลับมาเป็นแรงขับเคลื่อนให้กับเศรษฐกิจไทยได้เช่นในอดีต และเศรษฐกิจไทยในดุลยภาพใหม่ (New Normal) อาจมีอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจที่ต่ำลงอย่างมีนัยสำคัญ

ภาพที่ 3 ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาภาคการส่งออกของไทย



ที่มา: พรหมวรัท, วรวิทย์ และ วศิน (2558)



3. อุปสงค์ในประเทศ

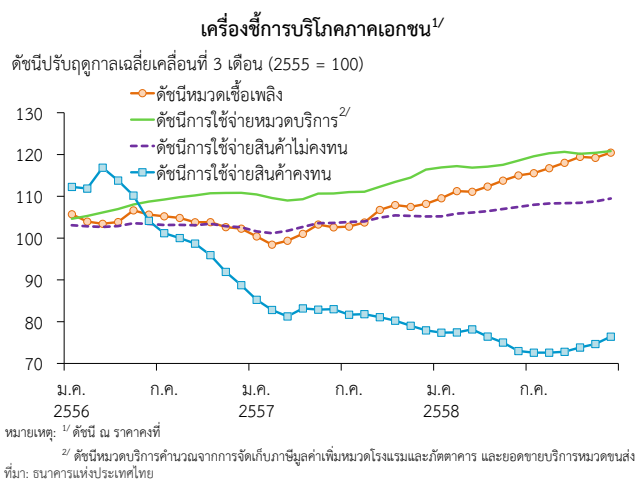
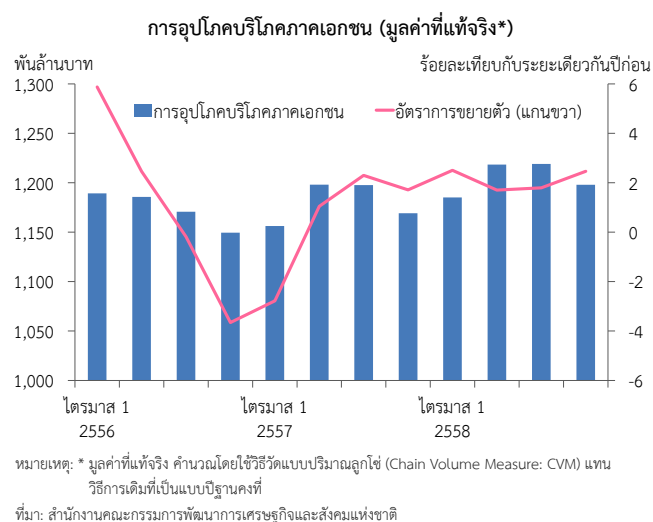
3.1 การอุปโภคบริโภคภาคเอกชน

การบริโภคภาคเอกชนมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ โดยมีปัจจัยสนับสนุนจากราคาน้ำมันที่อยู่ในระดับต่ำ ความเชื่อมั่นที่ปรับตัวขึ้น และปัจจัยชั่วคราวในไตรมาสที่ 4 ขณะที่กำลังซื้อของครัวเรือนภาคเกษตรและพื้นที่อยู่ในระดับสูงยังเป็นปัจจัยถ่วงการใช้จ่ายของครัวเรือนในปี

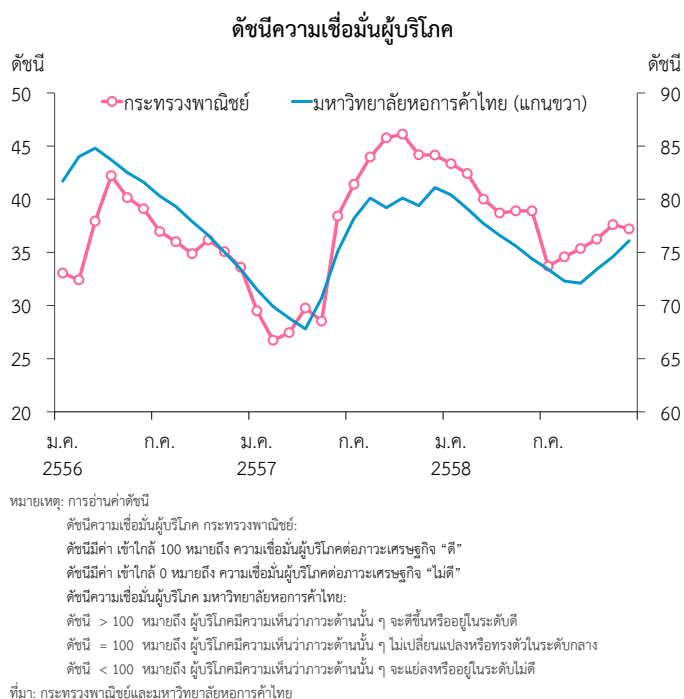
การบริโภคภาคเอกชนในปี 2558 ปรับดีขึ้นจากปีก่อน เพราะแม้รายได้เกษตรกรลดลงจากปัญหาภัยแล้งและราคาสินค้าเกษตรที่ตกต่ำซึ่งส่วนหนึ่งเป็นผลจากเศรษฐกิจโลกที่ชะลอตัวทำให้ราคาสินค้าโภคภัณฑ์ในตลาดโลกตกต่ำ รวมทั้งครัวเรือนโดยรวมยังมีหนี้อยู่ในระดับสูงซึ่งทำให้ครัวเรือนระมัดระวังการใช้จ่าย โดยเฉพาะสินค้าที่มีมูลค่าสูงและสินค้าฟุ่มเฟือย แต่ในปีนี้มีปัจจัยที่ช่วยพยุงกำลังซื้อของครัวเรือนบางส่วนไว้และมีปัจจัยที่จูงใจให้ครัวเรือนใช้จ่ายเพิ่มขึ้น ได้แก่ (1) ราคาน้ำมันที่ลดลงต่อเนื่องตลอดทั้งปีมีส่วนทำให้รายได้ที่แท้จริงของครัวเรือนนอกภาคเกษตรเพิ่มขึ้นเล็กน้อย รวมถึงค่าใช้จ่ายบางด้าน เช่น ราคาล้างจานและค่าโดยสารปรับลดลง (2) ความเชื่อมั่นของผู้บริโภคที่ปรับตัวขึ้นโดยเฉพาะในไตรมาสสุดท้ายของปี และ (3) ปัจจัยชั่วคราวในไตรมาสที่ 4 ที่ผู้บริโภคบางส่วนเร่งซื้อรถยนต์ก่อนการปรับขึ้นภาษีสรรพสามิตในวันที่ 1 มกราคม 2559 สอดคล้องกับสินเชื่อเพื่อเช่าซื้อ

รถยนต์ที่ขยายตัวดีขึ้นในช่วงปลายปี รวมทั้งมาตรการลดหย่อนภาษีจากการใช้จ่ายในสินค้าและบริการที่มีมูลค่าไม่เกินคนละ 15,000 บาท¹

ปัจจัยดังกล่าวส่งผลให้การบริโภคภาคเอกชนปรับตัวดีขึ้นในบางหมวด ได้แก่ (1) การใช้จ่ายสินค้าไม่คงทน โดยเฉพาะสินค้าที่จำเป็น อาทิ อาหาร (2) การใช้จ่ายด้านบริการ สอดคล้องกับการขยายตัวดีของธุรกิจภาคบริการ โดยเฉพาะธุรกิจขนส่ง ธุรกิจค้าส่งค้าปลีก และธุรกิจสื่อสาร อย่างไรก็ตาม การใช้จ่ายสินค้าคงทนยังอยู่ในระดับต่ำแม้มีการเร่งซื้อรถยนต์บ้างในช่วงปลายปี ทั้งนี้ การบริโภคในช่วงต้นปี 2559 อาจแผ่วลงบ้างในหมวดสินค้าและบริการที่ครัวเรือนเร่งซื้อไปแล้วในช่วงที่มีมาตรการลดหย่อนภาษี เช่นเดียวกับหมวดสินค้าคงทนหลังจากที่ได้เร่งขึ้นมากในช่วงปลายปี 2558 ก่อนการปรับขึ้นภาษีสรรพสามิตรถยนต์



¹ ผู้มีเงินได้ที่เป็นบุคคลธรรมดาที่ซื้อสินค้าหรือชำระค่าบริการและใช้บริการระหว่างวันที่ 25-31 ธันวาคม 2558 จากผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม สามารถนำเงินค่าซื้อสินค้าหรือค่าบริการที่ได้จ่ายไปนั้น มาหักเป็นค่าลดหย่อนในการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาประจำปีภาษี 2558 ตามจำนวนเงินที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน 15,000 บาท ทั้งนี้ ไม่รวมการซื้อสินค้านำไป (1) สุรา เบียร์ ไวน์ (2) ยาสูบ (3) น้ำมันและก๊าซสำหรับเติมยานพาหนะ (4) รถยนต์ รถจักรยานยนต์ และเรือ



3.2 การลงทุนภาคเอกชน

การลงทุนภาคเอกชนหดตัวติดต่อกันเป็นปีที่ 3 เพราะการส่งออกสินค้า ขบเซาต่อเนื่องและการใช้จ่ายของครัวเรือนอยู่ในช่วงทยอยฟื้นตัว ทำให้ ธุรกิจยังมีกำลังการผลิตเพียงพอ สำหรับการลงทุนด้านการก่อสร้างค่อนข้าง ทรงตัวจากปีก่อน

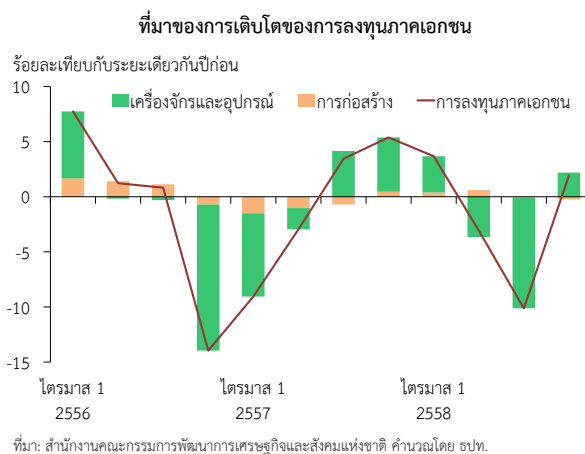
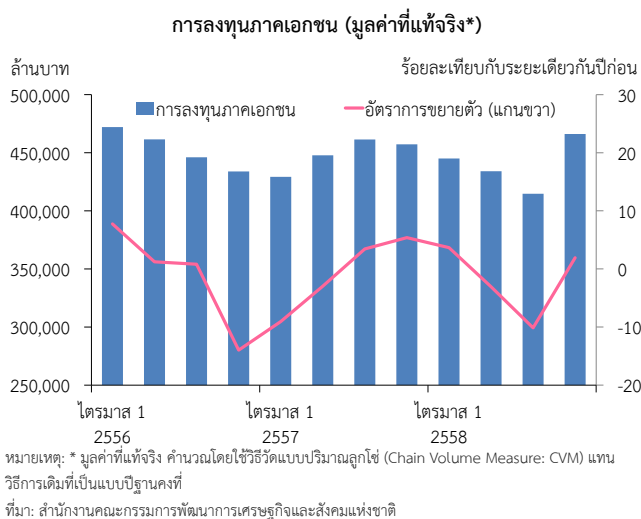
การลงทุนภาคเอกชนในปี 2558 หดตัวติดต่อกันเป็นปีที่ 3 เนื่องจาก กำลังการผลิตส่วนเกินของธุรกิจยังเพียงพอที่จะรองรับอุปสงค์ทั้งในและ ต่างประเทศ แม้การใช้จ่ายในประเทศจะทยอยฟื้นตัวตามการใช้จ่ายทั้งของ ภาครัฐและครัวเรือน แต่โดยรวมไม่สามารถชดเชยการส่งออกสินค้าที่ขบเซา จากการชะลอตัวของเศรษฐกิจจีนและอาเซียน รวมทั้งการเปลี่ยนแปลง โครงสร้างการค้าโลกได้ การลงทุนส่วนใหญ่จึงเป็นการปรับปรุงประสิทธิภาพ และยังมีใช้การขยายกำลังการผลิต สอดคล้องกับสินเชื่อกาธุรกิจเพื่อลงทุนใน สินทรัพย์ถาวรที่ขยายตัวเพียงเล็กน้อย และการระดมทุนผ่านตลาดตราสารทุน และตลาดตราสารหนี้ที่ชะลอลง

อย่างไรก็ดี การลงทุนภาคเอกชนมีทิศทางปรับดีขึ้นในไตรมาสที่ 4 แต่ ยังจำกัดอยู่เฉพาะในบางสาขาและส่วนหนึ่งเป็นผลจากปัจจัยชั่วคราว โดย การลงทุนในภาคบริการปรับดีขึ้นโดยเฉพาะธุรกิจโทรคมนาคมเพื่อรองรับ การลงทุนขยายโครงข่ายหลังการประมูลคลื่นความถี่ 4G และธุรกิจพลังงาน ทดแทนที่เติบโตต่อเนื่องจากนโยบายส่งเสริมของภาครัฐ รวมทั้งการเร่งซื้อ รถยนต์เชิงพาณิชย์เพื่อการลงทุนก่อนการปรับขึ้นภาษีสรรพสามิต

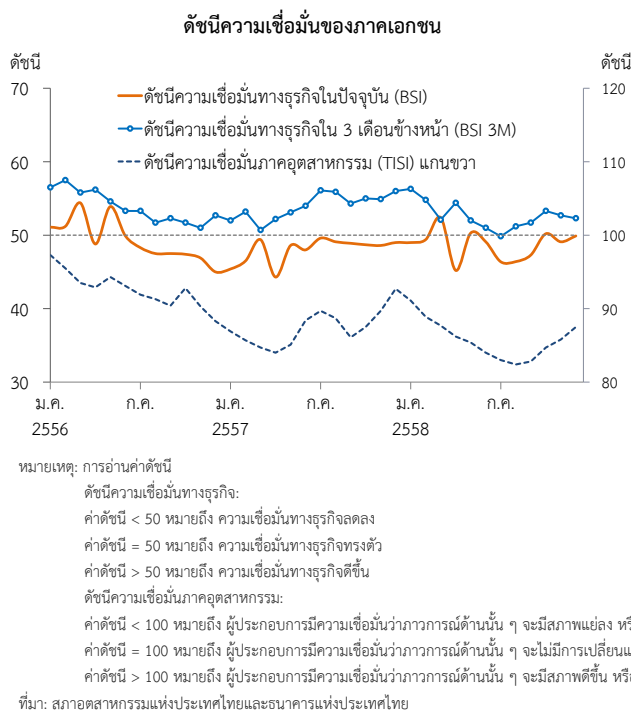
สำหรับการลงทุนด้านการก่อสร้างค่อนข้างทรงตัว โดยขยายตัว เล็กน้อยในช่วงครึ่งแรกของปีสะท้อนจากพื้นที่รับอนุญาตก่อสร้างประเภทที่อยู่

อาศัยที่เพิ่มขึ้นเล็กน้อย จากการเปิดตัวโครงการใหม่ของผู้ประกอบการ อสังหาริมทรัพย์ ก่อนจะหดตัวเล็กน้อยในช่วงครึ่งหลังของปี เนื่องจากเศรษฐกิจที่ฟื้นตัวช้า ส่งผลให้ผู้ประกอบการอสังหาริมทรัพย์ระบายอุปทานคงค้างได้ช้ากว่าคาด รวมถึงการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ของภาครัฐที่ส่วนใหญ่ล่าช้ากว่าที่คาดไว้เดิม ขณะที่มาตรการกระตุ้นอสังหาริมทรัพย์ที่ออกมาในไตรมาสที่ 4 มีส่วนเพียงช่วยลดอุปทานที่อยู่อาศัยคงค้างในตลาด

ทั้งนี้ มาตรการส่งเสริมการลงทุนที่ภาครัฐประกาศในช่วงปลายปี 2558² มีส่วนช่วยให้ความเชื่อมั่นของภาคธุรกิจปรับตัวขึ้นบ้าง และคาดว่าจะช่วยให้บรรยากาศการลงทุนภาคเอกชนปรับตัวขึ้นบ้างในระยะต่อไป



² อาทิ การเร่งรัดให้ธุรกิจที่ขอรับการส่งเสริมการลงทุนจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (Thailand Board of Investment: BOI) ตั้งแต่ปี 2557 ตัดสินใจลงทุนเร็วขึ้น โดยให้สิทธิประโยชน์เพิ่มเติมตามความคืบหน้าของการลงทุน การส่งเสริมการลงทุนในพื้นที่คลัสเตอร์อุตสาหกรรมและเขตเศรษฐกิจพิเศษ การส่งเสริมการลงทุนด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม เป็นต้น



3.3 ภาคการคลัง

ภาครัฐมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจจากการเบิกจ่ายที่ทำได้ดี หลังสถานการณ์ทางการเมืองเริ่มมีความชัดเจน ประกอบกับรัฐบาลมีมาตรการเร่งรัดการใช้จ่ายงบประมาณที่เป็นรูปธรรม และออกมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจเพิ่มเติมเพื่อช่วยเหลือกลุ่มผู้ได้รับผลกระทบทางเศรษฐกิจ

ภาครัฐมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนการฟื้นตัวของเศรษฐกิจต่อเนื่องจากปีก่อน โดยในปีงบประมาณ 2558 รัฐบาลได้ตั้งงบประมาณขาดดุล 250 พันล้านบาท และสามารถเบิกจ่ายงบประมาณสู่ระบบเศรษฐกิจได้ดีตั้งแต่ต้นปีงบประมาณ เนื่องจากสถานการณ์ทางการเมืองมีความชัดเจนมากขึ้น การบริหารราชการแผ่นดินสามารถดำเนินการได้ต่อเนื่อง ประกอบกับรัฐบาลต้องการให้การใช้จ่ายภาครัฐดำเนินการได้เร็วขึ้นเพื่อช่วยพยุงเศรษฐกิจ จึงได้ออก (1) มาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้จ่าย โดยให้ส่วนราชการจัดหาผู้รับเหมาได้ก่อนที่ พ.ร.บ. งบประมาณประจำปีประกาศใช้ ทำให้กระบวนการลงนาม (ก่อนนี้ผูกพันสัญญา) การก่อสร้าง และการเบิกจ่าย ดำเนินการได้เร็วกว่าปกติ (2) มาตรการเร่งรัดการใช้จ่ายงบประมาณ โดยกำหนดให้ส่วนราชการเร่งลงนามตั้งแต่ไตรมาสแรกของปีงบประมาณ และ (3) มาตรการโอนงบประมาณคืนส่วนกลางเพื่อนำไปจัดสรรให้โครงการอื่นหากไม่สามารถดำเนินการได้ทันภายในสิ้นเดือนกรกฎาคม การออกมาตรการที่เป็นรูปธรรมดังกล่าว ส่งผลให้หน่วยงานราชการก่อนนี้ผูกพันสัญญาได้สูงตั้งแต่ช่วงต้นปีและสามารถเบิกจ่ายได้ดีต่อเนื่อง โดยเฉพาะการเบิกจ่ายลงทุนที่ทำได้สูงกว่าค่าเฉลี่ยในอดีตมาก ทั้งนี้ รัฐบาลเบิกจ่ายจากงบประมาณปี 2558 ได้ทั้งสิ้น 2,378

พันล้านบาท คิดเป็นอัตราเบิกจ่ายร้อยละ 92.4 ของวงเงินรวม สูงกว่าปีก่อนซึ่งเบิกจ่ายได้ร้อยละ 89.0

นอกจากนี้ รัฐบาลได้ออกมาตรการใช้จ่ายนอกระบบประมาณเพิ่มเติมเพื่อช่วยพยุงเศรษฐกิจ อาทิ มาตรการเร่งลงทุนในโครงการขนาดเล็กตามแผนกู้เงินเพื่อการพัฒนาบริหารจัดการทรัพยากรน้ำและระบบขนส่งทางถนนระยะเร่งด่วน (มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจระยะที่ 2) มาตรการทางการเงินการคลังเพื่อช่วยเหลือกลุ่มผู้มีรายได้น้อยและกลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ตลอดจนมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากราคาสินค้าเกษตรกรรมตกต่ำและภัยแล้ง

ด้านรายได้ภาครัฐ จัดเก็บได้ต่ำกว่าเป้าหมายร้อยละ 4.8 โดยมีสาเหตุหลักมาจากราคาน้ำมันดิบที่ปรับลดลงตั้งแต่ปลายปี 2557 ส่งผลให้ภาษีเงินได้ปิโตรเลียม ภาษีมูลค่าเพิ่มจากการนำเข้า และรายได้จากสัมปทานปิโตรเลียมจัดเก็บได้ลดลง อย่างไรก็ตาม การปรับโครงสร้างอัตราภาษีสรรพสามิตน้ำมันตั้งแต่ปลายปี 2557 โดยเฉพาะการเพิ่มอัตราภาษีสรรพสามิตน้ำมันดีเซลจาก 0.75 เป็น 4.25 บาท/ลิตร ทำให้จัดเก็บภาษีสรรพสามิตได้สูง นอกจากนี้ การเรียกเงินสภาพคล่องส่วนเกินของกองทุนนอกระบบประมาณกลับคืนเป็นรายได้แผ่นดิน และการนำส่งรายได้ของรัฐวิสาหกิจเพิ่มเติมจากปกติ ช่วยชดเชยการจัดเก็บรายได้ที่ต่ำกว่าเป้าหมายได้ประมาณ 50 พันล้านบาท รายได้สุทธิที่ต่ำกว่าเป้าหมายทำให้รัฐบาลขาดดุลเงินสด 344 พันล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 2.6 ของ GDP เท่ากับปีก่อน และมีเงินคงคลัง ณ สิ้นปีงบประมาณ 426 พันล้านบาท

สำหรับปีงบประมาณ 2559 รัฐบาลตั้งงบประมาณขาดดุลที่ 390 พันล้านบาท โดยมีเป้าหมายเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจและให้ความสำคัญกับการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานผ่านการใช้แหล่งเงินงบประมาณมากขึ้น โดยจัดสรรงบประมาณลงทุนในสัดส่วนที่สูงขึ้นเป็นร้อยละ 20 ของวงเงินงบประมาณรายจ่าย เทียบกับปี 2558 ซึ่งอยู่ที่ร้อยละ 17.5 ในระยะต่อไป การใช้จ่ายภาครัฐจะมีบทบาทลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่มากขึ้น เห็นได้จากการจัดทำแผนลงทุนด้านคมนาคมขนส่งระยะเร่งด่วนมาตั้งแต่ปี 2558 และต่อเนื่องในปี 2559 ที่มีความชัดเจนมากขึ้น ซึ่งจะมีส่วนช่วยสร้างความมั่นใจให้กับภาคเอกชน รวมทั้งได้ออกมาตรการเร่งรัด (PPP Fast Track) เพื่อดำเนินการตามแผนลงทุนและลดภาระด้านงบประมาณของภาครัฐไปพร้อมกัน

ในไตรมาสแรกของปีงบประมาณ 2559 รัฐบาลเบิกจ่ายได้ดีต่อเนื่องจากการเร่งใช้จ่ายเงินงบประมาณตามมาตรการเร่งรัดที่ออกมาเช่นเดียวกับปีงบประมาณ 2558 รวมทั้งการเบิกจ่ายตามมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจ

ระยะที่ 2 และระยะที่ 3³ ซึ่งเริ่มเบิกจ่ายได้สูงในไตรมาสนี้ โดยเฉพาะมาตรการกระตุ้นการลงทุนขนาดเล็ก ขณะที่การจัดเก็บรายได้ขยายตัวสูงตามการนำส่งเงินประมูลใบอนุญาตความถี่ย่าน 1800 MHz (4G) จวดแรก และการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตที่ขยายตัวสูงตามการปรับขึ้นอัตราภาษีสรรพสามิตน้ำมันดีเซล การเร่งซื้อรถยนต์ก่อนการปรับโครงสร้างภาษีสรรพสามิตรถยนต์ในปี 2559 และการผลิตเปียร์ที่เร่งตัวขึ้นจากการเปลี่ยนสีขวดบรรจุภัณฑ์ใหม่และการทำการตลาดของผู้ประกอบการ นอกจากนี้ การจัดเก็บภาษีที่สะท้อนกิจกรรมทางเศรษฐกิจ อาทิ ภาษีมูลค่าเพิ่มที่หักรายการพิเศษจากการชำระภาษีของใบอนุญาต 4G แล้ว และภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่ยังขยายตัว สะท้อนเศรษฐกิจที่ฟื้นตัวอย่างค่อยเป็นค่อยไป

ฐานะการคลังรัฐบาล^{1/}

(หน่วย: พันล้านบาท)

ปีงบประมาณ

	2555	2556	2557 ^P	2558 ^P
รายได้จากการดำเนินงาน ^{2/}	1,977.7	2,163.5	2,075.7	2,207.0
$\Delta\%$ YoY	(4.5)	(9.4)	(-4.1)	(6.3)
รายจ่ายจากการดำเนินงาน ^{3/}	1,981.7	2,106.7	2,147.4	2,165.5
$\Delta\%$ YoY	(10.0)	(6.3)	(1.9)	(0.8)
ดุลจากการดำเนินงาน	-4.1	56.8	-71.7	41.5
การลงทุนในสินทรัพย์ที่มีใช้ทางการเงิน	229.6	268.4	249.2	348.8
ดุลเงินในงบประมาณ	-233.7	-211.6	-321.0	-307.3
ดุลเงินนอกงบประมาณ	-53.3	2.4	-12.2	-36.9
:รายจ่ายตามแผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง	-24.4	-7.5	-3.3	-13.2
ดุลเงินสด	-287.0	-209.2	-333.2	-344.2
การกู้ยืมสุทธิ	335.4	244.6	223.9	274.7
การเปลี่ยนแปลงสุทธิในเงินคงคลัง	-48.4	-35.4	109.3	69.6
ยอดคงค้างเงินคงคลัง ณ สิ้นงวด	569.7	605.1	495.7	426.2

หมายเหตุ: ^{1/} ธนาคารแห่งประเทศไทยได้เปลี่ยนรูปแบบการเผยแพร่จากที่อ้างอิงตามคู่มือ GFS ฉบับปี ค.ศ. 1986 มาเป็นฉบับปี ค.ศ. 2001

^{2/} ข้อมูลรายได้ในตารางนี้ เป็นข้อมูลรายได้ที่นำส่งคลังซึ่งแตกต่างจากข้อมูลรายได้จัดเก็บ

^{3/} ไม่รวมชำระคืนต้นเงินกู้

P = ข้อมูลเบื้องต้น

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง และธนาคารแห่งประเทศไทย

³ รัฐบาลอนุมัติมาตรการนี้เมื่อวันที่ 1 กันยายน 2558 ประกอบด้วยมาตรการย่อย 3 ด้าน แบ่งเป็นส่วนที่นับเป็นรายจ่ายลงทุนภาครัฐ คือ มาตรการส่งเสริมความเป็นอยู่ระดับตำบล และมาตรการกระตุ้นการลงทุนขนาดเล็ก และส่วนที่นับเป็นการช่วยเหลือด้านเงินทุนกับภาคเอกชน คือ มาตรการส่งเสริมความเป็นอยู่ระดับหมู่บ้าน

มาตรการภาครัฐและนัยต่อเศรษฐกิจ

ในปี 2558 เศรษฐกิจไทยต้องเผชิญกับปัจจัยลบหลายด้าน ทั้งปัจจัยเชิงวัฏจักร โดยเฉพาะเศรษฐกิจประเทศคู่ค้าที่ชะลอตัว และปัจจัยเชิงโครงสร้างที่สะสมมา เช่น ความไม่ต่อเนื่องของการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา ภาคเอกชนมีการลงทุนวิจัยและพัฒนาในระดับต่ำ ส่งผลให้ความสามารถในการแข่งขันลดลง และมีส่วนทำให้การส่งออกของไทยหดตัวต่อเนื่อง ในภาวะเช่นนี้ภาครัฐจึงมีบทบาทสำคัญที่ต้องช่วยพยุงและขับเคลื่อนเศรษฐกิจ โดยได้ทยอยออก

มาตรการต่าง ๆ ตลอดปี สามารถจัดได้เป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ (1) **มาตรการเยียวยา** เฉพาะกลุ่มที่ได้รับผลกระทบทางเศรษฐกิจ (2) **มาตรการกระตุ้น** เพื่อให้เศรษฐกิจฟื้นจากภาวะชะลอตัวโดยเร็ว และ (3) **มาตรการยกระดับศักยภาพ** เพื่อสนับสนุนการเติบโตของเศรษฐกิจไทยในระยะยาว โดยเฉพาะการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานและการสนับสนุนการลงทุนของภาคเอกชน



ในช่วงที่ผ่านมา รายได้ของกลุ่มเกษตรกรปรับลดลงตามผลผลิตที่หดตัวเพราะภัยแล้งและราคาสินค้าเกษตรที่ตกต่ำ โดยเฉพาะข้าวและยางพารา ขณะที่ SMEs ได้รับผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจชะลอตัว ซึ่งทั้ง 2 กลุ่มนี้มีภูมิคุ้มกันต่อผลกระทบทางเศรษฐกิจต่ำกว่าภาคส่วนอื่น ๆ เนื่องจากมีรายได้และเงินออมที่น้อยกว่า มีสัดส่วนหนี้สินสูง และมีสภาพคล่องจำกัดเพราะมีอุปสรรคในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบซึ่งมีต้นทุนต่ำกว่านอกระบบ ดังนั้น รัฐบาลจึงได้ออก (1) **มาตรการเยียวยา** ให้แก่กลุ่มที่ได้รับผลกระทบข้างต้น เพื่อช่วยพยุงเศรษฐกิจระดับฐานรากซึ่งเป็นประชากรส่วนใหญ่ของประเทศ ผ่านการให้เงินอุดหนุนโดยตรง และสินเชื่อแก่เกษตรกรชาวนาและชาวสวนยาง และการให้สินเชื่ออัตราดอกเบี้ยต่ำ (Soft Loan) การค้ำประกันสินเชื่อ และการลดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลให้แก่ SMEs โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสภาพคล่องและสนับสนุนการเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบ เพื่อให้ธุรกิจ SMEs มีเงินทุนหมุนเวียนในการดำเนินกิจการ สามารถรักษาการจ้างงานและผ่านพ้นช่วงเศรษฐกิจชะลอตัวไปได้

นอกจากนี้ ภาครัฐยังได้ออก (2) **มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจ** โดยมุ่งหวังให้มีเม็ดเงินลงสู่เศรษฐกิจได้เร็วผ่าน 2 ช่องทาง คือ **ช่องทางการใช้จ่ายโดยตรงของรัฐ** ทั้งการเร่งการเบิกจ่ายเงินงบประมาณประจำปีให้ลงสู่ระบบเศรษฐกิจได้ตั้งแต่ไตรมาสแรกของปีงบประมาณ และการเพิ่มเม็ดเงินผ่านมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจ ซึ่งเริ่มจากการลงทุนในโครงการซ่อมสร้างอาคารหน่วยงานของรัฐต่าง ๆ เพื่อให้เบิกจ่ายได้เร็วตามมาตรการกระตุ้นระยะที่ 1 และเพื่อให้มีเม็ดเงินเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องจึงได้ออกมาตรการกระตุ้นระยะที่ 2 ที่เน้นการลงทุนในระบบจัดการน้ำและขนส่งทางถนน ต่อด้วยการกระตุ้นเศรษฐกิจในระดับฐานรากตามมาตรการกระตุ้นระยะที่ 3 โดยสนับสนุนสินเชื่อผ่านกองทุนหมู่บ้านและเน้นลงทุนในระดับตำบล มาตรการเหล่านี้มุ่งให้เกิดการจ้างงานในระยะสั้นและช่วยให้มีเม็ดเงินหมุนเวียนในพื้นที่ชุมชนเพิ่มขึ้น

อย่างไรก็ดี การพึ่งพิงการใช้จ่ายโดยตรงของภาครัฐเพียงอย่างเดียวอาจไม่เพียงพอ¹ จึงจำเป็นต้องกระตุ้นเศรษฐกิจผ่าน**ช่องทางที่ 2 คือ การจูงใจให้เอกชนใช้จ่าย**ด้วย อาทิ มาตรการกระตุ้นภาคอสังหาริมทรัพย์ ซึ่งช่วยจูงใจให้ประชาชนตัดสินใจซื้อและโอนกรรมสิทธิ์ที่อยู่อาศัยเร็วขึ้น ช่วยลดอุปทานคงค้างของที่อยู่อาศัยในตลาด และกระตุ้นการใช้จ่ายต่อเนื่องอื่น ๆ เช่น วัสดุตกแต่งบ้าน เพอร์นิเจอร์ เครื่องใช้ไฟฟ้า มาตรการหักลดหย่อนภาษีจากค่าซื้อสินค้าและบริการในประเทศในช่วงปลายปี ซึ่งช่วยให้ประชาชนบางส่วนตัดสินใจซื้อสินค้าและบริการเร็วขึ้น และช่วยกระตุ้นอุปสงค์ใหม่ได้บ้างในธุรกิจค้าส่งค้าปลีก และธุรกิจบริการต่าง ๆ และการออกมาตรการสนับสนุนการลงทุนภาคเอกชน โดยให้ธุรกิจที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจาก BOI จะได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเพิ่มจากสิทธิเดิมอีก 1-4 ปี ตามความคืบหน้าของการลงทุนจริงภายในปี 2560 และสำหรับธุรกิจที่ไม่ได้ขอรับการส่งเสริมจาก BOI สามารถนำค่าใช้จ่ายลงทุนมาหักลดหย่อนภาษีได้ 2 เท่า ทั้งนี้ คาดว่ามาตรการข้างต้นจะช่วยให้บริษัทที่มีแผนการลงทุนพร้อมแล้วตัดสินใจลงทุนเร็วขึ้น โดยเฉพาะบริษัทที่เร่งขอ BOI ในปี 2557² แต่ยังไม่ได้ลงทุน

แม้มาตรการเยียวยาและกระตุ้นเศรษฐกิจสามารถช่วยแก้ปัญหาเฉพาะหน้าที่เกิดจากปัจจัยเชิงวัฏจักร แต่มิได้แก้ปัญหาจากปัจจัยเชิงโครงสร้างที่ส่งผลต่อความสามารถในการแข่งขันของประเทศ รัฐบาลจึงได้ออก **(3) มาตรการยกระดับศักยภาพ** ซึ่งประกอบด้วย

(3.1) การลงทุนของภาครัฐ เน้นการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งเพราะมีผลเชื่อมโยงต่อภาคเศรษฐกิจอื่นสูง ช่วยลดต้นทุนด้านโลจิสติกส์ ตลอดจนช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจในพื้นที่ที่เส้นทางคมนาคมผ่าน โดยเฉพาะการเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านผ่านแนวตะวันออก-ตะวันตก (East-West Economic Corridor) ของอนุภูมิภาคแม่น้ำโขงซึ่งมีศักยภาพสูง โดยภาครัฐได้ประกาศ**แผนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของไทย ปี 2558-65** และมีแผนปฏิบัติการ (Action Plan) ในปี 2558 และ 2559 เพื่อสร้างความชัดเจนและความต่อเนื่องของแผนการลงทุน

(3.2) การร่วมลงทุนกับเอกชนในโครงการด้านโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ โดยภาครัฐได้ออกแผนยุทธศาสตร์ร่วมลงทุนกับเอกชนในระยะ 5 ปี พร้อมมาตรการเร่งรัด (PPP Fast Track) เพื่อลดระยะเวลาการอนุมัติให้เอกชนเข้าร่วมทุนจากเดิม 25 เดือนเหลือเพียง 9 เดือน หากโครงการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ สามารถดำเนินการได้ตามแผนโดยเฉพาะขั้นตอนประมูลและการทำสัญญาจะช่วยสร้างความเชื่อมั่นให้กับธุรกิจและสามารถดึงดูดการลงทุนภาคเอกชนเพิ่มเติมได้

(3.3) มาตรการสนับสนุนให้เอกชนลงทุน ทั้งการลงทุนในด้านการวิจัยและพัฒนา และการลงทุนขยายกำลังการผลิตสินค้าใหม่ที่มีมูลค่าเพิ่มสูง โดยภาครัฐมีบทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) ผ่านมาตรการต่าง ๆ อาทิ การนำค่าใช้จ่ายด้านวิจัยและพัฒนามาหักลดหย่อนภาษีได้ 3 เท่า การลดอุปสรรคในการดำเนินธุรกิจ (Ease of Doing Business) และการเพิ่มสิทธิประโยชน์ในการลงทุนให้แก่อุตสาหกรรมเป้าหมาย ผ่านนโยบายหลัก 3 ด้าน ได้แก่ นโยบายเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ (Special Economic Zone) ในจังหวัดชายแดน 10 แห่ง เพื่อสนับสนุนธุรกิจที่ได้ประโยชน์จากการเชื่อมโยงกับ

¹ สัดส่วนการใช้จ่ายของภาครัฐต่อ GDP ณ มูลค่าปี 2558 อยู่ที่ร้อยละ 23.6 แบ่งเป็นการบริโภคภาครัฐร้อยละ 17.2 และการลงทุนภาครัฐร้อยละ 6.4 ซึ่งมีขนาดเล็กกว่าการบริโภคและการลงทุนภาคเอกชนซึ่งอยู่ที่ร้อยละ 51.5 และ 18.5 ตามลำดับ

² ในปี 2557 มีบริษัทยื่นขอ BOI มากเป็นประวัติการณ์ มูลค่าประมาณ 2 ล้านล้านบาท เพื่อให้ได้เงื่อนไขเดิม ก่อน BOI เริ่มใช้ยุทธศาสตร์ใหม่ในปี 2558 ซึ่งจะมีการจัดลำดับความสำคัญของอุตสาหกรรมแบบใหม่ ส่งผลให้บางอุตสาหกรรมได้สิทธิประโยชน์น้อยลงหรือถูกยกเลิก

ประเทศเพื่อนบ้านและธุรกิจที่ใช้แรงงานเข้มข้น นโยบายเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษในรูปแบบคลัสเตอร์ (Super Cluster) ในเขตพื้นที่ตอนในของประเทศซึ่งมีเครือข่ายอุปทาน (Supply Chain) ของอุตสาหกรรมเป้าหมายตั้งอยู่หนาแน่น เช่น คลัสเตอร์ยานยนต์ในพื้นที่ภาคกลางและตะวันออก คลัสเตอร์ปิโตรเคมีในพื้นที่ภาคตะวันออก เป็นต้น และ นโยบายสาขาการผลิตที่เป็น กลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจใหม่ (New Growth Engine) เพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมที่มีอยู่และมีศักยภาพ รวมทั้งต่อยอดอุตสาหกรรมใหม่ที่จะขับเคลื่อนการเติบโตในอนาคต โดยมุ่งดึงดูดการลงทุนจากบริษัทชั้นนำในต่างประเทศผ่าน คณะผู้แทนเจรจาต่อรองในการให้สิทธิประโยชน์ต่าง ๆ อาทิ การยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล 10-15 ปี การร่วมลงทุนหรือให้สินเชื่อผ่านกองทุนเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันสำหรับกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย



ในปี 2559 เศรษฐกิจยังมีแนวโน้มฟื้นตัวอย่างค่อยเป็นค่อยไป จึงยังจำเป็นต้องอาศัยแรงสนับสนุนจากมาตรการภาครัฐอยู่ โดยในเบื้องต้นรัฐบาลได้ออกมาตรการประชารัฐ วงเงิน 3.5 หมื่นล้านบาท เพื่อลงทุนโครงสร้างพื้นฐานในระดับชุมชนผ่านกองทุนหมู่บ้าน อย่างไรก็ตาม การออกมาตรการภาครัฐเพิ่มเติมไม่ว่าจะเพื่อเยียวยา กระตุ้น หรือยกระดับศักยภาพ ภาครัฐควรพิจารณาถึงความสมดุลเป็นสำคัญ เพราะมาตรการเยียวยาและกระตุ้นในระยะสั้นแม้จะช่วยบรรเทาผลกระทบต่อกลุ่มเป้าหมายได้โดยตรงและทำได้เร็ว แต่ไม่สามารถแก้ปัญหาเชิงโครงสร้างของเศรษฐกิจได้ จึงควรใช้เท่าที่จำเป็นเพื่อไม่ให้เป็นภาระทางการคลังในระยะยาว ขณะที่มาตรการยกระดับศักยภาพแม้จะทำได้ช้ากว่าเพราะเป็นโครงการใหญ่ที่ต้องดำเนินการเป็นเวลานาน แต่จะมีผลยั่งยืนในระยะยาวเพราะเป็นการแก้ปัญหาที่โครงสร้างเศรษฐกิจ จึงควรให้ความสำคัญด้านความชัดเจนและความต่อเนื่องของนโยบาย ตลอดจนการดำเนินการตามกำหนดเวลาของแผนที่วางไว้ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้ทุกภาคส่วน อันจะมีผลดีในด้านการกระตุ้นการลงทุนของภาคเอกชน เพื่อการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน

ตารางสรุปมาตรการภาครัฐที่ดำเนินการในช่วงปีงบประมาณ 2557-58

ประเภท	มาตรการ/โครงการ	รายละเอียดมาตรการ	มติ ครม.	วงเงิน (พลบ.)
1. เยียวยา	1.1 มาตรการให้เงินอุดหนุน เพิ่มรายได้ให้ชาวนา ชดเชยรายได้ให้ชาวสวนยาง สร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรชาวสวนยาง	1,000 บาทต่อไร่ ไม่เกิน 15 ไร่ต่อครัวเรือน 1,000 บาทต่อไร่ ไม่เกิน 15 ไร่ต่อครัวเรือน 1,500 บาทต่อไร่ ไม่เกิน 15 ไร่ต่อครัวเรือน (เจ้าของสวนยาง/ผู้เช่าและ คนกรีดยางได้รับในสัดส่วนร้อยละ 60:40) ทยอยอนุมัติเงินงบกลางช่วยผู้ประสบภัยช่วงปีการผลิต 2557/58 - 2558/59	1 ต.ค. 57 21 ต.ค. 57 3 พ.ย. 58	40 8.5 12.75
	ช่วยเหลือผู้ประสบภัยแล้ง/ภัยพิบัติด้านการเกษตร		-	15
	1.2 มาตรการสินเชื่อ ช่วยเหลือเกษตรกรชาวสวนยาง ช่วยเหลือผู้ประกอบการยาง ช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกข้าว	สินเชื่อให้เกษตรกรชาวสวนยางเพื่อประกอบอาชีพเสริมผ่าน ธ.ก.ส. สินเชื่อให้ผู้ประกอบการยางผ่านกลไกธนาคารพาณิชย์ สินเชื่อเพื่อรวบรวมข้าวและสร้างมูลค่าเพิ่ม สินเชื่อเพื่อชะลอการขายข้าวเปลือก และลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ให้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวผ่าน ธ.ก.ส.	21 ต.ค. 57 21 ต.ค. 57 27 ต.ค. 58	10 10 44
	1.3 โครงการมูลกณท์กันชนเพื่อรักษาเสถียรภาพราคายาง	ให้องค์การสวนยางฯ ใช้เงินกู้จาก ธ.ก.ส. เพื่อรับซื้อยางในราคาขั้นต่ำตลาดสู่ราคา เป้าหมายเพื่อรักษาเสถียรภาพราคา	21 ต.ค. 57 18 ก.พ. 58	6 6
	1.4 มาตรการการเงินการคลังส่งเสริม SMEs ระยะเร่งด่วน ให้สินเชื่อเพื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียน	ให้ธนาคารออมสินปล่อยสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำที่ร้อยละ 0.1 แก่สถาบันการเงินที่ เข้าร่วมโครงการเพื่อปล่อยกู้ต่อให้กับ SMEs ในอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 4 เป็น เวลาไม่เกิน 7 ปี (รัฐชดเชยส่วนต่างอัตราดอกเบี้ย)	8 ก.ย. 58 (ระยะ 1) 22 ธ.ค. 58 (ระยะ 2)	100 (ระยะ 1) 50 (ระยะ 2)
	ปรับเกณฑ์ค้ำประกันสินเชื่อโครงการ PGS-5	ค้ำประกันผ่าน บสย. โดยรัฐช่วยจ่ายค่าธรรมเนียมแทนผู้ประกอบการ ร้อยละ 1.75 ในปี 1 และทยอยลดลงเหลือร้อยละ 0.25 ในปี 4	14 ก.ค. 58	80
	ตั้งกองทุนร่วมลงทุน (Venture Capital) ลดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลให้ SMEs 2 ปี	ตั้งกองทุนร่วมลงทุนใน SMEs ระยะเริ่มต้น (Start-up) ที่มีศักยภาพสูง ลดอัตราภาษีเหลือร้อยละ 10 ของกำไรตั้งแต่ 3 แสนบาทขึ้นไป ในรอบบัญชี 2558-59 จากเดิมร้อยละ 15 ของกำไรตั้งแต่ 3 แสน - 3 ล้านบาท และ ร้อยละ 20 ของกำไรส่วนที่เกิน 3 ล้านบาทขึ้นไป	8 ก.ย. 58 8 ก.ย. 58	6 -
	ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลให้ SMEs รายใหม่ 5 ปี	ทั้งนี้ หากเข้าร่วมโครงการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการ SMEs เข้าสู่ระบบภาษี จะได้รับยกเว้นภาษีในปี 2559 และจัดเก็บในอัตราร้อยละ 10 ในปี 2560 ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลให้แก่ SMEs ในสาขาธุรกิจที่กำหนด ที่จดทะเบียน จัดตั้งใหม่ในช่วง 1 ต.ค. 58 - 31 ธ.ค. 59 สำหรับรอบบัญชี 2559-63	29 ธ.ค. 58 8 ก.ย. 58	- -
	2.1 มาตรการเพิ่มประสิทธิภาพและเร่งรัดการใช้ งบประมาณปี 2558-59	เตรียมกระบวนการลงนามสัญญาได้ก่อน พ.ร.บ. งบประมาณฯ บังคับใช้ และกำหนดระยะเวลาเร่งก่อนหน้าผู้พันและเบิกจ่ายที่ชัดเจน	-	-
	2.2 มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจในระยะ 3 เดือนแรก (มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจระยะที่ 1)	ซ่อมสร้างอาคารและสิ่งปลูกสร้างของหน่วยงานรัฐทั่วประเทศ	1 ต.ค. 57	23
2. กระตุ้น	2.3 โครงการพัฒนาระบบบริหารจัดการทรัพยากรน้ำและ ถนนระยะเร่งด่วน (มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจระยะที่ 2)	ลงทุนโครงการขุดลอกและเล็กเพื่อพัฒนาระบบจัดการน้ำและถนน	17 มี.ค. 58	78
	2.4 มาตรการส่งเสริมความเป็นอยู่ผู้มีรายได้น้อยและ กระตุ้นลงทุนขนาดเล็ก (มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจระยะที่ 3) (1) มาตรการส่งเสริมความเป็นอยู่ระดับหมู่บ้าน (2) มาตรการส่งเสริมความเป็นอยู่ระดับตำบล (3) มาตรการกระตุ้นการลงทุนขนาดเล็ก	เร่งใช้จ่ายเงินสู่เศรษฐกิจระดับฐานราก ให้ธนาคารออมสิน และ ธ.ก.ส. สนับสนุนสินเชื่อให้กองทุนหมู่บ้าน เพื่อนำไปปล่อยกู้ต่อแก่สมาชิกแบบปลอดดอกเบี้ยในระยะ 2 ปีแรก ให้เงินอุดหนุนตำบลละไม่เกิน 5 ล้านบาท เพื่อซ่อมแซมทรัพย์สินสาธารณะ เร่งเบิกจ่ายโครงการลงทุนขนาดเล็กภายในไตรมาสแรกปีงบประมาณ 2559	1 ก.ย. 58	136 60 36 40
	2.5 มาตรการเร่งรัดการลงทุนสำหรับโครงการที่ยื่นขอรับ การส่งเสริมการลงทุนจาก BOI มาตรการภาษีเพื่อส่งเสริมการลงทุนในประเทศ	ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเพิ่มเติม 1-4 ปี สำหรับโครงการที่ยื่นขอรับการ ลงทุนตั้งแต่ 1 ม.ค. 57 ตามความคืบหน้าของการลงทุนภายในปี 2560 ธุรกิจสามารถหักค่าใช้จ่าย 2 เท่า สำหรับการใช้จ่ายเพื่อลงทุนใหม่ในปี 2558-59	3 พ.ย. 58	-
	2.6 มาตรการการเงินการคลังเพื่อกระตุ้น ภาคก่อสร้างทรัพย์สิน	ให้ ธอส. ปล่อยสินเชื่อให้ผู้มีรายได้น้อยและปานกลางในเงื่อนไขผ่อนปรน ให้บุคคลธรรมดาสามารถหักลดหย่อนภาษีเงินได้จากค่าใช้จ่ายซื้อที่อยู่อาศัยได้ และลดค่าธรรมเนียมการโอน/จดจำนองเหลือร้อยละ 0.01 จากเดิม ค่าธรรมเนียมการโอนอยู่ที่ร้อยละ 2 และค่าจดจำนองอยู่ที่ร้อยละ 1	13 ต.ค. 58	10
	2.7 มาตรการหักลดหย่อนค่าซื้อสินค้า/บริการในประเทศ	สามารถหักลดหย่อนค่าซื้อสินค้า/บริการช่วง 25-31 ธ.ค. 58 ในการคำนวณ ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาปี 2558 ตามที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน 15,000 บาทต่อคน	22 ธ.ค. 58	-
	3.1 แผนลงทุนโครงสร้างพื้นฐานของรัฐระยะยาว	แผนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของไทย ปี 2558-65 แผนปฏิบัติการด้านคมนาคมขนส่งระยะเร่งด่วน ปี 2558 (Action Plan) แผนปฏิบัติการด้านคมนาคมขนส่งระยะเร่งด่วน ปี 2559 (Action Plan)	27 มี.ค. 58 1 ธ.ค. 58	1,913 1,796
	3.2 แผนการร่วมลงทุนกับเอกชนระยะ 5 ปี	แผนยุทธศาสตร์การให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ ปี 2558-62 จำนวน 20 โครงการ 65 โครงการ มาตรการเร่งรัดโครงการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ (PPP Fast Track) ลดขั้นตอนการอนุมัติเหลือ 9 เดือน สำหรับ 5 โครงการนำร่อง	26 พ.ค. 58 3 พ.ย. 58	1,410 334
	3.3 มาตรการสนับสนุนการลงทุนภาคเอกชน	ให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีและอื่นๆ สำหรับการลงทุนตาม นโยบายเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษในรูปแบบคลัสเตอร์ และสาขาที่เป็นกลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจ (New Growth Engine)	22 ก.ย. 58 17 พ.ย. 58	-

หมายเหตุ: ธ.ก.ส.=ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร บสย.=บริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม ธอส. = ธนาคารอาคารสงเคราะห์
ที่มา: รวบรวมโดยธนาคารแห่งประเทศไทย



4. เศรษฐกิจด้านอุปทาน

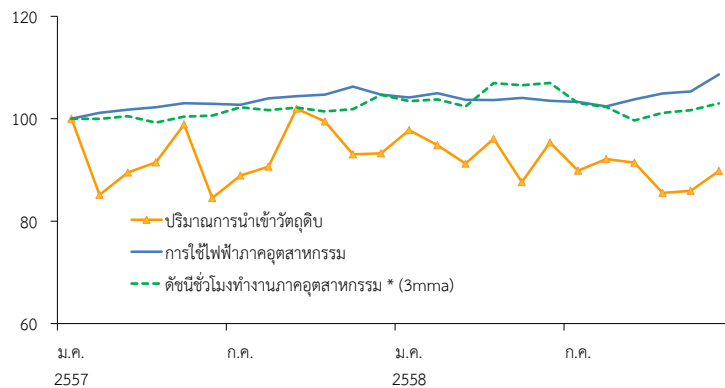
4.1 ภาคอุตสาหกรรม

การผลิตภาคอุตสาหกรรมในปี 2558 โดยรวมขยายตัวได้บ้าง แต่การขยายตัวมีลักษณะกระจุกตัวอยู่เฉพาะในบางอุตสาหกรรม ขณะที่อุตสาหกรรมอื่น ๆ หดตัวตามวัฏจักรเศรษฐกิจและข้อจำกัดเชิงโครงสร้าง

การผลิตภาคอุตสาหกรรมขยายตัวในระดับต่ำ สอดคล้องกับดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรม อัตราการใช้กำลังการผลิต การใช้ไฟฟ้าภาคอุตสาหกรรม และดัชนีชั่วโมงทำงานภาคอุตสาหกรรมที่เพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อยเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า ทั้งนี้ การขยายตัวดังกล่าวได้รับแรงสนับสนุนจากปัจจัยเฉพาะที่เกิดในบางอุตสาหกรรม อาทิ การผลิตปิโตรเลียมที่ขยายตัวตามอุปสงค์ในประเทศที่เพิ่มขึ้นหลังราคาน้ำมันปรับตัวลงมาก ประกอบกับปีก่อนหน้ามีการปิดโรงกลั่นเพื่อซ่อมแซมเป็นเวลานานกว่าปกติ การผลิตพลาสติกที่ขยายตัวดีจากความต้องการใช้พลาสติกในบรรจุภัณฑ์ต่าง ๆ โดยเฉพาะในภาคการค้า การผลิตรถยนต์อีโคคาร์ (Eco Car) ที่ปรับดีขึ้นบ้างตามการส่งออกไปยังตลาดกลุ่มประเทศยุโรป รวมทั้ง การผลิตอัญมณีและเครื่องประดับที่ได้รับผลดีจากการที่ผู้ประกอบการไทยสามารถเพิ่มส่วนแบ่งทางการตลาดได้ในประเทศคู่ค้าสำคัญ เช่น สหรัฐฯ ยุโรป และฮ่องกง เป็นต้น

เครื่องใช้การผลิตภาคอุตสาหกรรมอื่นๆ

ดัชนีปรับฤดูกาล (มกราคม 2557 = 100)



หมายเหตุ: * คำนวณจากจำนวนชั่วโมงทำงานที่ถ่วงน้ำหนักด้วยมูลค่าเพิ่มรายสาขาอุตสาหกรรม

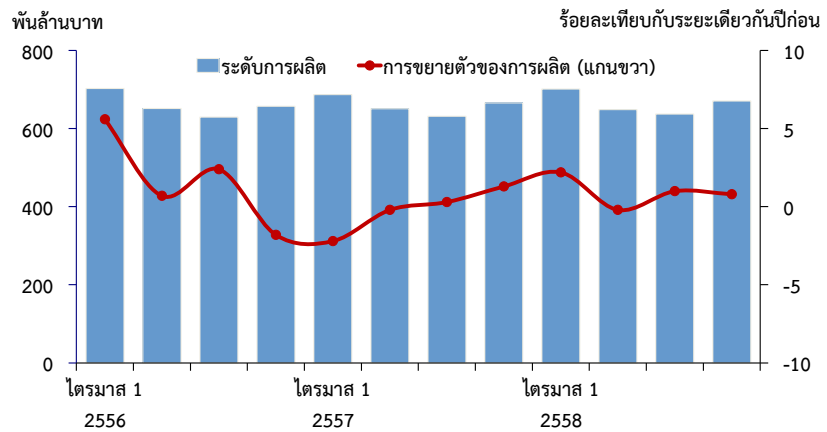
ที่มา: กรมศุลกากร สำนักงานสถิติแห่งชาติ การไฟฟ้านครหลวงและการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

และคำนวณดัชนีโดยธนาคารแห่งประเทศไทย

อย่างไรก็ดี การผลิตบางอุตสาหกรรมหดตัวตามภาวะเศรษฐกิจที่ฟื้นตัวช้า เช่น การผลิตเครื่องดื่มที่ลดลงโดยเฉพาะในหมวดน้ำอัดลม จากพฤติกรรมครัวเรือนที่ลดทอนรายจ่ายไม่จำเป็น ขณะที่การผลิตยานยนต์เพื่อจำหน่ายในประเทศหดตัวต่อเนื่องจากปีก่อน แม้จะปรับดีขึ้นบ้างในช่วงครึ่งหลังของปี จากปัจจัยพิเศษที่ส่งผลให้ความต้องการซื้อรถยนต์เพิ่มขึ้นชั่วคราว ได้แก่ การเปิดตัวรถยนต์เชิงพาณิชย์รุ่นใหม่ และการเร่งซื้อรถยนต์บางประเภทที่คาดว่าจะราคาจะปรับสูงขึ้นมากหลังการปรับขึ้นภาษีสรรพสามิตในวันที่ 1 มกราคม 2559

นอกจากนี้ การผลิตบางอุตสาหกรรมหดตัวจากปัจจัยเชิงโครงสร้างที่เกิดจากปัจจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศ ซึ่งส่งผลกระทบต่อความสามารถในการแข่งขันของสินค้าไทย อาทิ การผลิตฮาร์ดดิสก์ไดรฟ์ (Hard Disk Drive) ที่หดตัวมากจากปีก่อน จากการที่ผู้บริโภคหันไปนิยมสินค้าที่มีโซลิดสเตทไดรฟ์ (Solid-State Drive) เป็นส่วนประกอบมากขึ้น การผลิตเครื่องนุ่งห่มที่หดตัวตามอุปสงค์ที่ลดลงในภาวะที่เศรษฐกิจคู่ค้ายังอ่อนแอ ประกอบกับการที่ไทยถูกตัดสิทธิพิเศษทางภาษี (GSP) การผลิตอาหาร ที่หดตัวจาก 2 ปัจจัย คือ 1) การขาดแคลนวัตถุดิบในการผลิตอาหารทะเลแปรรูป หลังอินโดนีเซียระงับสัมปทานที่เคยให้แก่เรือประมงของไทย และ 2) กรณีที่ประเทศไทยประสบปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย (IUU Fishing) รวมถึงการถูกตัดสิทธิ GSP ทำให้การส่งออกอาหารทะเลแปรรูปไปยังตลาดสหภาพยุโรปลดลง นอกจากนี้ การผลิตเหล็กและผลิตภัณฑ์จากเหล็กหดตัวมาก โดยเฉพาะในช่วงครึ่งหลังของปี เนื่องจากถูกทดแทนด้วยเหล็กนำเข้าจากจีนที่มีราคาถูกกว่า

การผลิตภาคอุตสาหกรรม (มูลค่าที่แท้จริง*)



หมายเหตุ: มูลค่าที่แท้จริงคำนวณโดยใช้วิธีการวัดแบบปริมาณลูกโซ่ (Chain Volume Measures: CVM)

แทนวิธีการเดิมที่เป็นแบบปีฐานคงที่

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรม

อุตสาหกรรม (ร้อยละเทียบกับระยะเดียวกันปีก่อน)	Relative Weight 2557	2557	2558	2558			
				ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4
อาหารและเครื่องดื่ม	18.4	1.8	-0.6	-0.5	-1.9	-0.5	0.5
รถยนต์	19.2	-22.0	2.2	2.4	-5.2	6.0	5.1
ยางและพลาสติก	10.0	-4.4	1.5	-4.8	7.2	2.1	2.5
ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์	7.8	10.3	0.9	2.6	-0.8	0.3	1.4
สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม	5.5	3.1	-6.9	-0.2	-0.1	-9.9	-17.1
เคมีภัณฑ์	5.5	-2.0	0.4	-0.2	-0.6	3.4	-0.9
ปูนและวัสดุก่อสร้าง	4.6	-6.2	-3.4	-3.9	-0.4	-5.2	-3.9
เครื่องใช้ไฟฟ้า	4.9	0.4	-3.2	-4.3	-4.0	-1.4	-2.4
ปิโตรเลียม	4.1	-5.9	16.8	12.2	31.1	18.0	8.4
ฮาร์ดดิสก์ไดรฟ์	1.1	9.7	-22.8	-12.9	-25.6	-28.3	-23.8
อื่นๆ	18.8	-0.8	0.3	2.4	-0.9	-0.6	0.2
ดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรม	100	-5.2	0.3	0.4	-0.3	0.9	0.3

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

4.2 ภาคเกษตรกรรม

รายได้เกษตรกรหดตัวต่อเนื่องตลอดทั้งปี 2558 ซึ่งเป็นการหดตัวทั้งด้านราคาและด้านผลผลิตในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน โดยราคาสินค้าเกษตรกรรมลดลงมากจากปัจจัยต่างประเทศเป็นสำคัญ ทั้งอุปสงค์ประเทศคู่ค้าที่หดตัวลงมากและอุปทานส่วนเกินจากประเทศคู่แข่งรายสำคัญ ส่วนผลผลิตที่ลดลงเป็นความเสียหายที่เกิดขึ้นจากภัยแล้งในประเทศเป็นหลัก

รายได้เกษตรกรในปี 2558 หดตัวมากขึ้นเมื่อเทียบกับปีก่อน ซึ่งเป็นผลจากทั้งปัจจัยด้านราคาและด้านผลผลิต โดยราคาสินค้าเกษตรกรรมที่หดตัวเป็นผลจากราคาอ้างอิงในตลาดต่างประเทศที่ปรับตัวตามอุปสงค์และอุปทานของสินค้าเกษตรสำคัญดังนี้ (1) ยางพาราที่ราคาปรับลดลงจากการชะลอตัวของอุปสงค์ในตลาดโลก โดยเฉพาะเศรษฐกิจจีนที่ชะลอตัวมาก กอปรกับระดับราคาน้ำมันดิบซึ่งเป็นวัตถุดิบสำหรับผลิตยางสังเคราะห์ที่ใช้ทดแทนยางธรรมชาติปรับลดลงมาอย่างต่อเนื่อง (2) กลุ่มสินค้าประมงที่ราคาปรับลดลงจากปริมาณผลผลิตในตลาดโลกที่เพิ่มขึ้นหลังโรคระบาดกุ้งคลี่คลายจากที่เคยประสบปัญหาในปีก่อนหน้า และ (3) อ้อยที่ราคาปรับลดลงมากตามราคาน้ำตาล ซึ่งเป็นผลจากอุปทานส่วนเกินของน้ำตาลในตลาดโลกจากการเร่งส่งออกของประเทศบราซิล

รายได้เกษตรกร

ร้อยละเทียบกับ ระยะเดียวกันปีก่อน	2557	2558 ^P	2558 ^P			
			ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4
รายได้เกษตรกร	-5.8	-10.8	-6.4	-15.9	-14.8	-8.8
ผลผลิตสินค้าเกษตรกรรม ^P	0.4	-5.3	1.0	-10.8	-10.6	-3.2
ราคาสินค้าเกษตรกรรม	-6.2	-5.9	-7.3	-5.8	-4.7	-5.8

หมายเหตุ: รายได้เกษตรกรไม่ได้รวมเงินจ่ายโอนจากภาครัฐ ได้แก่ โครงการรับจำนำข้าว

เงินช่วยเหลือชาวนา และเงินชดเชยต้นทุนการผลิตแก่เกษตรกรผู้ประสบภัยธรรมชาติ

P = ข้อมูลในปีล่าสุดเป็นข้อมูลเบื้องต้น

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร คำนวณโดยธนาคารแห่งประเทศไทย

ด้านผลผลิตสินค้าเกษตรกรรมหดตัวมาก ซึ่งเป็นความเสียหายจากภัยแล้งเป็นสำคัญ โดยสินค้าเกษตรกรรมที่ผลผลิตลดลงมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ (1) ข้าวเปลือกเจ้าจากปริมาณน้ำที่ไม่เพียงพอต่อการเพาะปลูกข้าวนาปรัง กอปรกับฝนที่ตกล่าช้าและน้อยกว่าปกติ ทำให้การเพาะปลูกข้าวนาปีเลื่อนออกไปและมีผลผลิตลดลง (2) ปาล์มน้ำมันจากปริมาณฝนที่ต่ำกว่าปีก่อน โดยเฉพาะในพื้นที่ภาคใต้ฝั่งตะวันออก และ (3) กลุ่มผลไม้ เช่น ส้มเขียวหวานและมะม่วงที่แม้เป็นพืชยืนต้น แต่มีความอ่อนไหวต่อความผิดปกติของสภาพภูมิอากาศ

ตารางราคาสินค้าเกษตรที่สำคัญ

ร้อยละเทียบกับ ระยะเดียวกันปีก่อน	น้ำหนัก 2557	2557	2558 ^p	2558 ^p			
				ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4
รวมสินค้าเกษตร	100.0	-6.2	-5.9	-7.3	-5.8	-4.7	-5.8
ข้าวเปลือก	25.4	-13.9	-2.4	-4.4	-0.2	-4.0	-0.8
ยางแผ่นดิบชั้น 3	18.5	-25.9	-19.0	-26.4	-17.2	-14.8	-15.9
อ้อย	7.2	-5.0	-13.2	-2.1	-11.6	-18.9	-19.7
มันสำปะหลังคละ	4.3	-1.3	2.5	0.2	1.9	18.6	-8.5
ปาล์มน้ำมัน	4.0	20.4	-5.5	-1.4	4.4	-15.0	-9.2
กลุ่มไม้ผล	14.3	14.5	6.2	10.7	2.1	10.9	1.5
หมวดปศุสัตว์	17.7	9.3	-6.1	-7.5	-8.3	-4.6	-3.7
หมวดประมง	4.2	13.0	-19.4	-24.2	-16.9	-15.9	-19.6

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ตารางปริมาณสินค้าเกษตรที่สำคัญ

ร้อยละเทียบกับ ระยะเดียวกันปีก่อน	น้ำหนัก 2557	2557	2558 ^p	2558 ^p			
				ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4
รวมสินค้าเกษตร	100.0	0.4	-5.3	1.0	-10.8	-10.6	-3.2
ข้าวเปลือก	25.4	-4.0	-20.7	-11.9	-53.8	-55.1	-7.9
ยางแผ่นดิบชั้น 3	18.5	6.1	-2.2	-2.8	-3.0	0.0	-3.2
อ้อย	7.2	2.4	4.5	3.4	10.2	0.0	6.9
มันสำปะหลังคละ	4.3	-14.5	11.0	23.4	-2.2	7.4	-14.7
ปาล์มน้ำมัน	4.0	0.3	-11.7	-20.9	-5.6	-17.4	-2.2
กลุ่มไม้ผล	14.3	6.5	-9.0	-2.3	-5.7	-18.3	-9.6
หมวดปศุสัตว์	17.7	3.5	5.7	5.9	5.8	5.7	5.5
หมวดประมง	4.2	-14.6	4.0	0.0	0.5	0.0	11.2

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

4.3 ภาคบริการ

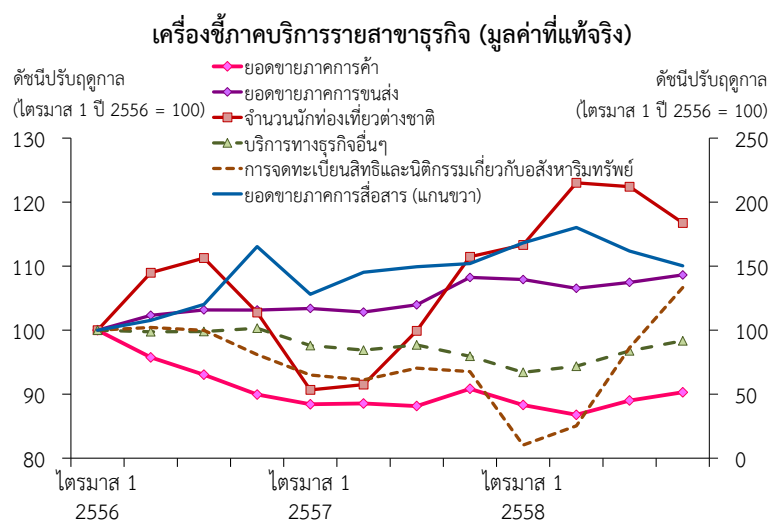
ภาคบริการเติบโตต่อเนื่อง และเป็นแรงขับเคลื่อนเศรษฐกิจที่สำคัญ ในปี 2558 โดยเฉพาะในสาขาที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการท่องเที่ยว แม้ว่าจะได้รับผลกระทบชั่วคราวจากเหตุระเบิดในกรุงเทพฯ ที่ส่งผลให้จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติเติบโตชะลอลงในไตรมาสที่ 4

ภาคบริการในปี 2558 ขยายตัวเร่งขึ้นจากปีก่อน โดยมีแรงสนับสนุนหลักจากจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เพิ่มขึ้นซึ่งช่วยให้ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวได้รับผลดีตามไปด้วย แม้ว่าเหตุระเบิดในกรุงเทพฯ เมื่อเดือนสิงหาคม 2559 จะส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวของไทย แต่ความเชื่อมั่นของนักท่องเที่ยวต่อสถานการณ์ในไทยกลับฟื้นคืนอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติในไตรมาสที่ 4 ยังขยายตัวได้

ภาคบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวและมีการเติบโตต่อเนื่อง ได้แก่ (1) ธุรกิจโรงแรมและภัตตาคารที่ขยายตัวสูง สะท้อนจากอัตราการเข้าพักโรงแรมที่อยู่ร้อยละ 61.7 เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 55.6 ในปีก่อน และ (2) ธุรกิจการขนส่งที่ขยายตัวจากการขนส่งทางอากาศเป็นสำคัญ สอดคล้องกับจำนวนผู้โดยสารผ่านท่าอากาศยานนานาชาติที่เพิ่มขึ้น เนื่องจากมีการเปิดเส้นทางบินใหม่และเพิ่มความถี่ของเที่ยวบินทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ (3) ภาคการค้าปลีกค้าส่งที่มียอดขายในช่วงครึ่งแรกของปีค่อนข้างซบเซาจากอุปสงค์ในประเทศที่ฟื้นตัวอย่างค่อยเป็นค่อยไป แต่สามารถปรับดีขึ้นเล็กน้อยในช่วงครึ่งหลังของปีตามการขยายตัวของนักท่องเที่ยวต่างชาติและมาตรการภาครัฐที่ช่วยกระตุ้นการบริโภค

ภาคบริการที่ได้รับผลดีจากมาตรการภาครัฐ ได้แก่ (1) ธุรกิจการสื่อสารที่ขยายตัวต่อเนื่อง จากความสนใจของผู้บริโภคต่อการเปิดประมูลคลื่นความถี่ใหม่ที่จะสามารถให้บริการด้านข้อมูลได้เร็วยิ่งขึ้น กอปรกับผู้ใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ต่างใช้แผนการส่งเสริมการขายเพื่อจูงใจให้ลูกค้าใช้บริการข้อมูลมากขึ้น ทำให้ค่าใช้จ่ายด้านบริการเชื่อมต่อข้อมูล (Non-Voice) เพิ่มสูงขึ้น (2) ธุรกิจบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ที่ขยายตัวในอัตราสูงขึ้นจากปีก่อน เนื่องจากยอดขายที่อยู่อาศัยที่เปิดขายเมื่อ 2-3 ปีก่อนทยอยสร้างเสร็จและพร้อมโอนในช่วงครึ่งหลังของปี ประกอบกับได้รับผลดีจากมาตรการกระตุ้นภาคอสังหาริมทรัพย์ของรัฐที่จูงใจให้ผู้บริโภคตัดสินใจซื้อและโอนที่อยู่อาศัยเร็วขึ้น โดยเฉพาะที่อยู่อาศัยแนวราบซึ่งเป็นกลุ่มที่มีมูลค่าต่อหน่วยสูงกว่าอาคารชุดทั่วไป

สำหรับการขนส่งสินค้าขยายตัวได้บ้างตามแนวโน้มภาคการผลิตและการขยายตัวของธุรกรรมพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Commerce: E-Commerce) แม้ว่าจะถูกฉุดรั้งจากการขนส่งสินค้าเพื่อการค้าระหว่างประเทศที่อยู่ในระดับต่ำ



หมายเหตุ: บริการทางธุรกิจอื่น ๆ เช่น การทำบัญชี การให้คำปรึกษาทางธุรกิจ และการโฆษณา เป็นต้น
ที่มา: กรมสรรพากร กระทรวงการคลัง กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
ปรับฤดูกาลและคำนวณดัชนีโดยธนาคารแห่งประเทศไทย

4.4 ภาคอสังหาริมทรัพย์

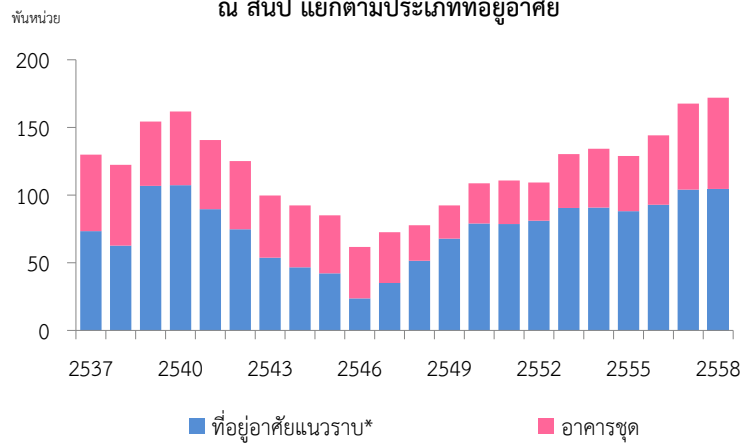
ภาคอสังหาริมทรัพย์ในปี 2558 ชะลอลงจากปีก่อน เศรษฐกิจที่ฟื้นตัวช้า ทำให้ผู้บริโภคชะลอการซื้อที่อยู่อาศัยออกไป และส่งผลให้มีอุปทานคงค้างในตลาดเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม มาตรการกระตุ้นภาคอสังหาริมทรัพย์ในช่วงปลายปีช่วยลดอุปทานคงค้างในตลาดได้ส่วนหนึ่ง

ภาคอสังหาริมทรัพย์ในปี 2558 ชะลอลงจากปีก่อน ตามเศรษฐกิจที่ฟื้นตัวอย่างช้า ๆ ประกอบกับภาระหนี้ครัวเรือนที่อยู่ในระดับสูง สถาบันการเงินจึงระมัดระวังการปล่อยสินเชื่อที่อยู่อาศัย ทำให้ผู้บริโภคชะลอการตัดสินใจซื้อที่อยู่อาศัยออกไป สะท้อนจากอัตราการจองซื้อที่อยู่อาศัยเปิดขายใหม่ (ทั้งแนวราบและอาคารชุด) ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล เฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 41 ซึ่งชะลอลงจากค่าเฉลี่ยย้อนหลัง 3 ปีที่ร้อยละ 43.7

กิจกรรมการซื้อขายที่อ่อนแรงทำให้มีอุปทานคงค้างในตลาดเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะอาคารชุดระดับกลางถึงล่าง (ราคาต่ำกว่า 3 ล้านบาท) เนื่องจากอุปสงค์ของกลุ่มผู้บริโภคดังกล่าวยังชะลอตัวจากข้อจำกัดด้านหนี้ครัวเรือนที่อยู่ในระดับสูง ทำให้ผู้ประกอบการปรับตัวโดยชะลอการเปิดโครงการใหม่ในระดับกลางถึงล่างลง และเน้นขายที่อยู่อาศัยที่เหลือขายในตลาดแทน รวมถึงเน้นเปิดโครงการระดับกลางถึงบนเพิ่มขึ้น เนื่องจากผู้ประกอบการมองว่าเป็นกลุ่มผู้บริโภคที่ยังมีกำลังซื้อ

สำหรับมาตรการกระตุ้นภาคอสังหาริมทรัพย์ของภาครัฐที่เริ่มมีผลตั้งแต่ช่วงปลายเดือนตุลาคม 2558 มีส่วนช่วยให้ผู้บริโภคตัดสินใจซื้อและโอนกรรมสิทธิ์ที่อยู่อาศัยเพิ่มมากขึ้นในช่วง 2 เดือนสุดท้ายของปี รวมถึงช่วยลดอุปทานคงค้างของที่อยู่อาศัยโดยเฉพาะในส่วนที่มีระดับราคาไม่เกิน 3 ล้านบาทได้จำนวนหนึ่ง

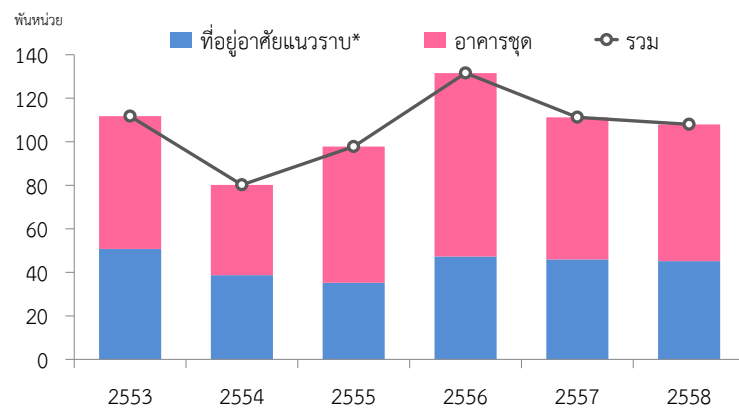
อุปทานคงค้างสะสม ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล ณ สิ้นปี แยกตามประเภทที่อยู่อาศัย



หมายเหตุ: * ประกอบด้วยบ้านเดี่ยว บ้านแฝด ทาวน์เฮ้าส์ และอาคารพาณิชย์

ที่มา: Agency for Real Estate Affairs (AREA) คำนวณโดยธนาคารแห่งประเทศไทย

จำนวนที่อยู่อาศัยเปิดขายใหม่ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล แยกรายประเภท



หมายเหตุ: * ประกอบด้วยบ้านเดี่ยว บ้านแฝด ทาวน์เฮ้าส์ และอาคารพาณิชย์

ที่มา: Agency for Real Estate Affairs (AREA) คำนวณโดยธนาคารแห่งประเทศไทย



5. ภาวะการเงิน

5.1 อัตราดอกเบี้ยและสินเชื่อ

ภาวะการเงินโดยรวมผ่อนคลายขึ้นจากการปรับลดลงของอัตราดอกเบี้ย และต้นทุนการระดมทุนในตลาดการเงิน ขณะที่สินเชื่อยังคงขยายตัว แต่อัตราการขยายตัวยังต่ำกว่าค่าเฉลี่ยในอดีตสอดคล้องกับเศรษฐกิจที่ฟื้นตัวค่อนข้างช้า และความระมัดระวังของสถาบันการเงินในการปล่อยสินเชื่อ

นโยบายการเงินในปี 2558 ผ่อนปรนมากขึ้นจากปีก่อน โดย ณ สิ้นปี 2558 อัตราดอกเบี้ยนโยบายอยู่ที่ร้อยละ 1.50 ลดลงร้อยละ 0.50 เมื่อเทียบกับ ณ สิ้นปี 2557 จากการที่คณะกรรมการนโยบายการเงิน (กนง.) ประกาศปรับลดอัตราดอกเบี้ยนโยบายลง 2 ครั้ง ในการประชุมเดือนมีนาคมและเมษายน 2558 เพื่อประคับประคองการฟื้นตัวของเศรษฐกิจในภาวะที่มีความเสี่ยงด้านต่ำเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะจากภาคต่างประเทศ และเพื่อช่วยสนับสนุนความเชื่อมั่นของภาคเอกชน ตลอดจนดูแลการคาดการณ์เงินเฟ้อของประชาชนให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม

อัตราดอกเบี้ยในตลาดเงินและอัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาลระยะสั้นปรับลดลงตามทิศทางของอัตราดอกเบี้ยนโยบาย โดย ณ สิ้นปี 2558 อัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมระหว่างธนาคารระยะข้ามคืนและอัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาลระยะ 1 เดือน อยู่ที่ร้อยละ 1.40 และ 1.50 ตามลำดับ โดยปรับ

ลดลงร้อยละ 0.50 และ 0.54 จากสิ้นปีก่อนตามลำดับ สำหรับอัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาลระยะปานกลางถึงยาว เคลื่อนไหวค่อนข้างผันผวนตลอดปี จากปัจจัยภายนอกประเทศเป็นหลัก โดยเฉพาะความไม่แน่นอนเกี่ยวกับการปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายของธนาคารกลางสหรัฐฯ และทิศทางการดำเนินนโยบายการเงินของประเทศเศรษฐกิจหลักซึ่งมีความแตกต่างกันมากขึ้น รวมถึงความกังวลของนักลงทุนต่อการชะลอตัวของเศรษฐกิจจีนและอาเซียน แต่ในภาพรวมปรับลดลงจากปี 2557 ทั้งนี้ อัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาลระยะ 10 ปี ณ สิ้นปี 2558 อยู่ที่ร้อยละ 2.51 ลดลงร้อยละ 0.32 จากสิ้นปีก่อน

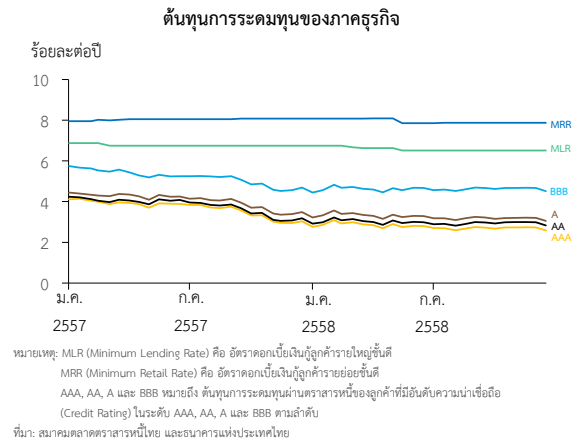
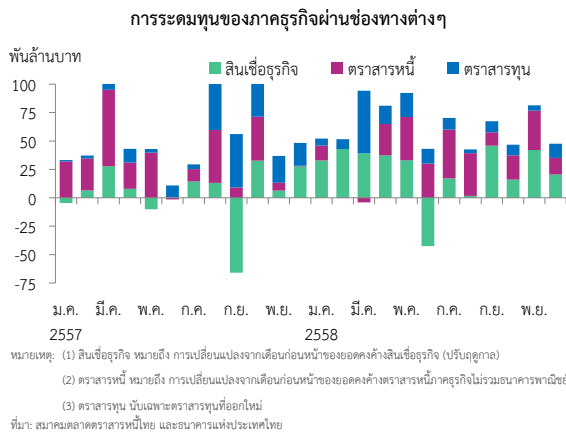
อัตราดอกเบี้ยเงินฝากและเงินกู้ของธนาคารพาณิชย์ (ธพ.) หายปรับลดลงตามการปรับลดอัตราดอกเบี้ยนโยบายในช่วงครึ่งแรกของปี 2558 และทรงตัวในระยะต่อมา โดย ณ สิ้นปี 2558 อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำระยะ 12 เดือนของ ธพ. ขนาดใหญ่ 4 แห่งเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 1.40 ลดลงร้อยละ 0.33 จากสิ้นปีก่อน ขณะที่อัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมแก่ลูกค้าชั้นดี (MLR) ของ ธพ. ขนาดใหญ่ 4 แห่งเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 6.51 ลดลงร้อยละ 0.24 จากสิ้นปีก่อน

สินเชื่อและเงินฝากในปี 2558 ขยายตัวสูงขึ้นจากปีก่อนตามเศรษฐกิจที่ฟื้นตัวอย่างค่อยเป็นค่อยไป อย่างไรก็ตาม การขยายตัวของสินเชื่อและเงินฝากยังอยู่ในระดับต่ำกว่าค่าเฉลี่ยในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา เนื่องจากสถาบันการเงินยังมีความระมัดระวังในการปล่อยสินเชื่อ โดยปริมาณสินเชื่อใหม่¹ ที่ให้แก่ภาคธุรกิจยังอยู่ในระดับต่ำ ยกเว้นบางธุรกิจที่ขยายตัวดี อาทิ ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ ธุรกิจพลังงานทดแทน และธุรกิจผลิตอาหารแปรรูป

หากแบ่งตามกลุ่มผู้ประกอบการ สินเชื่อที่ให้แก่ SMEs ขยายตัวเร่งขึ้นจากปีที่แล้ว ส่วนหนึ่งเป็นผลจากมาตรการสินเชื่ออัตราดอกเบี้ยต่ำ (Soft Loan) ของภาครัฐที่ให้แก่ SMEs ในช่วงปลายปี ในขณะที่ธุรกิจขนาดใหญ่ได้หันไประดมทุนผ่านการออกหุ้นกู้เพิ่มขึ้น ส่วนหนึ่งเพื่อทดแทนการกู้ยืมจาก ธพ. เนื่องจากต้นทุนการระดมทุนผ่านตลาดตราสารหนี้ปรับลดลงจากปีก่อน และเพื่อบริหารต้นทุนการระดมทุนให้อยู่ในระดับต่ำในระยะเวลานานกว่าการกู้ยืมผ่านสินเชื่อ ขณะที่การระดมทุนผ่านตลาดตราสารทุนปรับเพิ่มขึ้นในช่วงครึ่งแรกของปี แต่แผ่วลงในช่วงครึ่งหลังของปีเนื่องจากอัตราส่วนราคาต่อกำไร (P/E Ratio) ปรับลดลงจากช่วงก่อนหน้าซึ่งมีส่วนทำให้การระดมทุนผ่านตลาดทุนอาจไม่น่าดึงดูดเท่ากับการออกหุ้นกู้ อนึ่ง ในระหว่างปี ดัชนีตลาดหลักทรัพย์ไทย เคลื่อนไหวผันผวนเช่นเดียวกับตลาดภูมิภาค เพราะความกังวลต่อภาวะเศรษฐกิจในภูมิภาคที่อาจชะลอตัวมากขึ้น ความไม่แน่นอนเกี่ยวกับการปรับขึ้นอัตรา

¹ ปริมาณสินเชื่อใหม่คำนวณจากการเปลี่ยนแปลงของยอดคงค้างสินเชื่อ ณ สิ้นปี ของสถาบันรับฝากเงินที่ไม่ใช่ ธพ. (Other Depository Corporations: ODCs) ได้แก่ ธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุน สถาบันการเงินเฉพาะกิจของรัฐที่เป็นธนาคาร สหกรณ์ออมทรัพย์ และกองทุนรวมตลาดเงิน

ดอกเบี้ยนโยบายของธนาคารกลางสหรัฐฯ และความเสี่ยงด้านภูมิรัฐศาสตร์โลก (Geopolitical Risk) ที่ทวีความรุนแรงขึ้นในช่วงปลายปี



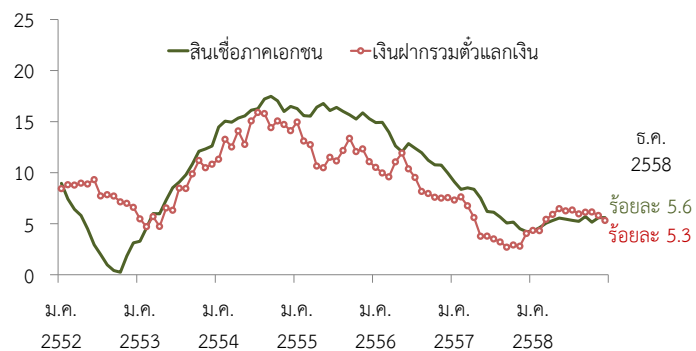
ด้านสินเชื่อที่ให้แก่ภาคครัวเรือนขยายตัวได้ต่อเนื่องแต่อัตราการขยายตัวแผ่วลงบ้างในช่วงครึ่งหลังของปี จากการชะลอตัวของสินเชื่อเกือบทุกประเภท ทั้งสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย สินเชื่อบัตรเครดิต และสินเชื่อเพื่อการบริโภคส่วนบุคคลอื่น ๆ สะท้อนความระมัดระวังในการใช้จ่ายของครัวเรือนและความระมัดระวังในการปล่อยสินเชื่อของสถาบันการเงิน อย่างไรก็ตาม สินเชื่อเพื่อเช่าซื้อรถยนต์ขยายตัวสูงขึ้นในช่วงท้ายปี เนื่องจากการเร่งซื้อรถยนต์ก่อนการปรับขึ้นภาษีสรรพสามิต

ในภาพรวม สินเชื่อภาคเอกชน ณ สิ้นปี 2558 อยู่ที่ 16.2 ล้านล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 5.6 จากสิ้นปีก่อน ซึ่งเป็นอัตราที่เร่งขึ้นจากร้อยละ 4.2 ในปี 2557 ขณะที่ยอดคงค้างของตราสารหนี้ภาคเอกชน ณ สิ้นปี 2558 อยู่ที่ 1.7 ล้านล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 18.4 จากสิ้นปีก่อน ชะลอลงจากปี 2557 ที่ขยายตัวร้อยละ 26.1

สำหรับเงินฝากรวมตัวแลกเงิน ณ สิ้นปี 2558 อยู่ที่ 17.3 ล้านล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 5.3 จากสิ้นปีก่อน เร่งขึ้นจากปี 2557 ที่ขยายตัวร้อยละ 4.0 อย่างไรก็ตาม อัตราการขยายตัวยังต่ำเมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยในอดีต เนื่องจาก ธพ. และสถาบันการเงินเฉพาะกิจของรัฐปรับลดจำนวนผลิตภัณฑ์เงินฝากพิเศษและอัตราดอกเบี้ยที่เสนออย่างต่อเนื่อง สะท้อนความต้องการระดมทุนของสถาบันการเงินที่ปรับลดลงตามความต้องการสินเชื่อที่ชะลอลง นอกจากนี้ ผู้ออมบางส่วนได้โยกย้ายเงินฝากไปลงทุนในสินทรัพย์ที่ให้ผลตอบแทนสูงกว่า อาทิ ธุรกรรมประกันชีวิตและกองทุนรวมทั้งที่ลงทุนในประเทศและต่างประเทศ

สินเชื่อภาคเอกชนและเงินฝากรวมตัวแลกเงินของสถาบันรับฝากเงินที่ไม่ใช่ ธปท.*

ร้อยละเทียบกับระยะเดียวกันปีก่อน



หมายเหตุ: * สถาบันรับฝากเงินที่ไม่ใช่ ธปท. (Other Depository Corporations: ODCs) ได้แก่ ธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุน สถาบันการเงินเฉพาะกิจของรัฐที่เป็นธนาคาร สหกรณ์ออมทรัพย์ และกองทุนรวมตลาดเงิน ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

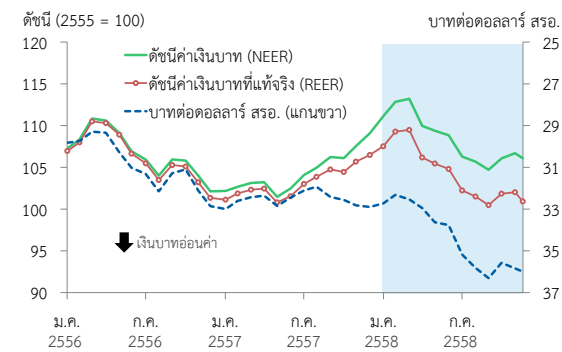
5.2 ภาวะอัตราแลกเปลี่ยน

เงินบาทอ่อนค่าลงจากปัจจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศ ขณะที่ความผันผวนของเงินบาทปรับเพิ่มขึ้น แต่ยังอยู่ในระดับปานกลางเมื่อเทียบกับความผันผวนของเงินสกุลภูมิภาค

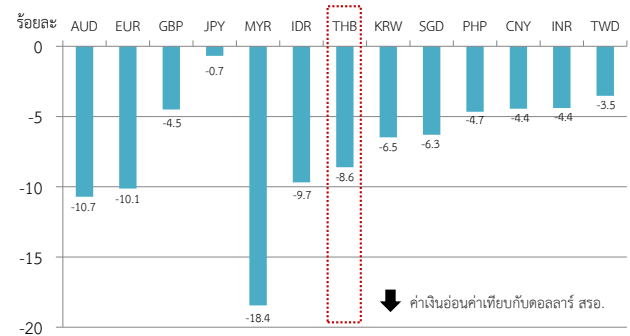
ค่าเงินบาท ณ สิ้นปี 2558 อยู่ที่ 36.00 บาทต่อดอลลาร์ สรอ. อ่อนลงร้อยละ 8.6 จากสิ้นปีก่อน โดยอ่อนค่าต่อเนื่องนับตั้งแต่ปลายเดือนเมษายน 2558 เป็นต้นมา จากปัจจัยสำคัญ ได้แก่ (1) ปัจจัยภายในประเทศ จากการปรับลดอัตราดอกเบี้ยนโยบายของ กนง. เมื่อวันที่ 11 มีนาคม 2558 และ 29 เมษายน 2558 ซึ่งอยู่นอกเหนือการคาดการณ์ของตลาด และการประกาศแนวทางผ่อนคลายเงินทุนเคลื่อนย้ายระหว่างประเทศเพิ่มเติมโดยธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) เมื่อวันที่ 30 เมษายน 2558 รวมถึงความกังวลต่อภาวะเศรษฐกิจไทยที่ฟื้นตัวอย่างเปราะบาง และเหตุการณ์ระเบิดในกรุงเทพฯ ในเดือนสิงหาคม 2558 และ (2) ปัจจัยภายนอกประเทศ จากเศรษฐกิจสหรัฐฯ ที่มีทิศทางปรับดีขึ้นและการคาดการณ์ว่าธนาคารกลางสหรัฐฯ จะปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายในช่วงปลายปี ทำให้นักลงทุนต่างชาติขายหลักทรัพย์และพันธบัตรของประเทศในภูมิภาคเอเชียรวมถึงไทยเพื่อลดสัดส่วนการถือครองสินทรัพย์ของกลุ่มประเทศตลาดเกิดใหม่ซึ่งถือเป็นสินทรัพย์เสี่ยง โดยเป็นผลจากทั้งส่วนต่างของอัตราดอกเบี้ยที่มีแนวโน้มลดลงจากการดำเนินนโยบายการเงินของธนาคารกลางสหรัฐฯ และความผันผวนของตลาดการเงินโลกที่เกิดขึ้นเป็นระยะในปี 2558 ส่วนความผันผวนของเงินบาทโดยเฉลี่ยในปี 2558 เพิ่มขึ้นมาอยู่ที่ร้อยละ 5.1 จากปีก่อนที่เฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 4.0 แต่ยังอยู่ในระดับปานกลางเมื่อเทียบกับความผันผวนของเงินสกุลภูมิภาค

การอ่อนค่าของเงินบาทและเงินสกุลภูมิภาคส่วนใหญ่เมื่อเทียบกับดอลลาร์ สรอ. ส่งผลให้ดัชนีค่าเงินบาท (Nominal Effective Exchange Rate: NEER) อ่อนค่าลงในอัตราที่น้อยกว่าการอ่อนค่าของเงินบาทเมื่อเทียบกับดอลลาร์ สรอ. โดยดัชนีค่าเงินบาท ณ สิ้นปี 2558 อยู่ที่ 106.07 อ่อนค่าลงร้อยละ 2.8 เมื่อเทียบกับสิ้นปี 2557 ส่วนดัชนีค่าเงินบาทที่แท้จริง (Real Effective Exchange Rate: REER) ณ สิ้นปี 2558 อยู่ที่ 100.92 อ่อนค่าลงร้อยละ 5.2 ตามการอ่อนค่าของดัชนีค่าเงินบาทและอัตราเงินเฟ้อของไทยที่อยู่ในระดับต่ำกว่าคู่ค้าคู่แข่งโดยรวม

การเคลื่อนไหวของค่าเงินบาทและดัชนีค่าเงินบาท

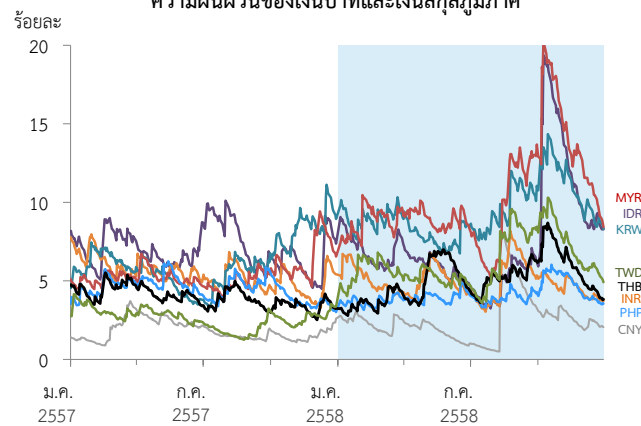


หมายเหตุ: ข้อมูลเงินบาทและดัชนีค่าเงินบาท ณ สิ้นเดือน
ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย (ข้อมูล ณ วันที่ 30 ธันวาคม 2558)

การเปลี่ยนแปลงของค่าเงินเทียบกับดอลลาร์ สรอ.
(สิ้นปี 2558 เทียบสิ้นปี 2557)

หมายเหตุ: AUD = ดอลลาร์ออสเตรเลีย EUR = ยูโร GBP = ปอนด์สเตอร์ลิง JPY = เยน MYR = ริงกิต IDR = รูเปีย THB = บาท KRW = วอน
SGD = ดอลลาร์สิงคโปร์ PHP = เปโซฟิลิปปินส์ CNY = หยวน INR = รูปีอินเดีย และ TWD = ดอลลาร์ไต้หวัน
ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย (ข้อมูล ณ วันที่ 30 ธันวาคม 2558)

ความผันผวนของเงินบาทและเงินสกุลภูมิภาค



หมายเหตุ: ความผันผวนคำนวณโดยวิธี Exponentially Weighted Moving Average (EWMA)
ที่มา: Reuters และธนาคารแห่งประเทศไทย



6. เสถียรภาพเศรษฐกิจการเงินไทย

6.1 เสถียรภาพในประเทศ

เสถียรภาพโดยรวมยังอยู่ในเกณฑ์ดี อัตราการว่างงานและอัตราเงินเฟ้อยังอยู่ในระดับต่ำ ฐานะของภาคการคลังและภาคธุรกิจโดยรวมยังอยู่ในเกณฑ์ดี ขณะที่ภาคครัวเรือนมีความเปราะบางมากขึ้นจากเศรษฐกิจที่ฟื้นตัวช้า คุณภาพสินเชื่อค่อยๆ ดีขึ้น แต่ฐานะการเงินของสถาบันการเงินยังอยู่ในเกณฑ์ที่รองรับความเสี่ยงได้

การจ้างงาน

ภาพรวมการจ้างงานในปี 2558 ทรงตัวจากปีก่อน แต่หากพิจารณาแยกย่อยในรายสาขา พบว่าแรงงานมีการเคลื่อนย้ายออกจากภาคเกษตรกรรมไปสู่ นอกภาคเกษตรมากขึ้น เนื่องจากผลของภัยแล้งและราคาสินค้าเกษตรที่ลดลงต่อเนื่อง ทั้งนี้ ผู้ที่ย้ายเข้าสู่การจ้างงานนอกภาคเกษตรส่วนมากมาจาก ภาคกลางและภาคเหนือซึ่งได้รับผลกระทบค่อนข้างมากจากภัยแล้ง โดยเข้าทำงานในธุรกิจด้านการก่อสร้างที่ขยายตัวตามการลงทุนภาครัฐ และภาคบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวซึ่งได้รับปัจจัยบวกจากการขยายตัวของจำนวนนักท่องเที่ยว การเคลื่อนย้ายแรงงานดังกล่าวจึงช่วยบรรเทาผลกระทบของ ภัยแล้งที่มีต่อรายได้เกษตรกร และพยุ่งการบริโภคภาคเอกชนได้บ้าง โดย ภาพรวมอัตราการว่างงานปี 2558 ยังทรงตัวในระดับต่ำใกล้เคียงกับปีก่อน

จำนวนชั่วโมงการทำงานนอกภาคเกษตรในปี 2558 ลดลงจากปีก่อนเล็กน้อยจากการลดลงของผู้ทำงานล่วงเวลา (ทำงานอย่างน้อย 50 ชั่วโมงต่อ สัปดาห์) อาทิ ผู้มีงานทำในภาคการผลิตเพอร์นิเจอร์ซึ่งคำสั่งซื้อจากต่างประเทศ ชะลอตัว สาขาการค้าและการก่อสร้างที่มีแรงงานจากภาคเกษตรเข้ามาสมทบจึง ไม่จำเป็นต้องทำงานล่วงเวลา เป็นต้น ขณะที่ชั่วโมงการทำงานในภาคบริการ

บางสาขาปรับเปลี่ยนขึ้น โดยเฉพาะในสาขาโรงแรมและภัตตาคารที่ต้องรองรับการเพิ่มขึ้นของจำนวนนักท่องเที่ยว

เครื่องชี้ตลาดแรงงานที่สำคัญ

อัตราการเปลี่ยนแปลง จากระยะเดียวกันปีก่อน (%YoY)	2557	2558	2558			
			ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4
ผู้มีงานทำ	-0.4	-0.2	-0.5	-0.2	-0.2	0.3
ภาคเกษตรกรรม	-2.4	-3.6	-4.4	-5.8	-3.8	-0.7
นอกภาคเกษตรกรรม	0.7	1.6	1.3	2.6	1.7	0.8
ภาคอุตสาหกรรม	1.6	0.9	1.2	3.0	0.6	-1.0
ภาคก่อสร้าง	-5.0	0.6	1.9	2.5	2.4	-4.9
ภาคการค้า	-0.2	-0.1	-2.6	2.0	-0.2	0.3
ภาคบริการ	2.0	3.1	3.4	2.8	3.2	3.2
จำนวนชั่วโมงการทำงานนอกภาคเกษตร	-1.2	-0.4	-1.0	1.0	-1.2	-0.3
ภาคอุตสาหกรรม	-0.01	-0.7	-1.8	1.6	-1.4	-1.2
ภาคก่อสร้าง	-7.1	-1.1	-0.2	1.1	0.2	-5.8
ภาคการค้า	-2.3	-2.1	-4.3	0.9	-3.2	-1.8
ภาคบริการ	0.3	1.2	1.8	0.7	-0.01	2.4
ผู้ว่างงาน (พันคน)	322.7	340.6	361.3	336.1	356.0	308.8
อัตราการว่างงาน (%)	0.8	0.9	0.9	0.9	0.9	0.8
ผู้ทำงานต่ำกว่าระดับ (พันคน)	256.3	272.5	281.2	277.2	250.9	280.9
อัตราการทำงานต่ำกว่าระดับ (%)	0.7	0.7	0.7	0.7	0.6	0.7

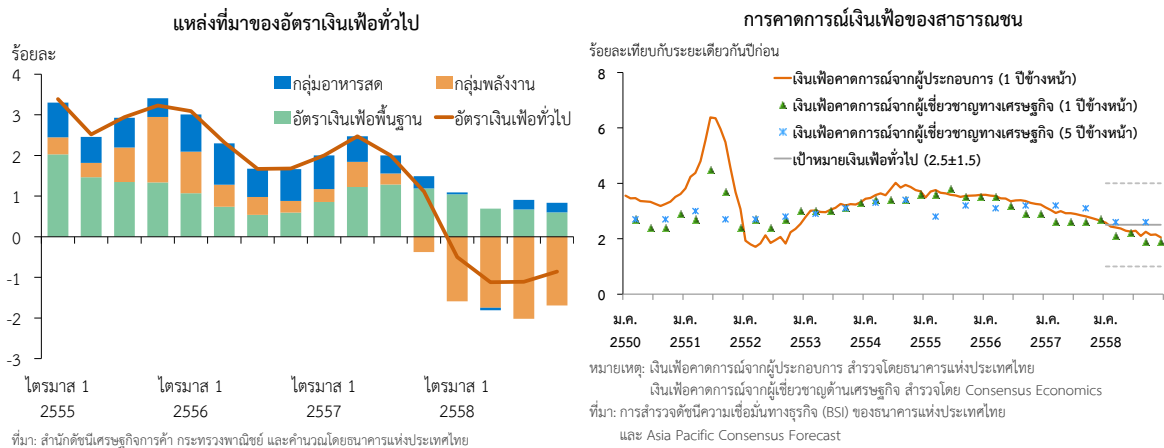
หมายเหตุ: ฐานข้อมูลประชากรปี 2553 (ภาคบริการไม่รวมก่อสร้างและการค้า)

ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ

เงินเพื่อ

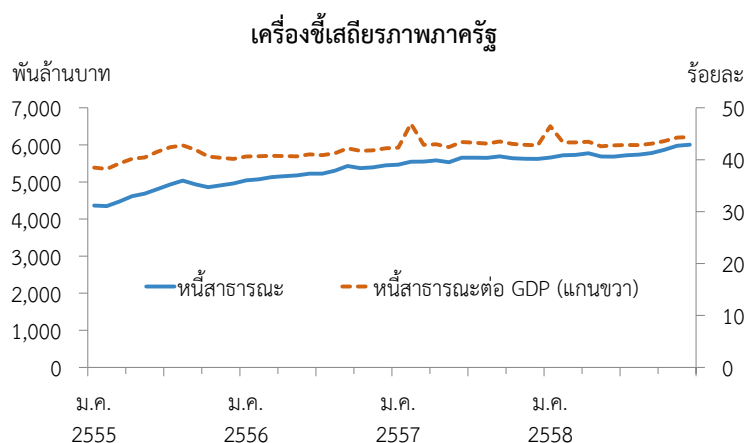
อัตราเงินเฟ้อทั่วไปเฉลี่ยในปี 2558 ตีลบร้อยละ 0.9 โดยเป็นผลจากราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกที่ลดลงอย่างมาก เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของอุปทานน้ำมันจากการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างของตลาดน้ำมันโลก โดยเฉพาะความก้าวหน้าของเทคโนโลยีการขุดเจาะน้ำมันจากชั้นหินดินดาน (Shale Oil) ของสหรัฐฯ รวมถึงกลุ่มประเทศผู้ส่งออกน้ำมันรายใหญ่ที่ยังคงปริมาณการผลิตในระดับสูงเพื่อรักษาส่วนแบ่งการตลาดจากการส่งออกน้ำมัน ขณะที่อุปสงค์น้ำมันอยู่ในระดับต่ำตามการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลกที่เป็นไปอย่างค่อยเป็นค่อยไป ส่งผลให้ราคาเชื้อเพลิงในประเทศโดยเฉพาะราคาน้ำมันขายปลีกปรับลดลง แม้ลดลงในอัตราที่น้อยกว่าการลดลงของราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกด้วยผลของเงินบาทที่อ่อนค่า ส่วนราคาอาหารสดขยายตัวเพียงเล็กน้อย เนื่องจากปัญหาเนื้อสุกรและไก่ไข่ล้มตลาด

สำหรับอัตราเงินเฟ้อพื้นฐานเฉลี่ยในปี 2558 อยู่ที่ร้อยละ 1.1 โดยทรงตัวอยู่ในระดับต่ำต่อเนื่อง เนื่องจาก (1) แรงกดดันด้านต้นทุนลดลงโดยเฉพาะค่าโดยสารต่าง ๆ ที่ปรับลดลงตามราคาน้ำมัน (2) แรงกดดันด้านอุปสงค์ที่อยู่ในระดับต่ำตามภาวะเศรษฐกิจ และ (3) ผลจากฐานราคาอาหารสำเร็จรูปที่สูงในปีก่อน อย่างไรก็ตาม ความเสี่ยงต่อภาวะเงินฝืดมีจำกัด เนื่องจากอุปสงค์ในประเทศยังขยายตัว และการคาดการณ์เงินเฟ้อระยะยาวยังใกล้เคียงกับเป้าหมายเงินเฟ้อที่ร้อยละ 2.5



เสถียรภาพภาคการคลัง

ภาคการคลังยังมีเสถียรภาพ เพราะแม้สัดส่วนหนี้สาธารณะต่อ GDP ณ สิ้นเดือนธันวาคม 2558 จะปรับเพิ่มขึ้นจากปีก่อนมาอยู่ที่ร้อยละ 44.4 จากการกู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุลในปีงบประมาณ 2558 และการดำเนินนโยบายขาดดุลต่อเนื่องในปีงบประมาณ 2559 รวมถึงการกู้เงินเพื่อดำเนินโครงการพัฒนาระบบบริหารจัดการทรัพยากรน้ำและระบบขนส่งทางถนนระยะเร่งด่วน (มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจระยะที่ 2) ที่เริ่มดำเนินการตั้งแต่ไตรมาสที่ 3 ปี 2558 แต่สัดส่วนหนี้สาธารณะดังกล่าวยังต่ำกว่าระดับร้อยละ 60 ภายใต้กรอบความยั่งยืนทางการคลัง อย่างไรก็ตาม แรงกดดันต่อเสถียรภาพการคลังมีแนวโน้มสูงขึ้นจากการดำเนินนโยบายขาดดุลงบประมาณอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการกู้เงินนอกงบประมาณเพื่อใช้จ่ายลงทุนในโครงการต่าง ๆ และการกู้เงินเพื่อลงทุนใหม่ของรัฐวิสาหกิจหลายโครงการที่เลื่อนดำเนินการไปจากปี 2558 ดังนั้น ภาครัฐควรมีแนวทางในการบริหารจัดการงบประมาณ โดยการเพิ่มประสิทธิภาพทั้งในด้านรายได้ รายจ่าย และการบริหารงานด้านต่าง ๆ เพื่อช่วยลดความไม่สมดุลทางการคลัง เพิ่มความโปร่งใส เพิ่มปริมาณและประสิทธิภาพในการใช้จ่าย



หมายเหตุ: ข้อมูลหนี้สาธารณะต่อ GDP แบบปริมาณลูกโซ่ที่เป็นทางการเริ่มเผยแพร่ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ 2558

เป็นต้นไป ข้อมูลย้อนหลังจากนั้นคำนวณโดยธนาคารแห่งประเทศไทย

ที่มา: สำนักบริหารหนี้สาธารณะ

เสถียรภาพภาครัฐที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน

ฐานะการเงินของภาครัฐในภาพรวมยังอยู่ในเกณฑ์ดี แม้ยอดขายของธุรกิจส่วนใหญ่จะได้รับผลกระทบจากเศรษฐกิจทั้งในและต่างประเทศที่ฟื้นตัวช้า แต่เมื่อพิจารณาผลการดำเนินงานของภาครัฐที่ไม่ใช่สถาบันการเงินที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ (SET และ mai) ปี 2558 พบว่าความสามารถในการทำกำไรทรงตัวจากปีก่อน สะท้อนจากอัตราส่วนกำไรจากการดำเนินงาน (Operating Profit Margin) ที่อยู่ที่ร้อยละ 7.5 เทียบกับปีก่อนที่ร้อยละ 7.1 ทั้งนี้ การที่ธุรกิจสามารถรักษาความสามารถในการทำกำไรไว้ได้ เป็นเพราะอุตสาหกรรมส่วนใหญ่มีการบริหารต้นทุนที่ดี ทำให้ต้นทุนจากการดำเนินงานปรับลดลงมากกว่ายอดขายที่ลดลง ยกเว้น (1) อุตสาหกรรมปิโตรเลียมที่ได้รับผลกระทบจากการลดลงอย่างรวดเร็วของราคาน้ำมันในตลาดโลก ทำให้ยอดขายหดตัวค่อนข้างมาก และกำไรปรับลดลงจากการรับรู้การขาดทุนของสินค้าคงคลัง (Stock Loss) ที่เพิ่มสูงขึ้น โดยเฉพาะในช่วงไตรมาสที่ 3 ปี 2558 และ (2) อุตสาหกรรมเหล็กได้รับผลกระทบผ่านยอดขายที่หดตัวตามราคาเหล็กโลกที่ลดลง ซึ่งหากไม่นับรวมอุตสาหกรรมทั้งสองดังกล่าว กำไรจากการดำเนินงานปี 2558 จะปรับเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 7.5 เป็นร้อยละ 7.8

ความสามารถในการชำระหนี้ของภาครัฐปรับตัวลดลงเล็กน้อย สะท้อนจากอัตราส่วนกำไรต่อภาระดอกเบี้ยจ่าย (Interest Coverage Ratio) ที่ร้อยละ 5.4 ซึ่งต่ำกว่าร้อยละ 5.6 ในปีก่อนเล็กน้อย ขณะที่สภาพคล่องยังเข้มแข็ง สะท้อนจากอัตราส่วนหนี้สินต่อทุน (Debt to Equity Ratio)¹ และ

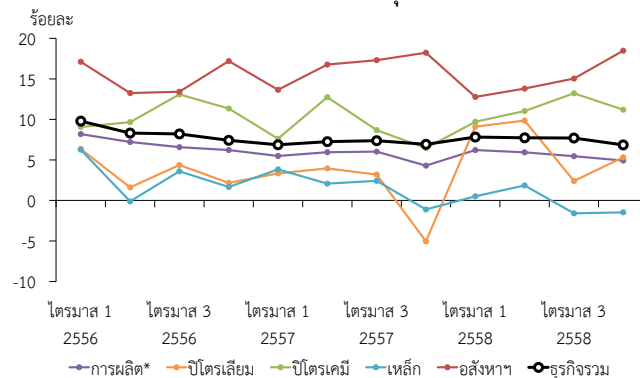
¹ อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน (Debt to Equity Ratio: D/E) แสดงถึงภาระหนี้ของภาครัฐิจ คำนวณจากสัดส่วนของหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น

อัตราส่วนสภาพคล่อง (Current Ratio)² ที่อยู่ในระดับต่ำที่ 0.7 และ 1.7 เท่าตามลำดับ

แม้ผลประกอบการของภาคธุรกิจยังอยู่ในเกณฑ์ดี แต่ยังคงติดตามแนวโน้มการฟื้นตัวของทั้งเศรษฐกิจโลกและเศรษฐกิจไทยในระยะต่อไป เนื่องจากอาจส่งผลกระทบต่อความสามารถในการชำระหนี้ของภาคธุรกิจ โดยเฉพาะธุรกิจขนาดเล็กซึ่งเป็นกลุ่มที่มีความเปราะบางอยู่แล้ว สะท้อนจาก NPL Ratio ของธุรกิจ SMEs ในระบบธนาคารพาณิชย์ที่ปรับเพิ่มขึ้นมากกว่าธุรกิจขนาดใหญ่ นอกจากนี้ ยังต้องติดตามความเสี่ยงของบริษัทขนาดใหญ่บางรายที่มีการก่อหนี้สูงขึ้นมาก ส่วนหนึ่งเป็นผลจากการกู้ยืมเพื่อขยายธุรกิจ ในช่วงที่ต้นทุนการกู้ยืมต่ำ อาทิ ภาคธุรกิจในกลุ่มสื่อสารและโทรคมนาคม และภาคค้าส่งค้าปลีก ประกอบกับบางภาคธุรกิจมีผลการดำเนินงานขาดทุน ทำให้ส่วนของทุนลดลง เช่น อุตสาหกรรมเหล็ก

อัตราส่วนกำไรจากการดำเนินงาน (Operating Profit Margin)

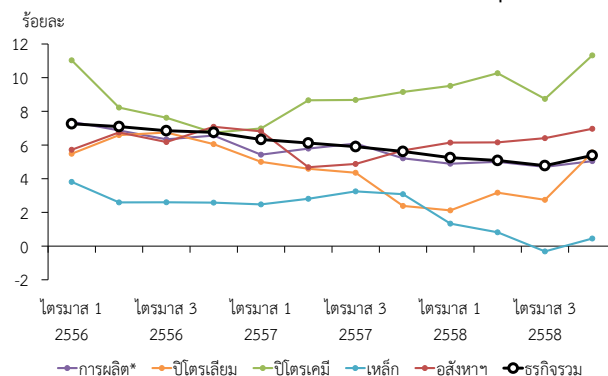
จำแนกตามภาคธุรกิจ



หมายเหตุ: คำนวณโดยใช้ค่ามัธยฐาน, * ไม่รวมธุรกิจปิโตรเลียมและปิโตรเคมี

ที่มา: ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยการคำนวณของธนาคารแห่งประเทศไทย

อัตราส่วนกำไรก่อนดอกเบี้ยและภาษีจ่ายต่อดอกเบี้ยจ่ายรายปี (Interest Coverage Ratio) จำแนกตามภาคธุรกิจ



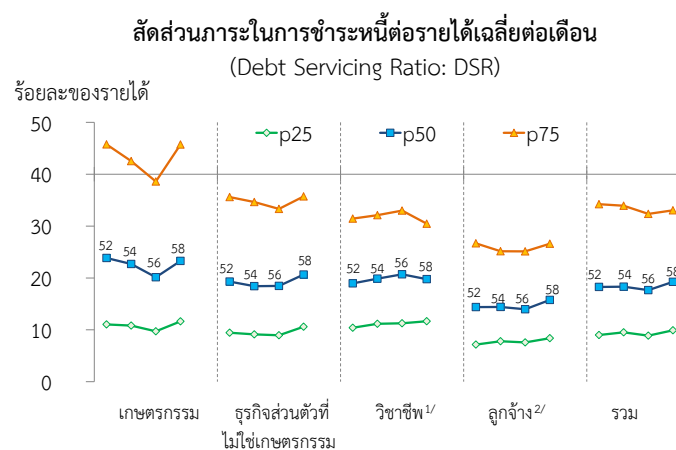
หมายเหตุ: คำนวณโดยใช้ค่ามัธยฐาน, * ไม่รวมธุรกิจปิโตรเลียมและปิโตรเคมี

ที่มา: ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยการคำนวณของธนาคารแห่งประเทศไทย

² อัตราส่วนสภาพคล่อง (Current Ratio: CR) แสดงถึงความสามารถของบริษัทที่จะใช้คืนหนี้ระยะสั้นเมื่อถึงกำหนด คำนวณจากสัดส่วนของสินทรัพย์หมุนเวียนต่อหนี้สินหมุนเวียน

เสถียรภาพภาคครัวเรือน

ภาคครัวเรือนมีความเสี่ยงเพิ่มขึ้นจากเศรษฐกิจที่ฟื้นตัวช้า และการส่งออกสินค้าที่หดตัวต่อเนื่อง ส่งผลให้รายได้และความสามารถในการชำระหนี้ของครัวเรือนด้อยลง โดยเฉพาะสินเชื่อที่มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้จ่ายและหมุนเวียนสภาพคล่องของครัวเรือน ได้แก่ สินเชื่อส่วนบุคคล และสินเชื่อบัตรเครดิต นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาครัวเรือนแยกตามกลุ่มอาชีพ พบว่าครัวเรือนในภาคเกษตรกรรมเป็นกลุ่มที่มีฐานะการเงินเปราะบางมากที่สุด เนื่องจากได้รับผลกระทบเพิ่มเติมจากภัยแล้งและราคาสินค้าเกษตรกรรมที่อยู่ในระดับต่ำ ทั้งนี้ จากข้อมูลการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมครัวเรือน (Socio-economic Survey: SES) ปี 2558 แสดงให้เห็นว่าครัวเรือนกลุ่มเกษตรกรรมมีการชำระหนี้เพิ่มขึ้นในอัตราที่สูงกว่ากลุ่มอาชีพอื่น อย่างไรก็ตามมาตรการภาครัฐ เช่น มาตรการส่งเสริมความเป็นอยู่ระดับหมู่บ้าน มาตรการให้สินเชื่อดอกเบี้ยต่ำแก่เกษตรกร จะมีส่วนสนับสนุนด้านสภาพคล่องแก่ภาคครัวเรือนได้ระดับหนึ่ง

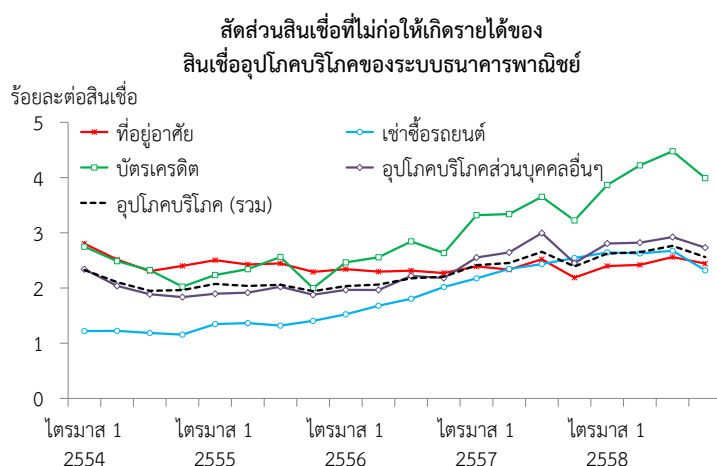


หมายเหตุ: เฉพาะครัวเรือนที่มีหนี้ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 50 ของครัวเรือนทั่วประเทศ (ปี 2558)

^{1/} ครัวเรือนวิชาชีพ เช่น ผู้จัดการ นักวิชาการและผู้ประกอบวิชาชีพ เจ้าหน้าที่เทคนิค เป็นต้น

^{2/} ครัวเรือนลูกจ้าง เช่น กลุ่มคนงานเกษตร ป่าไม้ ประมง ควบคุมเครื่องจักร เสมียน พนักงานบริการ ช่างฝีมือผู้ปฏิบัติงานในกระบวนการผลิตหรือก่อสร้าง

ที่มา: โครงการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน สำนักงานสถิติแห่งชาติ
คำนวณโดยธนาคารแห่งประเทศไทย



หมายเหตุ: สัดส่วนต่อสินเชื่อรวม (ปี 2558) ที่อยู่อาศัยร้อยละ 15.7 เช่าซื้อรถยนต์ร้อยละ 7.4 อุปโภคบริโภคส่วนบุคคลอื่น ๆ ร้อยละ 6.7 และบัตรเครดิตร้อยละ 1.8

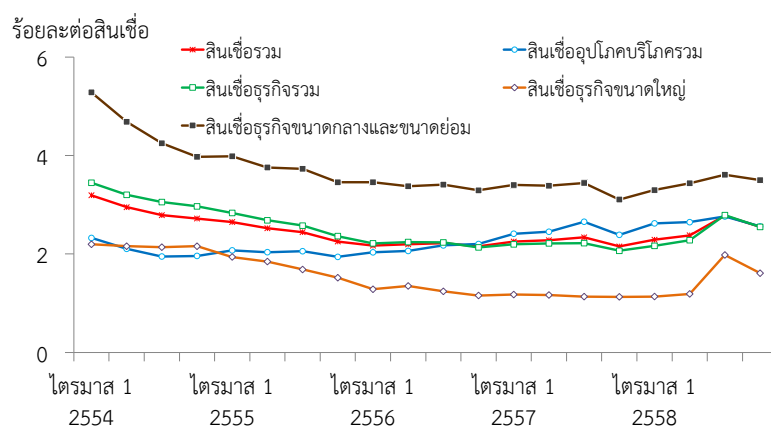
ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

เสถียรภาพภาคสถาบันการเงิน

คุณภาพสินเชื่อด้อยลงแต่ฐานะการเงินของสถาบันการเงินในภาพรวมยังอยู่ในเกณฑ์ที่รองรับความเสี่ยงที่เพิ่มขึ้นได้ ความสามารถในการชำระหนี้ที่ด้อยลงของภาคครัวเรือนและธุรกิจส่งผลให้คุณภาพสินเชื่อด้อยลง สะท้อนจากสัดส่วน NPL ต่อสินเชื่อทั้งหมด ณ สิ้นปี 2558 ที่ปรับเพิ่มขึ้นมาอยู่ที่ร้อยละ 2.6 จากร้อยละ 2.2 ณ สิ้นปี 2557 โดยเป็นการด้อยลงจากทุกกลุ่ม โดยเฉพาะกลุ่มที่เป็นธุรกิจขนาดเล็ก และกลุ่มที่เป็นธุรกิจขนาดใหญ่ในอุตสาหกรรมหลักที่ได้รับผลกระทบจากราคาสินค้าโภคภัณฑ์ที่อยู่ในระดับต่ำ รวมทั้งคุณภาพสินเชื่อบริโภคบริโภคปรับตัวลดลงในทุกประเภท อย่างไรก็ตาม ภาคสถาบันการเงินโดยรวมยังมีความเข้มแข็งจากเงินกองทุนและการกันสำรองที่อยู่ในระดับสูง และสามารถรองรับผลกระทบจากระดับหนี้เสียที่เพิ่มขึ้นได้ โดยสัดส่วนเงินสำรองที่มีต่อเงินสำรองพึงกัน (Actual/Regulatory Loan Loss Provision Ratio) ณ สิ้นปี 2558 อยู่ที่ร้อยละ 156.3 และสัดส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยง (Capital Adequacy Ratio) อยู่ที่ร้อยละ 17.4 สูงกว่าเกณฑ์ที่ทางการกำหนดไว้ที่ร้อยละ 8.5

ด้านผลประกอบการของระบบธนาคารพาณิชย์ พบว่ากำไรจากการดำเนินงานขยายตัวในเกณฑ์ดี แม้กำไรสุทธิลดลงมาอยู่ที่ 192.3 พันล้านบาท จาก 214.1 พันล้านบาทในปีก่อน เนื่องจากธนาคารพาณิชย์ตั้งสำรองค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญเพิ่มขึ้นตามคุณภาพสินเชื่อด้อยลง โดยกำไรสุทธิที่ลดลงดังกล่าวส่งผลให้อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์เฉลี่ย (Return on Assets: ROA) ณ สิ้นปี 2558 ลดลงมาอยู่ที่ร้อยละ 0.9 จากร้อยละ 1.2 ณ สิ้นปี 2557

สัดส่วนสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของระบบธนาคารพาณิชย์



หมายเหตุ: สัดส่วนต่อสินเชื่อรวม (ปี 2558) ธุรกิจขนาดใหญ่ร้อยละ 29.9 ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมร้อยละ 38.4 อุตสาหกรรมร้อยละ 31.6

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

6.2 เสถียรภาพด้านต่างประเทศ

เสถียรภาพด้านต่างประเทศโดยรวมทั้งเครื่องชี้สภาพคล่องและความสามารถในการชำระหนี้ยังอยู่ในเกณฑ์ดีและสามารถรองรับความผันผวนของตลาดการเงินโลกได้

เสถียรภาพด้านต่างประเทศอยู่ในเกณฑ์ดี โดยเครื่องชี้ด้านสภาพคล่องและความสามารถในการชำระหนี้ส่วนใหญ่ปรับตัวขึ้นจากปีก่อน และอยู่ในเกณฑ์สูงเมื่อเทียบกับมาตรฐานสากล โดยยอดคงค้างหนี้ต่างประเทศปรับลดลงจากปีก่อนเนื่องจาก (1) การขายสุทธิพันธบัตรรัฐบาลและพันธบัตร ธปท. ของนักลงทุนต่างชาติอย่างต่อเนื่องเพื่อปรับลดสัดส่วนการถือครองสินทรัพย์เสี่ยงของกลุ่มประเทศตลาดเกิดใหม่ในช่วงที่ตลาดการเงินโลกผันผวนจากทิศทางการดำเนินนโยบายการเงินที่แตกต่างกันของประเทศเศรษฐกิจหลัก และ (2) การชำระคืนเงินกู้ของภาคสถาบันรับฝากเงิน ทั้งเงินกู้ระยะยาวที่ครบกำหนดชำระ และเงินกู้ระยะสั้นเพื่อปรับฐานะเงินตราต่างประเทศ สอดคล้องกับความต้องการป้องกันความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนของผู้ส่งออกที่ลดลง ขณะที่ นำเข้าและผู้มีเงินกู้ต่างประเทศป้องกันความเสี่ยงเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปีก่อน เนื่องจากเงินบาทมีแนวโน้มอ่อนค่าลง และ (3) การชำระคืนสินเชื่อทางการค้าของภาคธุรกิจตามมูลค่าการนำเข้าสินค้าที่ลดลง นอกจากนี้ ผลจาก Valuation Change ทำให้ยอดคงค้างหนี้ต่างประเทศลดลง 3.6 พันล้านดอลลาร์ สรอ. ตามการแข็งค่าของเงินดอลลาร์ สรอ. เทียบกับเงินบาทและเงินสกุลหลัก

เครื่องชี้เสถียรภาพด้านต่างประเทศ

	มาตรฐาน สากล	2557	2558 ^p	2558 ^p			
				ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4
เครื่องชี้ด้านความสามารถในการชำระหนี้ (ร้อยละ)							
- สัดส่วนดุลบัญชีเดินสะพัด ^{1/} ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ	n.a.	3.8	8.0	8.1	6.2	7.3	10.4
- สัดส่วนหนี้ต่างประเทศต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ^{2/}	48-80 ^{4/}	34.4	31.8	33.5	33.3	32.7	31.8
- สัดส่วนหนี้ต่างประเทศต่อมูลค่าการส่งออกสินค้าและบริการ ^{1/ 2/}	132-220 ^{4/}	50.1	46.4	48.8	48.6	47.8	46.4
- สัดส่วนภาระหนี้ต่างประเทศต่อมูลค่าการส่งออกสินค้าและบริการ ^{3/}	< 20	4.9	6.1	5.0	8.1	5.5	6.0
เครื่องชี้ด้านสภาพคล่อง							
- เงินสำรองระหว่างประเทศต่อหนี้ต่างประเทศระยะสั้น (เท่า)	> 1 เท่า	2.8	3.1	3.0	2.9	2.9	3.1
- เงินสำรองระหว่างประเทศต่อมูลค่าการนำเข้าสินค้า (เดือน)	> 3-4 เดือน	9.4	10.6	9.5	10.0	10.1	10.6
- สัดส่วนหนี้ต่างประเทศระยะสั้นต่อหนี้ต่างประเทศทั้งหมด (ร้อยละ)	n.a.	40.0	39.6	38.3	40.2	40.3	39.6

หมายเหตุ: ^{1/} ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2549 ธนาคารแห่งประเทศไทยบันทึกกำไรที่นำกลับมาลงทุน (Reinvested Earnings) เป็นส่วนหนึ่งของการลงทุนโดยตรงในดุลบัญชีเงินทุนและการเงิน และบันทึกจำนวนเดียวกันนี้ด้านตรงข้ามในรายการผลประโยชน์จากการถือหุ้นในดุลบัญชีเดินสะพัด

^{2/} คำนวณโดยใช้ยอดหนี้คงค้างหารด้วยค่าเฉลี่ยของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศหรือมูลค่าการส่งออกสินค้าและบริการ 3 ปีย้อนหลัง นับตั้งแต่ไตรมาสที่พิจารณา

^{3/} ภาระจ่ายคืนเงินต้นระยะยาวและดอกเบี้ย (ทั้งระยะสั้นและระยะยาว) ของหนี้ต่างประเทศหารด้วยมูลค่าการส่งออกสินค้าและบริการ

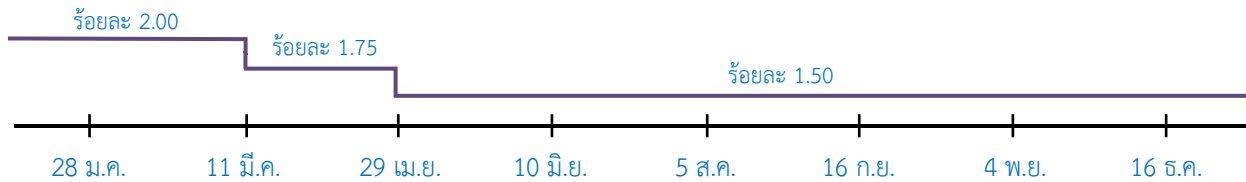
^{4/} มาตรฐานที่กำหนดไว้สำหรับประเทศที่มีรายได้ปานกลาง คือ มีรายได้ต่อหัวระหว่าง 756 ถึง 9,265 ดอลลาร์ สรอ. ต่อปี

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

7. สรุปนโยบายและมาตรการการเงินที่สำคัญ

นโยบายด้านอัตราดอกเบี้ย

อัตราดอกเบี้ยนโยบาย



วันที่ประชุมคณะกรรมการนโยบายการเงิน (กนง.) ในปี 2558

ที่มา: ข่าว ธปท. ฉบับที่ 4/2558, 14/2558, 22/2558, 29/2558, 37/2558, 46/2558, 52/2558 และ 60/2558

○ ในการประชุมครั้งที่ 2/2558 และ 3/2558 กนง. มีมติให้ลดอัตราดอกเบี้ยนโยบายลง 2 ครั้งติดต่อกัน โดยในการประชุมวันที่ 11 มีนาคม 2558 คณะกรรมการฯ มีมติ 4 ต่อ 3 เสียงให้ลดอัตราดอกเบี้ยนโยบายลงจากร้อยละ 2.00 เป็นร้อยละ 1.75 เพื่อเพิ่มแรงสนับสนุนให้กับเศรษฐกิจไทยซึ่งมีแนวโน้มฟื้นตัวช้ากว่าที่ประเมินไว้ และช่วยประคับประคองความเชื่อมั่นของภาคเอกชน ขณะที่แรงกระตุ้นจากภาคการคลังอาจต้องใช้เวลากว่าจะเห็นผลชัดเจน ต่อมาในการประชุมวันที่ 29 เมษายน 2558 คณะกรรมการฯ มีมติ 5 ต่อ 2 เสียงให้ลดอัตราดอกเบี้ยนโยบายลงอีกร้อยละ 0.25 เป็นร้อยละ 1.50 โดยเป็นการผ่อนคลายนโยบายการเงินเพิ่มเติมเพื่อรองรับความเสี่ยงด้านต่ำต่อการฟื้นตัวของเศรษฐกิจไทยจากการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลกเป็นสำคัญ ตลอดจนดูแลการคาดการณ์เงินเฟ้อของประชาชนให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม ในสถานการณ์ที่อัตราเงินเฟ้อทั่วไปมีแนวโน้มจะอยู่ในระดับต่ำไปอีกระยะหนึ่ง

○ ในการประชุม 3 ครั้งต่อมา กนง. มีมติเป็นเอกฉันท์ให้คงอัตราดอกเบี้ยนโยบายไว้ที่ร้อยละ 1.50 โดยประเมินว่าเศรษฐกิจไทยยังคงฟื้นตัวอย่างช้า ๆ และเผชิญปัจจัยลบจากทั้งภายในและภายนอกประเทศเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะภาวะภัยแล้ง การชะลอตัวของเศรษฐกิจจีนและเอเชีย และข้อจำกัดเชิงโครงสร้างของการค้าโลกและการผลิตสินค้าเพื่อส่งออกของไทย อย่างไรก็ตาม การเบิกจ่ายงบลงทุนของภาครัฐที่ทำได้ต่อเนื่องและการท่องเที่ยวที่ขยายตัวได้ดีมีบทบาทในการช่วยพยุงเศรษฐกิจ และการปรับลดอัตราดอกเบี้ยนโยบายในช่วงก่อนหน้านี้ ประกอบกับการประกาศแนวทางผ่อนคลายเงินทุนเคลื่อนย้ายภายใต้แผนแม่บทเงินทุนเคลื่อนย้ายระหว่างประเทศ ได้ช่วยให้ภาวะการเงินผ่อนคลายมากขึ้น รวมทั้งอัตราแลกเปลี่ยนได้ปรับตัวในทิศทางที่เอื้อต่อการฟื้นตัวของเศรษฐกิจมากขึ้น

○ ในช่วงไตรมาสสุดท้ายของปี กนง. ให้น้ำหนักกับการรักษาเสถียรภาพการเงิน โดยระมัดระวังมิให้การดำเนินนโยบายสร้างความไม่แน่นอนเพิ่มเติมในภาวะที่ตลาดการเงินมีความอ่อนไหวต่อการเปลี่ยนแปลงนโยบายการเงินของประเทศเศรษฐกิจหลัก และเห็นว่าแรงกระตุ้นจากภาครัฐจะทยอยมีบทบาทมากขึ้นในระยะต่อไป คณะกรรมการฯ จึงมีมติเป็นเอกฉันท์ให้คงอัตราดอกเบี้ยนโยบายไว้ที่ร้อยละ 1.50 ในการประชุมครั้งที่ 7/2558 และ 8/2558 โดยประเมินว่านโยบายการเงินยังอยู่ในระดับผ่อนปรน และเห็นว่านโยบายการเงินควรอยู่ในระดับผ่อนปรนอย่างเพียงพอและต่อเนื่องเพื่อสนับสนุนการฟื้นตัวของเศรษฐกิจ ทั้งนี้ ต้องติดตามความเสี่ยงต่อการฟื้นตัวของเศรษฐกิจไทยอย่างใกล้ชิด ควบคู่กับการติดตาม

ความเสี่ยงต่อเสถียรภาพเศรษฐกิจการเงินจากพฤติกรรมแสวงหาผลตอบแทนที่สูงขึ้น (Search for Yield) ภายใต้ภาวะอัตราดอกเบี้ยในประเทศที่อยู่ในระดับต่ำมาเป็นเวลานาน

มาตรการด้านตลาดการเงิน

1. การควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน

มาตรการ	สาระสำคัญ	วันที่บังคับใช้
1. ผ่อนคลายหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจของศูนย์บริหารเงิน (Corporate Treasury Center)	1. ให้ศูนย์บริหารเงินเปิดบัญชีเงินฝากเงินตราต่างประเทศ ประเภทแหล่งต่างประเทศ กับนิติบุคคลรับอนุญาตเพียงประเภทเดียวได้ เพื่อความคล่องตัวในการบริหารสภาพคล่องให้กับกลุ่มบริษัท 2. ให้ศูนย์บริหารเงินสามารถกู้เงินบาทจากบริษัทในเครือในต่างประเทศได้ 3. ให้ศูนย์บริหารเงินสามารถให้กู้กับบริษัทในเครือโดยไม่จำกัดระยะเวลาการให้กู้ 4. ผ่อนคลายให้ศูนย์บริหารเงินจัดเก็บเอกสารประกอบการทำธุรกรรมเงินตราต่างประเทศไว้ที่บริษัทในเครือได้	13 พฤษภาคม 2558
2. ผ่อนคลายวงเงินการซื้อเงินตราต่างประเทศ	1. ขยายวงเงินโอนออกเพื่อซื้ออสังหาริมทรัพย์ในต่างประเทศเป็นไม่เกิน 50 ล้านดอลลาร์ สรอ. หรือเทียบเท่าต่อรายต่อปี 2. ขยายวงเงินให้บุคคลในประเทศซื้อเงินตราต่างประเทศเพื่อฝากกับธนาคารพาณิชย์ได้โดยเสรี โดยมียอดคงค้างไม่เกิน 5 ล้านดอลลาร์ สรอ. หรือเทียบเท่า	8 กรกฎาคม 2558
3. ผ่อนคลายหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการลงทุนในตราสารในต่างประเทศและอนุพันธ์	1. ให้บุคคลในประเทศลงทุนในหลักทรัพย์ต่างประเทศผ่านธนาคารพาณิชย์ จากเดิมที่ให้ลงทุนผ่านบริษัทหลักทรัพย์หรือกองทุนส่วนบุคคลเท่านั้น 2. เพิ่มประเภทผู้ลงทุนสถาบัน ได้แก่ ผู้ประกอบธุรกิจสัญญาซื้อขายล่วงหน้าในตลาดสัญญาซื้อขายล่วงหน้า (TFEX) 3. ให้ผู้ลงทุนสถาบันทุกประเภท และบุคคลรายย่อยสามารถยกเลิกธุรกรรมป้องกันความเสี่ยงอัตราแลกเปลี่ยนจากการลงทุนในหลักทรัพย์ต่างประเทศได้ทุกกรณี	8 กรกฎาคม 2558

ที่มา: 1. หนังสือเวียน ธปท. ที่ ผกง.(21) ว.15/2558 วันที่ 30 เมษายน 2558

2.-3. หนังสือเวียน ธปท. ที่ ผกง.(21) ว.25-26/2558 วันที่ 24 มิถุนายน 2558

2. มาตรการป้องปรามการเก็งกำไรค่าเงินบาท

มาตรการ	สาระสำคัญ	วันที่บังคับใช้
1. การปล่อยสภาพคล่องเงินบาทให้แก่ Non-Resident (NR)	ขยายวงเงินให้สถาบันการเงินในไทยปล่อยสภาพคล่องเงินบาทให้ NR เช่น การทำธุรกรรม Swap และ Forward โดยไม่มีการค้า การลงทุนในประเทศไทยรองรับ (Underlying) เป็นไม่เกิน 600 ล้านบาทต่อกลุ่ม NR ต่อสถาบันการเงินหนึ่งราย (จากวงเงินเดิมไม่เกิน 300 ล้านบาท)	6 พฤษภาคม 2558

ที่มา: หนังสือเวียน ธปท. ที่ ผกง.(21) ว. 572/2558 วันที่ 30 เมษายน 2558 ปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติมาตรการป้องปรามการเก็งกำไรค่าเงินบาท (ปรับปรุงหนังสือเวียนที่ ธปท.ผกช. (02) ว.371/2551 วันที่ 29 กุมภาพันธ์ 2551)

เพื่อความเป็นอยู่ที่ดี
อย่างยั่งยืนของไทย



ธนาคารแห่งประเทศไทย
273 ถนนสามเสน แขวงวัดสามพระยา เขตพระนคร กรุงเทพฯ 10200
www.bot.or.th